

Domovská stránka>Podanie na súd>Mediácia>Mediácia v krajinách EÚ

Mediácia v krajinách EÚ

Mediácia je v členských štátoch v rôznych štádiách vývoja. Existujú členské štáty s komplexnou legislatívou alebo procesnými pravidlami o mediácii. V iných legislatívne orgány neprejavili veľký záujem o reguláciu mediácie. Existujú však aj štáty s ustálenou mediačnou kultúrou, ktoré sa opierajú najmä na samoreguláciu.

Na súdy sa podáva čoraz viac žalôb. To má za následok nielen dlhšie čakanie na rozhodnutie sporu, ale aj zvyšovanie právnych nákladov do takých výšok, ktoré sú nepomerne k hodnote sporu.

Mediácia je vo väčšine prípadov rýchlejšia, a preto zvyčajne lacnejšia než riadne súdne konanie. Toto platí najmä pre krajiny, v ktorých je na súdoch veľa nevyriešených sporov a priemerná dĺžka súdneho konania dosahuje niekoľko rokov.

Preto napriek rôznorodosti v oblastiach a metódach mediácie v rámci Európskej únie existuje zvýšený záujem o tento spôsob riešenia sporov ako alternatívu k súdnym rozhodnutiam.

Podrobnejšie informácie na vnútroštátnej úrovni sa zobrazia, ak si zvolíte príslušnú vlajku.

Posledná aktualizácia: 17/11/2021

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fr](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Belgicko

Prečo neriešiť konflikt pomocou mediácie namiesto súdneho konania? Ide o alternatívnu formu riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám dospieť k dohode. Vláda a odborníci v Belgicku sú naklonení mediácii a výhodám, ktoré poskytuje.

Na koho sa obrátiť?

Federálna komisia pre mediáciu

Napriek tomu, že federálna komisia samotná nie je mediátorom, reguluje toto povolanie a vedie a aktualizuje zoznam akreditovaných mediátorov.

Sekretariát komisie poskytuje informácie vo [flámčine](#) a vo [francúzštine](#). Možno sa na ňu obrátiť prostredníctvom [e-mailu](#) alebo na tejto adrese:

SPF Justice

Commission fédérale de médiation

Rue de la Loi, 34

1040 Bruxelles

Tel: (+32) 2 224 99 01

Fax: (+32) 2 224 99 07

Federálna komisia pre mediáciu ručí (vďaka akreditácii mediátorov) za kvalitu a postup pri mediácii.

Zoznam mediátorov je dostupný v [flámčine](#) a vo [francúzštine](#).

V ktorých oblastiach je využitie mediácie prípustné / najčastejšie?

Mediácia je **prípustná** v:

občianskom práve (vrátane rodinných sporov);

obchodnom práve;

pracovnom práve;

Existuje aj mediácia v trestných záležitostiach a v prípadoch náhrady škôd, ale tieto oblasti nepatria do kompetencie Federálnej komisie pre mediáciu.

Mediácia sa **najčastejšie** využíva v oblasti občianskeho práva, zvlášť v rodinných záležitostiach.

Podľa akých pravidiel postupovať?

Využitie pomoci mediátora je **dobrovoľné rozhodnutie strán** a v prípade neúspechu sa naň nevzťahujú žiadne sankcie.

Podľa nových ustanovení rodinného práva je sudca povinný informovať strany v konaní o existencii a o možnostiach mediácie.

Existuje **etický kódex** mediátorov dostupný vo [flámčine](#) a vo [francúzštine](#).

Informácie a odborná príprava

Na webovej stránke je k dispozícii **mnoho informácií** vo [flámčine](#) a vo [francúzštine](#) o rôznych aspektoch mediácie (priebeh mediácie, výdavky, adresy...).

Priestor pre profesionálov

Táto časť webovej stránky informuje o **kritériách akreditácie a podmienkach odbornej prípravy** mediátorov.

Federálna komisia pre mediáciu predpismi upravila odbornú prípravu mediátorov, ale samotnú odbornú prípravu zabezpečuje súkromný sektor.

Program zahŕňa spoločný základ v rozsahu 60 hodín, ktoré sa rozdeľujú na minimálne 25 hodín teórie a minimálne 25 hodín praktickej prípravy.

Spoločný základ obsahuje základné zásady mediácie (etika/filozofia), štúdium rôznych **alternatívnych spôsobov riešenia sporov**, rozhodné právo, sociologické a psychologické aspekty a proces mediácie.

Praktické cvičenia pokrývajú študijné predmety programu a prostredníctvom inscenácií prípadov rozvíjajú schopnosť vyjednávať a komunikovať.

Tento spoločný základ dopĺňajú špeciálne programy pre každý typ mediácie (minimálne 30 hodín, ktoré sa voľne rozdeľia medzi teoretickú a praktickú prípravu).

Existujú špeciálne programy v oblasti rodinnej, občianskej a obchodnej, ako aj sociálnej mediácie.

Kritériá akreditácie

Kritériá akreditácie mediátorov,

Pokyny na podanie žiadosti o udelenie akreditácie mediátora podľa zákona z 21. februára 2005,

Súpis dokumentov potrebných k žiadosti o uznanie ako mediátora (Word).

Kritériá odbornej prípravy/ďalšieho vzdelávania

Základná odborná príprava

Rozhodnutie z 1. februára 2007, ktorým sa ustanovujú podmienky a postupy akreditácie stredísk odbornej prípravy a odbornej prípravy akreditovaných mediátorov (PDF)

Inštitúcie odbornej prípravy mediátorov akreditované Federálnou komisiou pre mediáciu

Ďalšie vzdelávanie

Rozhodnutie z 18. decembra 2008, ktorým sa vymedzujú povinnosti akreditovaných mediátorov vo veci ďalšieho vzdelávania a kritériá akreditácie programov v tejto oblasti

Etický kódex

Etický kódex akreditovaného mediátora (Word)

Riešenie sťažností

Rozhodnutie o postupe odňatia akreditácie, stanovenia sankcií vyplývajúcich z etického kódexu a o postupe uplatňovania týchto sankcií

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná. **Honorár** mediátora je **predmetom dohody** medzi súkromným mediátorom a stranami. Zákon ich neupravuje. Zvyčajne každá strana platí polovicu honoráru.

Strana v konaní má možnosť získať **pomoc** na úhradu honorára mediátora, ak má nízky príjem a pod podmienkou, že mediátor je akreditovaný.

Možno dosiahnuť vykonateľnosť dohody, ktorá je výsledkom mediácie?

Podľa [európskej smernice 2008/52/ES](#) by malo byť možné požiadať o vykonateľnosť písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie. Členské štáty oznámia, ktoré súdy alebo iné orgány sú príslušné na prijatie takýchto žiadostí. Belgicko zatiaľ túto informáciu neposkytlo.

Podľa článkov 1733 a 1736 občianskeho súdneho poriadku je však možné dosiahnuť uznanie dohody, ktorá je výsledkom mediácie, sudcom, čím sa dohoda stane autentickou a vykonateľnou. Pokiaľ ide o formu, dohoda je súčasťou rozhodnutia.

Existuje aj alternatíva uznania dohody. Dohodu, ktorá je výsledkom mediácie, je možné zmeniť na notársky akt u notára. Dohoda sa tak stáva autentickou a vykonateľnou bez súdneho konania. Tento postup je však možný len v prípade súhlasu všetkých strán.

Posledná aktualizácia: 06/08/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [bg](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Bulharsko

Namiesto súdenia sa, prečo neskúsiť urovnať svoj spor prostredníctvom mediácie? Mediácia je alternatívnym opatrením na urovanie sporu, pri ktorom mediátor pomáha stranám sporu dospieť k dohode. Vláda a odborníci v oblasti justície v Bulharsku poznajú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Ministerstvo spravodlivosti Bulharska zriadilo register mediátorov ako súčasť centrálného registra neziskových organizácií poskytujúcich užitočné verejné služby.

Internetová stránka [ministerstva spravodlivosti](#) zabezpečuje prístup k:

[zoznamu mediátorov](#)

súkromným organizáciám vyškolených mediátorov

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná v mnohých oblastiach práva. Tieto oblasti však nie sú upravované ani obmedzované právnymi predpismi. Doteraz sa väčšina mediátorov špecializovala na komerčnú a obchodnú mediáciu.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia je celkom dobrovoľná. Aj keď mediácia predstavuje alternatívny spôsob urovnávania sporu bez obrátenia sa na súd, nie je nevyhnutnou podmienkou na začatie súdneho konania.

Pre mediátorov neexistuje žiaden osobitný kódex správania. Ustanovenia o etických štandardoch sa však nachádzajú v zákone o mediácii a nariadení č. 2 z 15. marca 2007, v ktorom sa ustanovujú podmienky a proces schvaľovania organizácii pôsobiacich v oblasti mediácie.

Informácie a odborná príprava

Organizácie, ktoré ponúkajú odbornú prípravu v oblasti mediácie sú zo súkromného sektora.

Medzi témy odborných seminárov patrí súdne konanie a etické pravidlá správania mediátorov, ako aj postup uvedený v **zákone o mediácii a nariadení č. 2 z 15. marca 2007**.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná, jej **úhrada** podlieha dohode medzi mediátorom a zúčastnenými stranami.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

Podľa [smernice 2008/52/ES](#) (na podporu a zjednodušenie mediácie ako alternatívneho spôsobu urovnávania cezhraničných sporov v EÚ) musí byť možné požiadať, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný.

Členské štáty o tom informujú súdy a ďalšie orgány spôsobilé na prijímanie takýchto žiadostí.

Súvisiace odkazy

[Register mediátorov](#)

[Register mediátorov \(vyhľadávanie\)](#)

Posledná aktualizácia: 09/03/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Česká republika

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie?

Ide o formu alternatívneho riešenia sporov (ADR), keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Výhodou využitia mediácie býva časová úspora pri tomto spôsobe riešenia sporu (v porovnaní s dĺžkou súdneho konania) a často aj finančná úspora (v porovnaní s nákladmi vynaloženými na súdne konanie).

Na koho sa obrátiť?

 Probačná a mediálna služba Českej republiky je ústredný orgán pre sprostredkovanie mediácie ako spôsobu riešenia následkov trestného činu medzi páchateľom a obeťou v rámci trestného konania. Zodpovednosť za výkon činnosti tejto služby nesie **Ministerstvo spravodlivosti ČR**.

Pokiaľ ide o sprostredkovanie mediácie v netrestných veciach, môžete sa obrátiť na niektorého z mediátorov, ktorí vykonanie mediácie ponúkajú. Kontakty na mediátorov pôsobiach v ČR je možné nájsť na najrôznejších webových stránkach po zadaní hesla „mediácia“.

Zoznam mediátorov je možné nájsť napr. na webových stránkach Asociácie mediátorov ČR, Českej advokátskej komory a Únie pre rozhodcovské a mediálne konanie ČR. Kontakty na pracovisko Probačnej a mediáčnej služby ČR pôsobiace v rámci miestne príslušných okresných súdov možno nájsť na webových stránkach tejto služby.

Zoznam mediátorov zapísaných podľa zákona č. 202/2012 Z. z. o mediácii, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti ČR, je k dispozícii tu.

V oblasti mediácie pôsobia tiež niektoré ďalšie mimovládne neziskové organizácie (NGO) a iné subjekty.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná vo všetkých oblastiach práva s výnimkami stanovenými právnymi predpismi. Medzi tieto oblasti patrí aj **rodinné právo, obchodné právo a trestné právo**. Pokiaľ je to účelné a vhodné, môže predseda senátu podľa Občianskeho súdneho poriadku nariadiť účastníkom konania prvé stretnutie s mediátorom a to v rozsahu 3 hodín. V takýchto prípadoch môže konanie prerušiť až na 3 mesiace.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať?

Áno, mediáciu upravuje nový zákon č. 202/2012 Z. z. o mediácii a v oblasti trestného konania tiež zákon č. 257/2000 Z. z. o Probačnej a mediáčnej službe ČR.

Informácie a vzdelávanie

Zapísaný mediátor, ktorý pôsobí podľa zákona č. 202/2012 Z. z., musí úspešne zložiť odbornú skúšku pred komisiou vymenovanou Ministerstvom spravodlivosti ČR. Mediátor, ktorý pôsobí v rámci Probačnej a mediáčnej služby ČR podľa zákona č. 257/2000 Z. z., musí úspešne zložiť kvalifikačnú skúšku. Vzdelávanie mediátorov, ktorí pôsobia v rámci trestnej justície, zabezpečuje Probačná a mediálna služba ČR. Vzdelávanie v oblasti netrestnej mediácie ponúka množstvo subjektov a vzdelávacích inštitúcií.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia, ktorú sprostredkúva Probačná a mediálna služba ČR, sa vykonáva bezplatne, respektíve náklady na jej vykonanie hradí štát.

Ak súd preruší konanie v netrestnej veci a stranám nariadi prvé stretnutie s mediátorom, prvé 3 hodiny mediáčného stretnutia sa hradia vo výške stanovenej vykonávacím právnym predpisom (400 Kč za každú začatú hodinu) a túto odmenu hradia strany rovným dielom (v prípade oslobodenia účastníkov od súdnych poplatkov hradí túto odmenu štát). V prípade pokračovania mediácie nad rámec 3 hodín hradia účastníci rovným dielom náklady na jej ďalšie vykonávanie, ale vo **výške**, na ktorej sa mediátor dohodol s účastníkmi mediácie, t. j. zúčastnenými stranami sporu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

 Smernica 2008/52/ES umožňuje zúčastneným osobám sporu žiadať o to, aby bola písomná dohoda vyplývajúca z mediácie vykonateľná. Dohoda uzavretá medzi účastníkmi mediácie v netrestnej veci môže byť v rámci ďalšieho konania predložená súdu na schválenie. Výsledky mediácie sprostredkovanej v rámci trestného konania Probačnej a mediáčnej služby ČR môžu štátny zástupca a súd zohľadniť vo svojich rozhodnutiach v danej veci. Posledná aktualizácia: 14/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdu v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Dánsko

V Dánsku je možné požiadať o služby mediátora na súkromnej úrovni. Mediácia na súkromnej úrovni nie je upravená zákonom a náklady musia uhradiť strany sporu. Okrem toho podľa zákona o mediácii je o tieto služby možné požiadať v občianskoprávných veciach na okresnom súde, vrchnom súde alebo námornom a obchodnom súde a pri riešení konfliktov v trestnoprávných veciach (ako sa uvádza ďalej).

Mediácia v občianskoprávných veciach

V kapitole 27 zákona o výkone súdnictva sú stanovené pravidlá o súdnej mediácii v nevyriešených občianskoprávných veciach na okresnom súde, vrchnom súde alebo námornom a obchodnom súde.

Súd môže na žiadosť strán sporu určiť súdneho mediátora, aby pomohol stranám dosiahnuť dohodu o urovaní vzájomného sporu (súdna mediácia).

Cieľom tohto postupu je poskytnúť stranám vo veciach predložených na súdy príležitosť, ak si to želajú, nájsť riešenie sporu iným spôsobom než tradičným zmierovacím konaním na súde, ktoré sa zakladá na právnych normách v súčasnej podobe, alebo na základe rozsudku súdu. Súdna mediácia môže poskytnúť príležitosť dosiahnuť dohodu o vyriešení sporu, čo sa považuje za výhodnejšie pre obe strany, pretože riešenie prostredníctvom mediátora im umožňuje vo väčšej miere ovplyvňovať priebeh prípadov a umožňuje prihliadať na ich základné záujmy, potreby a budúcnosť.

Mediátorom môže byť sudca alebo úradník príslušného súdu, ktorý je menovaný do funkcie mediátora, alebo právny zástupca, ktorého schválila správa súdu do funkcie mediátora na príslušnom vrchnom súde.

Priebeh mediácie určuje mediátor po porade so stranami sporu. Mediátor sa môže so súhlasom strán sporu stretnúť s nimi individuálne.

Každá strana sporu znáša svoje trovy mediácie, pokiaľ sa nedohodnú inak.

Ak mediácia vedie k dosiahnutiu dohody o vyriešení sporu, môže sa o tom spísať formálny záznam, po ktorom sa vec môže považovať za vyriešenú.

Podľa § 478 ods. 1, 2 zákona o výkone súdnictva dohodu je možné vymôcť na základe súdneho zmierného alebo iných orgánoch, kde je podľa zákona možný výkon súdnych rozhodnutí.

Podľa § 478 ods. 1, 4 dohodu možno vymôcť na základe písomného mimosúdneho vyrovnania týkajúceho sa nesplatených dlhov, ak sa vo vyrovnaní vyslovene uvádza, že môže slúžiť ako základ pre exekúciu.

Zákon o správe súdnictva možno nájsť na webovej stránke [právne informácie](#).

Mediácia v trestnoprávných veciach

Zákonom č. 467 z 12. júna 2009 o radách na riešenie sporov v súvislosti s trestnými činmi sa s účinnosťou od 1. januára 2010 zavádza stály celoštátny systém na riešenie sporov v trestnoprávných veciach.

Policajný komisár zriadi pre každý policajný okrskok radu na riešenie sporov, kde sa obeť a páchateľ môžu stretnúť po trestnom čine spolu s nestranným mediátorom.

Mediácia v rade na riešenie sporov sa môže uskutočniť len vtedy, ak strany súhlasia s účasťou. Deti a mládež pod 18 rokov sa však môžu zúčastniť len so súhlasom zákonného zástupcu. Mediácia v rade na riešenie sporov sa môže uskutočniť len vtedy, ak sa páchateľ v zásade priznal k trestnému činu.

Mediátor dohodne konanie na rade na riešenie sporov po pohovore so stranami sporu. Počas riešenia sporu mediátor pomáha sporným stranám prediskutovať trestný čin a môže im pomôcť sformulovať dohody, ktoré chcú uzavrieť.

Mediácia v rade na riešenie sporov nie je náhradou za trest alebo iný právny postih za trestný čin.

Zákon o radách na riešenie sporov v súvislosti s trestnými činmi možno nájsť na webovej stránke [právne informácie](#).

Koho môžete kontaktovať?

V občianskoprávných veciach môžete kontaktovať súd, ktorý sa zaoberá predmetnou vecou. Adresu a telefónne číslo a pod. príslušného súdu možno nájsť na webovej stránke [Domstolsstyrelsen](#) ([Správa súdov](#)).

V trestnoprávných veciach môžete kontaktovať policajný okrskok zaoberajúci sa predmetnou vecou. Adresu a telefónne číslo a pod. policajného okrsku možno nájsť na webovej stránke [dánskej štátnej polície](#).

V akých oblastiach sa mediácia môže využívať/sa mediácia najviac využíva?

Ako je uvedené vyššie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať?

Ako je uvedené vyššie.

Informácie a odborná príprava

Ako je uvedené vyššie.

Výdavky na mediáciu

Ako je uvedené vyššie.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

Ako je uvedené vyššie.

Posledná aktualizácia: 04/05/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Nemecko

Prečo sa namiesto súdneho konania nepokúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Mediácia je alternatívna metóda riešenia sporov, pri ktorej mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. V Nemecku si štátne orgány a zástupcovia právnických profesií dobre uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Mediačné služby poskytujú mnohé organizácie. K najdôležitejším z nich patria okrem iného:

[Spolkové združenie pre rodinnú mediáciu](#) [Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM): Spichernstrasse 11, 10777 Berlín, Nemecko]

[Spolkové združenie pre mediáciu](#) [Bundesverband Mediation e.V. (BM): Wittestrasse 30K, 13509 Berlín, Nemecko]

[Spolkové združenie pre mediáciu v hospodárskom a pracovnom prostredí](#) [Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V. (BMWA): Prinzregentenstrasse 1, 86150 Augsburg, Nemecko]

[Centrum pre mediáciu](#) [Centrale für Mediation GmbH & Co.KG (CfM): Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Kolín nad Rýnom, Nemecko]

[Nemecké združenie advokátov](#) (Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein, Littenstrasse 11, 10179 Berlín, Nemecko)

[Mediácia v medzinárodných konfliktoch týkajúcich sa detí](#) [Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten e.V. (MiKK): Fasanenstrasse 12, 10623 Berlín, Nemecko]

Tieto profesijné združenia podporujú strany, ktoré chcú využiť služby mediátora v tom, aby našli vhodného mediátora.

V ktorých oblastiach je využitie mediácie prípustné a/alebo najbežnejšie?

Vo všeobecnosti je mediácia prípustná v tých prípadoch, keď sa na riešenie sporov a iných záležitostí nevyžaduje na základe zákonnej úpravy súdna cesta. Mediácia sa najbežnejšie využíva v rodinných a dedičských sporoch a v oblasti obchodného práva.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Dňa 26. júla 2012 nadobudol v Nemecku účinnosť zákon o mediácii (*Mediationsgesetz*), článok 1 zákona o podpore mediácie a iných postupov mimosúdneho riešenia sporov z 21. júla 2012, Rakúsky spolkový právny vestník I (*Bundesgesetzblatt I*), s. 1577. Vďaka tomuto právnomu predpisu došlo v Nemecku po prvýkrát k formálnej úprave mediačných služieb. Týmto právnym aktom sa zároveň do vnútroštátneho práva transponovala európska smernica o mediácii (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach, Ú. v. EÚ L 136, 24.5.2008, s. 3). V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že zákon o mediácii presahuje požiadavky stanovené v európskej smernici. Zatiaľ čo rozsah pôsobnosti smernice sa obmedzuje na cezhraničné spory v občianskych a obchodných veciach, zákon o mediácii sa uplatňuje na akúkoľvek mediáciu, ktorá sa vykonáva v Nemecku, a to bez ohľadu na povahu sporu či bydlisko strán.

V nemeckom zákone o mediácii sa stanovujú len základné zásady. Mediátori a strany sporu by mali mať totiž pri výkone mediácie dostatočný manévrovací priestor. V zákone sa v prvom rade vymedzujú pojmy „mediácia“ a „mediátor“, aby sa mediácia odlišila od iných postupov riešenia sporov. Mediácia sa tu teda vymedzuje ako štruktúrovaný postup, na základe ktorého sa strany sporu dobrovoľne a na vlastnú zodpovednosť usilujú pomocou jedného alebo viacerých mediátorov o vyriešenie sporu vzájomnou dohodou. Mediátori sú nezávislými a nestrannými osobami bez rozhodovacej právomoci, ktorí poskytujú stranám sporu počas mediácie odborné vedenie. V zákone sa zámerne nestanovuje podrobný etický kódex na výkon mediačnej činnosti. Stanovujú sa v ňom však rozličné požiadavky týkajúce sa informačnej povinnosti a obmedzenia činnosti, ktorými sa zaručuje nezávislosť a nestrannosť mediátorov. V zákone sa okrem toho pre mediátorov a ich asistentov výslovne upravuje povinnosť zachovávať mlčanlivosť.

Zákonom sa vnášajú do jednotlivých rokovacích poriadkov (napr. do Občianskeho súdneho poriadku) rozličné stimuly na podporu riešenia sporu vzájomnou dohodou. V dôsledku toho by mali strany sporu v budúcnosti pri podaní návrhu na začatie občianskeho súdneho konania preukázať, či sa pokúsili o mimosúdne riešenie sporu, napríklad prostredníctvom mediácie, a či podľa ich názoru existujú osobitné dôvody, ktoré by takémuto postupu bránili. Okrem toho môže súd stranám sporu navrhnúť, aby spor vyriešili prostredníctvom mediácie alebo iného postupu týkajúceho sa mimosúdnej dohody. V prípade, že strany túto možnosť odmietnu uplatniť, súd môže nariadiť pozastavenie konania. V súčasnosti sa nepočíta s poskytovaním pomoci na úhradu nákladov na mediáciu. Podľa § 278 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku môže súd na účely zmierovacieho postupu a ďalších pokusov o urovanie sporu formou zmiernosti postúpiť strany sporu zmierovaciemu sudcovi (*Güterichter*), ktorý je osobitne určený pre tento prípad a nemá rozhodovacie právomoci. Zmierovací sudca môže využiť všetky spôsoby urovnávania sporov vrátane mediácie.

Spolková vláda si správou z 20. júla 2017 splnila právnu povinnosť predložiť Spolkovej rade správu o účinkoch tohto zákona, a to po piatich rokoch od nadobudnutia jeho účinnosti. Túto správu nájdete [tu](#). Ukazuje sa ňou, že v Nemecku sa mediácia ako alternatívny nástroj urovnávania sporov stále nevyužíva v želanej miere. Podľa tejto správy nie je bezprostredne potrebné prijať legislatívne opatrenia. Spolková vláda však bude na základe zistení uvedených v správe skúmať spôsoby, ako v súlade so zákonom o mediácii lepšie dosiahnuť cieľ presadzovať urovanie sporov prostredníctvom mediácie, ktorý sa sleduje zákonom o mediácii.

Informácie a odborná príprava

Všeobecné informácie možno nájsť na webovom sídle [Spolkového ministerstva spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa](#) (*Bundesministeriums der Justiz und für Verbraucherschutz*).

Pre mediátorov nie je určený žiadny osobitný profesijný profil. Ani prístup k profesii mediátora nie je žiadnym spôsobom obmedzený. Mediátor musí na vlastnú zodpovednosť zabezpečiť, aby prostredníctvom primeranej odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania nadobudol požadované vedomosti a skúsenosti, na základe ktorých bude môcť poskytovať stranám sporu počas mediácie odborné vedenie. V nemeckom právnom poriadku sú vymedzené všeobecné vedomosti, zručnosti a postupy, na ktoré by sa malo odbornou prípravou mediátora zamerať. Každý, kto spĺňa tieto kvalifikačné predpoklady, môže vykonávať činnosť mediátora. V tejto súvislosti nie je stanovená ani minimálna veková hranica mediátora, či minimálna úroveň dosiahnutého vysokoškolského vzdelania.

Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa využilo svoje právomoci na vydanie zákonného aktu a prijalo nariadenie o odbornej príprave a ďalšom vzdelávaní certifikovaných mediátorov (*Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren*), čím stanovilo konkrétnejšie podmienky pre odbornú prípravu s cieľom stať sa certifikovaným mediátorom a pre kurzy ďalšieho vzdelávania pre certifikovaných mediátorov, ako aj požiadavky na zariadenia určené na odbornú prípravu a ďalšie vzdelávanie.

V tejto súvislosti sa nepočíta so zavedením žiadneho formálneho postupu.

Odbornú prípravu mediátorov v súčasnosti zabezpečujú profesijné združenia, asociácie, univerzity, podniky či jednotlivci.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia je spoplatnená služba. Odmena je pritom predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a stranami sporu.

Poplatky za mediáciu nie sú upravené žiadnym právnym predpisom a v tejto súvislosti sa nevedú ani žiadne štatistiky. Za reálny však možno považovať poplatok v rozmedzí 80 EUR až 250 EUR za hodinu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

V zásade možno dohodu, ktorá je výsledkom mediácie, považovať za vynútiteľnú za pomoci advokáta (dohoda prostredníctvom advokáta) alebo notára (ako zápis do verejnej notárskej zápisnice v súlade s § 796a až c a § 794 ods. 1 piatou vetou Občianskeho súdneho poriadku).

Súvisiace odkazy

[Spolkové združenie pre rodinnú mediáciu](#)

[Spolkové združenie pre mediáciu](#)

[Spolkové združenie pre mediáciu v hospodárskom a pracovnom prostredí](#)

[Centrum pre mediáciu](#)

[Nemecké združenie advokátov](#)

Posledná aktualizácia: 14/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Estónsko

Pred tým, ako sa obrátite na súd, skúste spor vyriešiť pomocou mediácie. Ide o opatrenie v rámci alternatívneho riešenia sporov, pri ktorom mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Estónska vláda aj právnici sú si dobre vedomí výhod mediácie.

Koho kontaktovať?

Zmierovacím konaním sa rozumie činnosť zmierovateľa alebo zmierovacieho orgánu v občianskoprávných konaniach. Zmierovacie konanie je upravené zákonom o zmierovacom konaní. Zákon o zmierovacom konaní bol navrhnutý s cieľom transponovať smernicu 2008/52/ES o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach do estónskeho práva.

Podľa zákona o zmierovacom konaní môže byť zmierovateľom akákoľvek fyzická osoba, ktorú strany požiadali o to, aby vystupovala ako zmierovateľ.

Zmierovateľom môže byť aj advokát alebo notár. Podľa osobitného zákona je možné úlohou zmierovateľa poveriť aj štátny alebo samosprávny orgán.

Zoznam notárov je uvedený na [webovom sídle](#) notárskej komory.

Zoznam advokátov, ktorí pôsobia v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovom sídle](#) estónskej advokátskej komory.

Môžete kontaktovať tieto mimovládne organizácie:

[Estónske združenie mediátorov](#) poskytuje informácie v estónčine aj angličtine.

[Estónska únia pre blaho detí](#) je neziskové združenie podporujúce práva detí. Medzi jeho aktivity patrí poskytovanie poradenstva rodičom, ktorí sa chcú rozísť alebo rozviesť. Snaží sa ich motivovať k využitiu služieb zmierovateľov s cieľom chrániť záujmy ich detí. Únia organizuje školenia o mediácii pre rodiny.

[Estónske združenie poisťovní](#) zriadilo funkciu poisťovacieho mediátora, ktorý sa zaoberá spormi medzi poisťencami a poisťovňami alebo poisťovacími maklérami.

Výbor pre autorské práva zriadený v rámci ministerstva spravodlivosti je zmierovací orgán v zmysle § 19 zákona o zmierovacom konaní. Zaoberá sa žiadosťami týkajúcimi sa opatrení, ktoré sa majú prijať s cieľom umožniť v určitých prípadoch voľné použitie diela chráneného autorským právom alebo predmetu chráneného právom súvisiacim s autorským právom.

Podľa zákona o riešení kolektívnych pracovných sporov sa môžu účastníci kolektívneho pracovného sporu (spor, ktorý sa týka podmienok kolektívnej zmluvy) obrátiť na verejného zmierovateľa. Verejný zmierovateľ je nestranný odborník, ktorý pomáha stranám pracovného sporu dosiahnuť kompromis. Verejným zmierovateľom pre kolektívne pracovné spory je Meelis Virkebau – e-mail: meelis.virkebau@riikliklepitaja.ee. Viac informácií nájdete na [webovom sídle](#) verejného zmierovateľa.

V niektorých prípadoch môže byť mediátorom aj verejný ochranca práv. Aj keď sa pojem ombudsman v zákone o verejnom ochrancovi práv nepoužíva, verejný ochranca práv takisto plní funkcie ombudsmana, keďže monitoruje, či štátne orgány dodržiavajú základné ľudské práva a slobody a zásady dobrej správy vecí verejných. Monitoruje aj prácu miestnych samospráv, právnických osôb v rámci verejného práva a súkromných subjektov, ktoré vykonávajú verejné úlohy. Od roku 2011 vykonáva verejný ochranca práv aj funkciu ombudsmana pre deti podľa článku 4 Dohovoru o právach dieťaťa a vedie zmierovacie konanie v sporoch týkajúcich sa diskriminácie. Viac informácií nájdete na [webovom sídle](#) Úradu verejného ochranca práv.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a kedy sa využíva najčastejšie?

Zmierovacie konanie upravené zákonom o zmierovacom konaní je vo všeobecnosti možné použiť v prípade akýchkoľvek občianskoprávných sporov, ktorých obsah sa dá riešiť zmierom. Existuje zmierovací postup v občianskoprávných konaniach, v ktorých sa spor týka vzťahu podľa súkromného práva a skúma ho krajský súd. Hoci neexistujú žiadne komparatívne štatistiky, je pravdepodobné, že sa mediácia častejšie využíva v oblasti rodinného práva.

Verejný ochranca práv rieši spory týkajúce sa diskriminácie. Ide o sťažnosti jednotlivcov na diskrimináciu na základe pohlavia, rasy, národnosti (etnického pôvodu), farby pleti, jazyka, pôvodu, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, finančného alebo spoločenského postavenia, veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie alebo iného dôvodu uvedeného v zákone. Mediáciu možno využiť aj v prípade porušenia základných práv.

Verejný zmierovateľ vystupuje ako zmierovateľ v prípade kolektívnych pracovných sporov.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Podľa estónskeho práva je využitie zmierovacieho konania vo všeobecnosti dobrovoľné. Pravidlá upravujúce zmierovacie konanie a podmienky vykonateľnosti dohôd o zmiere sú stanovené v [zákone o zmierovacom konaní](#).

Občiansky súdny poriadok Estónska obsahuje špeciálne pravidlo ustanovujúce zmierovacie konanie, ktoré vedie sudca a ktoré sa týka prípadov porušenia rozhodnutia upravujúceho styk s dieťaťom zo strany jedného z rodičov. Podľa § 563 Občianskeho súdneho poriadku môže na návrh jedného z rodičov súd predvolať oboch rodičov s cieľom vyriešiť spor dohodou. Súd vyzve rodičov, aby sa osobne dostavili, a informuje ich o možných právnych dôsledkoch (pokuta alebo zadržanie) v prípade, že tak neurobia.

V zmysle Občianskeho súdneho poriadku môže súd účastníkom sporu prikázať (ak to vzhľadom na okolnosti prípadu a priebeh konania považuje za nutné v záujme vyriešenia prípadu), aby využili zmierovacie konanie podľa zákona o zmierovacom konaní.

Procesný poriadok zmierovacieho orgánu Estónskeho združenia poisťovní je k dispozícii [online](#).

Zmierovacie konanie pod vedením verejného ochrancu práv upravuje zákon o verejnom ochrancovi práv. Riešenie kolektívnych pracovných sporov, činnosť verejného zmierovateľa a práva a povinnosti strán, ktoré sa zúčastňujú na tomto postupe, sú upravené v zákone o riešení kolektívnych pracovných sporov. Osobitné črty zmierovacieho konania pod vedením Výboru pre autorské práva sú stanovené v zákone o autorskom práve.

Informácie a odborná príprava

Informácie o zmierovateľoch konajúcich v zmysle zákona o zmierovacom konaní (vrátane notárov a advokátov) sú k dispozícii na príslušných webových sídlach tých, ktorí pôsobia ako zmierovatelia. Zoznam notárov je uvedený na [webovom sídle](#) notárskej komory. Zoznam advokátov, ktorí pôsobia v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovom sídle](#) estónskej advokátskej komory.

Informácie o činnosti verejného obhajcu práv vo funkcii ombudsmana pre deti možno nájsť na [webovom sídle](#) verejného ochrancu práv. Informácie o zmierovacom konaní v sporoch týkajúcich sa diskriminácie možno takisto nájsť na [webovom sídle](#) verejného ochrancu práv.

Informácie o zmierovacej činnosti verejného zmierovateľa možno nájsť na jeho [webovom sídle](#).

Odbornú prípravu mediátorov poskytuje súkromný sektor (napr. združenie mediátorov). Odborná príprava mediátorov nie je regulovaná.

Aké sú náklady na mediáciu?

Podľa zákona o zmierovacom konaní nie je zmierovacie konanie bezplatné; jeho cena je predmetom dohody medzi mediátorom a zúčastnenými stranami. Ak využitie služieb zmierovateľa navrhol stranám konania súd alebo im prikázal zúčastniť sa na zmierovacom konaní podľa zákona o zmierovacom konaní, ktorákoľvek strana, ktorá si nemôže dovoliť znášať náklady tohto konania alebo si ich môže dovoliť znášať len čiastočne, prípadne na splátky, môže požiadať o čiastočné alebo úplné oslobodenie od úhrady nákladov zmierovacieho konania ako formu právnej pomoci. Náklady v takom prípade znáša Estónska republika.

Za zmierovacie konanie sprostredkované verejným ochrancom práv v úlohe zmierovateľa sa neplatia žiadne poplatky. Účastníkom však môžu vzniknúť ďalšie náklady. Verejný ochranca práv rozhodne o tom, kto bude tieto náklady znášať.

Riešenie kolektívnych pracovných sporov prostredníctvom verejného zmierovateľa je takisto bezplatné. Náklady vyplývajúce z vyriešenia kolektívneho pracovného sporu znáša neúspešný účastník alebo sa na základe vzájomnej dohody rozdelia medzi strany.

Administratívny poplatok verejného obstarávateľa Estónskeho združenia poisťovní je 50 € a odmena pre poisťovacieho zmierovateľa predstavuje najviac 160 €. Spolu s príspevkami na sociálne zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti je to 214,08 €. Ak zmierovacie konanie nie je úspešné, zaplatí sa poisťovaciemu zmierovateľovi iba polovica jeho odmeny.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Podľa zákona o zmierovacom konaní je dohoda uzavretá na základe zmierovacieho konania vykonateľná po tom, čo bola na základe návrhu príslušným postupom vyhlásená za vykonateľnú (§ 6271 alebo § 6272 Občianskeho súdneho poriadku). Dohodu o zmiere, ktorá vznikla ako výsledok zmierovacieho konania realizovaného notárom alebo advokátom, môže v súlade s ustanoveniami zákona o notároch vyhlásiť za vykonateľnú aj notár. Osobitné pravidlá upravujúce vykonateľnosť dohôd o postupe styku s dieťaťom sú stanovené v § 563 Občianskeho súdneho poriadku.

Každá dohoda, ktorá je výsledkom zmierovacieho konania schváleného verejným ochrancom práv, je vykonateľná.

Dohoda dosiahnutá prostredníctvom verejného zmierovateľa s cieľom vyriešiť kolektívny pracovný spor je záväzná pre obe strany a nadobúda platnosť dňom jej podpísania, ak sa zmluvné strany nedohodli na inom termíne nadobudnutia platnosti. Tento typ dohody však nepredstavuje vykonateľný titul.

Posledná aktualizácia: 14/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Írsko

Koho kontaktovať?

Neexistuje žiaden centralizovaný štátny orgán, ktorý by zodpovedal za poskytovanie mediačných služieb.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa najčastejšie využíva v súvislosti s osobnou ujmou, v rodinnoprávnych a obchodnoprávnych sporoch, ako aj v prípadoch sťažností na protiprávnu diskrimináciu v zmysle právnych predpisov o rovnosti.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Osobná ujma

Vo všeobecnosti je rozhodnutie o využití mediácie dobrovoľné. Zákonom o občianskoprávnej zodpovednosti a súdoch z roku 2004 (oddiely 15 a 16) sa ustanovuje mediácia. Oddiel 15 zavádza pojem mediačná konferencia. Súd môže nariadiť, aby sa strany v spore o osobnej ujme stretli s cieľom pohovárať sa a pokúsiť sa spor urovnať. Ak niektorá zo strán neuposlúchne takéto nariadenie súdu, môže súd uložiť príslušnej strane, aby uhradila následné trovy. Mediátorom v takom spore môže byť za určitých okolností osoba vymenovaná orgánom „ustanoveným, na účely tohto oddielu, na základe nariadenia ministra spravodlivosti, rovnosti a právnej reformy“.

Viac informácií nájdete v [zákone o občianskoprávnej zodpovednosti a súdoch z roku 2004 \(orgány ustanovené v zmysle oddielu 15\) uznesenie z roku 2005](#) a [zákon o občianskoprávnej zodpovednosti a súdoch z roku 2004 \(orgány ustanovené v zmysle oddielu 15\) \(Č. 2\) UZNESENIE Z ROKU 2005](#).

Rodinné právo

V oblasti rodinného práva množstvo zákonov vyžaduje, aby sa právní zástupcovia strán, ktoré plánujú rozvod/rozluku, pohovárať s navrhovateľom alebo odporcom (podľa situácie) o možnosti využitia mediácie. Cieľom je pomôcť dosiahnuť rozluku alebo rozvod na základe dohody medzi manželmi. Právni

zástupcovia musia zároveň príslušným stranám poskytnúť kontaktné údaje osôb kvalifikovaných na poskytovanie mediálnych služieb pre odlúčených manželov – a súdu potvrdiť, že daná osoba splnila tieto požiadavky. Ak takéto potvrdenie nie je súdu predložené, má súd právo odročiť súdne konanie na také dlhé obdobie, aké uzná za primerané na to, aby právny zástupca mohol začať príslušné rokovania.

Viac informácií nájdete na webovej stránke [Agentúry pre podporu rodiny](#) a [služby mediácie v oblasti rodiny](#).

Obchodné právo

Pri prejednávani veci nachádzajúcej sa na zozname obchodného súdu môže sudca (v zmysle uznesenia 63A [pravidiel súdneho konania pre vyššie súdy](#) [obchodnoprávne konanie] z roku 2004) na žiadosť ktorejkoľvek zo strán alebo na svoj vlastný podnet nariadiť: „aby konanie alebo akákoľvek otázka v rámci neho bola odročená na také dlhé obdobie, aké uzná sudca za vhodné, nie však na dlhšie ako dvadsaťosem dní, čím by poskytol účastníkom čas na posúdenie, či by uvedené konanie alebo otázka mali byť postúpené na proces mediácie, zmiery alebo arbitráže, a ak sa strany rozhodnú otázku alebo konanie na takýto proces postúpiť, poskytnúť jednotlivým stranám viac času na zosúladenie s týmito ustanoveniami alebo predpismi súdu.“

Špecializovaný súd pre rovnosť (Equality Tribunal)

[Ďalšie informácie o Špecializovanom súde pre rovnosť](#) nájdete na [informačnej webovej stránke pre občanov](#) (Citizens Information website) a na webovej stránke [Špecializovaný súd pre rovnosť](#) (Equality Tribunal).

Informácie a odborná príprava

Vo všeobecnosti nepatrí vzdelávanie mediátorov do pôsobnosti štátu. Pôsobnosť Agentúry pre podporu rodiny čiastočne zahŕňa vzdelávanie súvisiace s mediáciou v oblasti rodiny. Aby sa mohli uchádzať o toto vzdelávanie, musia uchádzači najprv absolvovať 60 hodinový všeobecný kurz mediácie a prejsť prísny výberový procesom.

Viac informácií nájdete na webovej stránke [Agentúry pre podporu rodiny](#).

Aké sú náklady na mediáciu?

Vo všeobecnosti mediácia nie je bezplatná. Úhrada je predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a sporovými stranami.

[Služba mediácie v oblasti rodiny](#) a [Špecializovaný súd pre rovnosť](#) však môžu poskytovať bezplatné služby.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

Urovanie dosiahnuté počas mediácie je rovnako vymáhateľné ako zmluva.

Posledná aktualizácia: 20/01/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Grécko

Pred tým, ako sa obrátite na súd, skúste váš spor vyriešiť pomocou mediácie. Ide o formu alternatívneho riešenia sporov (ARS), kde mediátor pomáha stranám dosiahnuť dohodu. Grécka vláda a odborníci v justičnom systéme venujú pozornosť výhodám mediácie.

Koho máte kontaktovať?

Tieto orgány poskytujú mediálne služby v Grécku:

Podľa zákona č. 4640/2019 ([Vládny vestník, séria I, č. 190, 2019](#)), ktorým sa transponuje smernica 2008/52/ES, musí byť mediátor: a) absolvent vysokoškolského vzdelávania alebo držiteľ rovnocenného diplomu z inštitúcie s uznávaným medzinárodným postavením; b) vyškolený poskytovateľom odbornej prípravy pre mediátorov, ktorý je uznávaný ústredným mediálnym výborom, alebo musí byť držiteľom akreditačného titulu z iného členského štátu Európskej únie a c) akreditovaný ústredným mediálnym výborom a zapísaný v registroch mediátorov. Na to, aby bol držiteľ doktorandského titulu alebo rovnocenného zahraničného titulu v oblasti mediácie akreditovaný, nemusí byť ďalej vyškolený poskytovateľom odbornej prípravy pre mediátorov a môže sa priamo zúčastňovať na akreditačných skúškach. Tí, ktorí slúžia ako verejní, miestni a súdni činitelia alebo ako zamestnanci právnych subjektov a inštitúcií, ktoré sa spravujú verejným právom, a slúžia súdnym úradníkom alebo verejným činiteľom, nemajú možnosť vykonávať povolanie mediátora. Verejní činitelia a zamestnanci právnických osôb, ktoré sa spravujú verejným právom, môžu vystupovať ako akreditovaní mediátori výlučne v súvislosti s ich prácou a na účely jej potrieb.

Kandidátskych mediátorov preskúša aspoň dvakrát ročne skúšobná komisia, ktorú vymenuje ústredný mediálny výbor. Skúšky zahŕňajú písomné a ústne testy a takisto hodnotenie založené na simuláciách.

Skúšobná komisia rozhoduje o tom, kde, kedy a ako sa skúšky uskutočnia. Jej rozhodnutie je oznámené licenciovateľom poskytovateľom odbornej prípravy a zverejnené na webovom sídle ministerstva spravodlivosti najmenej 30 dní v predstihu.

Ústredný mediálny výbor pripravuje a vedie registre mediátorov v elektronickej forme a tie sú zverejnené na webovom sídle ministerstva spravodlivosti: a) všeobecný register mediátorov, v ktorom sa akreditovaní mediátori v celej krajine uvádzajú v striktnom abecednom poradí, a b) osobitný register mediátorov, ktorý obsahuje zoznam akreditovaných mediátorov so sídlom v okrese každého súdu prvého stupňa.

Mediátori sú po skúškach akreditovaní a registrovaní v registroch mediátorov ústredným mediálnym výborom. Mediátori, ktorí už boli akreditovaní v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 4640/2019, si zachovávajú akreditáciu.

Ministerstvo práce, sociálneho zabezpečenia a blahobytu poskytuje vládnu službu, ktorá zamestnancovi umožňuje požiadať o oficiálne vypočutie v súvislosti s pracovno-právnym sporom. Tento postup vykonáva inšpektorát práce (*Epitheoris Ergasias*). Špecializovaný inšpektor naplánuje vypočutie zamestnávateľa, aby mohol vysvetliť svoje stanovisko. Toto vypočutie sa koná oddelene od akéhokoľvek súdneho konania.

Ombudsman pre spotrebiteľov (*Sinigoros tou Katanaloti*) je nezávislý orgán, ktorý patrí pod ministerstvo regionálneho rozvoja a konkurencieschopnosti.

Ombudsman je mimosúdny orgán na konsenzuálne riešenie sporov spotrebiteľov a poradná inštitúcia, ktorá koná súbežne s vládou pri riešení problémov v rámci svojich právomocí. Ombudsman takisto vykonáva dohľad nad [radami na zmierlivé riešenie sporov](#) (*Epitropes Filikou Diakanonismou*) miestnych prefektúrnych rád (*Nomarchiakes Aftodioikiseis*), ktoré môžu konať, keď súbežne neprebíha súdne konanie.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediálne konanie sa môže vzťahovať na existujúce alebo budúce občianskoprávne a obchodné spory vnútroštátnej alebo cezhraničnej povahy za predpokladu, že dotknuté strany majú právomoc urovnať predmet sporu v súlade s ustanoveniami hmotného práva.

Mediálne konanie sa vzťahuje aj na tieto súkromné spory, v opačnom prípade nebude vypočutá žaloba:

spory medzi vlastníckmi podlaží alebo bytov vyplývajúce z vlastníckeho vzťahu týkajúceho sa podlažia, spory vyplývajúce z prevádzkovania jednoduchého a zložitého vertikálneho vlastníctva, spory medzi správcami podlaží a vertikálnych nehnuteľností a vlastníckmi podlaží, bytov a vertikálnych nehnuteľností, ako aj spory patriace do regulačného rozsahu článkov 1003 až 1031 Občianskeho zákonníka;

spory týkajúce sa nárokov na náhradu akejkoľvek škody na automobile medzi prijemcami náhrady škody alebo ich nástupcami a tými, ktorí sú zodpovední za náhradu škody, alebo ich nástupcami, ako aj nároky na základe zmluvy o poistení vozidla medzi poisťovňami a poisťníkmi alebo ich nástupcami, pokiaľ udalosť, pri ktorej škoda vznikla, nepôsobila smrť alebo ujmu na zdraví;

spory týkajúce sa poplatkov podľa článku 22A Občianskeho súdneho poriadku;

rodinné spory okrem tých, ktoré sú ustanovené v článku 592 ods. 1 písm. a), b) a c) Občianskeho súdneho poriadku;
spory týkajúce sa nárokov na náhradu škody pacientov alebo ich príbuzných voči lekárom, ktoré vzniknú počas výkonu odbornej činnosti lekárov;
spory vyplývajúce z porušenia ochranných známok, patentov, priemyselných dizajnov alebo modelov;
spory vyplývajúce zo zmlúv o burze cenných papierov.

v oblasti pracovného práva a riešenia spotrebiteľských sporov, ako je uvedené;

zahŕňajúce obeť domáceho násillia (zákon č. 3500/2006);

v prípade určitých trestných činov, ako sa stanovuje v zákone č. 3094/2010.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

- Použitie mediácie v prípade sporov stanovených zákonom č. 4640/2019 je prípustné v týchto prípadoch:

ak strany súhlasia s použitím mediácie po vzniku sporu;

ak sú strany vyzvané, aby sa obrátili na mediáciu, a súhlasia s ňou;

ak použitie mediácie nariadi súdny orgán iného členského štátu a takéto využitie nemá vplyv na morálku a verejný poriadok;

ak sa použitie mediácie konania vyžaduje zo zákona;

ak existuje doložka o mediácii v písomnej dohode medzi stranami.

– Súd, na ktorom prebieha súkromný spor, ktorý môže byť predmetom mediácie, môže v prípade potreby v ktoromkoľvek štádiu konania so zreteľom na všetky okolnosti sporu so svojím výhradným uvážením vyzvať strany, aby využili mediáciu na vyriešenie sporu. Ak sa tak strany dohodnú, príslušná písomná dohoda sa zahrnie do zápisnice súdu. V takom prípade súd musí odložiť pojednávanie o veci na dátum súdneho konania po uplynutí troch, no nie viac ako šiestich mesiacov, a to bez toho, aby zohľadnil prestávky v činnosti súdu. V iných prípadoch využitia mediácie počas prebiehajúceho konania vo veci je dôsledok rovnaký. Ak sa strany alebo jedna z nich dostavia pred súd v zastúpení advokátom, splnomocnenie advokáta sa vzťahuje aj na dohodu o podrobení sporu mediácii.

– Podrobenie sporu v rámci súkromného práva do mediácie nebráni prijatiu predbežného opatrenia v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Sudca, ktorý nariadi predbežné opatrenie, môže v súlade s článkom 693 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku stanoviť lehotu najmenej troch mesiacov na podanie žaloby vo veci samej.

– Prokurátor na súde prvého stupňa (*Eisangeleas Protodikon*) je v súvislosti so svojimi povinnosťami v súlade s článkom 25 ods. 4 písm. a) zákona č. 1756 /1988 (Vládny vestník, séria I, č. 35, 1988) oprávnený odporučiť stranám použitie mediácie, ak je to možné.

– Súhlas strán s použitím mediácie konania sa riadi ustanoveniami zmluvného hmotného práva a musí opísať predmet takeého konania.

– V mediácii konaní sú strany prítomné so svojím právnym zástupcom s výnimkou spotrebiteľských sporov a menších sporov, na ktorých sa strany môžu zúčastniť osobne. V prípade potreby a po dohode so stranami a mediátorom sa do konania môže zapojiť aj tretia strana.

– Mediátor je vymenovaný účastníkmi konania alebo treťou stranou podľa ich spoločnej voľby, a to vrátane mediálnych centier. Mediátor je jeden, pokiaľ sa strany písomne nedohodnú, že ich bude viac.

– Čas, miesto a iné podrobnosti postupu mediácie určí mediátor po dohode so stranami. Ak obe strany a mediátor nemôžu byť fyzicky prítomní na rovnakom mieste v rovnakom čase, mediácia sa môže uskutočniť prostredníctvom telekonferencie cez počítač alebo iný telekonferenčný systém, ktorý je dostupný ostatným stranám sporu.

– Mediátori môžu pri plnení svojich povinností komunikovať s každou zo strán a stretávať sa s nimi buď samostatne, alebo spoločne. Informácie, ktoré mediátor získa počas stretnutia s jednou stranou, sa bez súhlasu strany, ktorá takéto informácie poskytne, druhej strane neposkytnú.

– Mediácia má v zásade dôverný charakter, neuchováva sa žiadne záznamy a musí prebiehať spôsobom, ktorý neporušuje jeho dôvernosť, pokiaľ sa strany nedohodnú inak. Pred začatím konania sa všetky zúčastnené strany písomne zaväzujú dodržiavať dôvernosť mediácie konania.

Rovnaká povinnosť sa vzťahuje aj na akúkoľvek tretiu stranu, ktorá sa zúčastňuje na konaní. Ak si to strany želajú, môžu sa písomne zaviazat', že budú zachovávať dôvernosť obsahu dohody, ktorú môžu dosiahnuť v priebehu mediácie, pokiaľ jej oznámenie nie je potrebné na vykonanie dohody v súlade s článkom 8 ods. 4 alebo z dôvodov verejného poriadku.

– Ak sa spor predloží súdom alebo podlieha rozhodovskému konaniu, mediátor, strany, ich právni zástupcovia a tí, ktorí boli akýmkoľvek spôsobom zapojení do mediácie konania, sa nevypočúvajú ako svedkovia a nemôžu predložiť informácie, ktoré sú výsledkom mediácie konania alebo s ním súvisia, a konkrétne nemôžu odkazovať na diskusie, vyhlásenia a návrhy strán, ako aj na názory mediátora, ak sa to nevyžaduje z dôvodov vyplývajúcich z verejného poriadku, najmä s cieľom zabezpečiť ochranu maloletých osôb alebo zabrániť riziku ujmy na fyzickej integrite alebo duševnom zdraví osoby.

– Pri výkone ich povinností sa na mediátorov vzťahuje občianskoprávna zodpovednosť len za úmyselné zavinenie.

Praktické uplatňovanie alternatívneho riešenia sporov (ARS)

Jediným mechanizmom ARS, ktorý sa môže považovať za uplatniteľný v Grécku, je rozhodcovské konanie:

V súlade s článkom 99 a nasl. gréckeho konkurzného poriadku možno mediátora vymenovať na zmierovací postup po tom, ako fyzická alebo právnická osoba podala návrh na konkurzný súd (*ptocheftiko dikastirio*).

Konkurzný súd posúdi oprávnenosť žiadosti a môže vymenovať mediátora zo zoznamu znalcov. Úlohou mediátora je použiť všetky primerané prostriedky na dosiahnutie dohody medzi dlžníkom a väčšinou jeho veriteľov (ktorá je právne definovaná) s cieľom zabezpečiť životaschopnosť dlžníkovho podniku.

Mediátor je oprávnený požadovať od úverových alebo finančných inštitúcií akékoľvek informácie týkajúce sa hospodárskych činností dlžníka, ktoré by mohli byť užitočné pre úspech mediácie konania.

Ak nie je možné dosiahnuť dohodu, mediátor o tom bezodkladne informuje predsedu súdu, ktorý začne konanie pred konkurzným súdom. Týmto sa končí úloha mediátora.

Informácie a odborná príprava

Ústredný mediálny výbor je zodpovedný za riešenie akejkoľvek záležitosti týkajúcej sa uplatňovania inštitúcie mediácie.

Ústredný mediálny výbor môže podľa vlastného uváženia zriadiť podvýbory pre rýchle riešenie a prešetrenie otázok vyplývajúcich z uplatňovania zákona č. 4640/2019. Tieto podvýbory sa skladajú z členov ústredného mediálneho výboru bez obmedzenia členstva ktoréhokoľvek člena vo viac ako jednom podvýbore. Ústredný mediálny výbor výslovne splnomocní tieto podvýbory, aby s konečnou platnosťou vyriešili záležitosti, ktorými sa zaoberajú, pokiaľ v zákone č. 4640/2019 nie je výslovne stanovené, že plénum ústredného mediálneho výboru je zodpovedné za ich vyriešenie.

Vo všetkých prípadoch musia ústredný mediálny výbor tvoriť štyri podvýbory s funkčným obdobím dva roky a s týmito zodpovednosťami:

«výbor pre register mediátorov», ktorý je zodpovedný za vedenie registrov mediátorov, za všetky relevantné záležitosti alebo za vydávanie aktov súvisiacich s vedenými registrami a za zostavovanie výročných správ o činnostiach;

«výbor pre etiku a disciplinárnu kontrolu», ktorý je zodpovedný za plnenie povinností mediátorov podľa zákona č. 4640/2019 a za uplatňovanie disciplinárneho práva a ukladanie disciplinárnych opatrení;

«výbor pre kontrolu poskytovateľov odbornej prípravy», ktorý je zodpovedný za všetky záležitosti týkajúce sa orgánov odbornej prípravy pre mediátorov;

«skúšobná komisia», ktorá je zodpovedná za vykonávanie písomných a ústnych skúšok a hodnotenie skúšaných mediátorov na účely akreditácie.

Poskytovateľ odbornej prípravy pre mediátorov (ďalej len „poskytovateľ“), ktorý pôsobí s licenciou udelenou na základe osobitného a odôvodneného rozhodnutia ústredného mediáčného výboru, je:

Poskytovateľ odbornej prípravy pre mediátorov (ďalej len „poskytovateľ“), ktorý pôsobí s licenciou udelenou na základe osobitného a odôvodneného rozhodnutia ústredného mediáčného výboru, je:

A. právnická osoba, ktorá sa riadi súkromným právom a ktorá môže byť zriadená:

jednou advokátskou komorou alebo spoločne viacerými advokátskymi komorami;

jednou alebo viacerými advokátskymi komorami v partnerstve s vedeckými, vzdelávacími alebo profesijnými orgánmi alebo komorami.

V prípadoch a) a b) je možné partnerstvo so zahraničným poskytovateľom odbornej prípravy s dobrou povestou, medzinárodným uznaním a skúsenosťami s poskytovaním odbornej prípravy v oblasti mediácie a všeobecnejšie s alternatívnymi metódami riešenia sporov alebo s vykonávaním mediácie.

B. Stredisko pre odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, ktoré má relevantný učebný plán a jeho činnosť sa riadi výlučne súčasnými ustanoveniami o prevádzke inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, za predpokladu, že sú splnené všetky požiadavky zákona č. 4640 /2019, pokiaľ ide o kvalifikáciu školiteľov na poskytovanie odbornej prípravy v oblasti mediácie a minimálny počet školiteľov a účastníkov odbornej prípravy.

C. Fyzická osoba alebo právny subjekt zriadený v súlade so súčasnými právnymi predpismi platnými v Grécku alebo v členskom štáte, pričom jeho hlavným účelom je poskytovať odbornú prípravu v oblasti mediácie a iných alternatívnych spôsobov riešenia sporov.

Aké sú náklady na mediáciu?

Odmena mediátora sa voľne stanoví v písomnej dohode medzi mediátorom a stranami.

Ak neexistuje písomná dohoda, odmena mediátora je stanovená takto: a) ak je mediácia povinná, strana, ktorá žiada o mediáciu, zaplatí v predstihu mediátorovi sumu vo výške 50,00 EUR ako poplatok za povinné počiatočné sedenie. Túto sumu znášajú strany rovnakým dielom. Ak sa spor predloží súdu, strana sporu, ktorá sa nezúčastnila na mediáčnom konaní, aj keď bola na tento účel zákonne predvolaná, alebo mediátorovi nezaplatila dlžnú sumu za povinné počiatočné pojednávanie, bude podľa článku 176 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku povinná uhradiť plnú sumu zaplatenú za povinné počiatočné sedenie stranou, ktorá sa usiluje o mediáciu. Táto suma sa považuje za súdne trovy bez ohľadu na výsledok konania; b) za každú hodinu mediácie po povinnom počiatočnom pojednávaní je stanovený minimálny poplatok 80,00 EUR a strany ho znášajú rovnakým dielom. Mediátor musí stranám poskytnúť úplné informácie o svojej odmene.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

Po mediácii mediátor, strany a ich právni zástupcovia podpisujú záznam o mediácii. Ak je mediácia neúspešná, záznam o mediácii môže podpísať len mediátor. Každá strana môže kedykoľvek predložiť záznam o dosiahnutí dohody kancelárii súdu, ktorý má vecnú a miestnu príslušnosť a v ktorom prebieha alebo sa má začať konanie vo veci. Po predložení záznamu o mediácii súdu je podanie žaloby v tom istom spore neprípustné, pokiaľ sa na jeho predmet vzťahuje dohoda medzi stranami, a všetky prebiehajúce konania sa ukončia.

Po uložení do kancelárie príslušného súdu sa záznam o mediácii stáva vykonateľným titulom, ako sa stanovuje v článku 904 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, ak dohoda môže podliehať vymáhaniu. Oficiálnu kópiu vydáva bezplatne sudca alebo predseda príslušného súdu.

Ak dohoda obsiahnutá v zázname o mediácii obsahuje aj ustanovenia týkajúce sa právnych aktov, ktoré sú zo zákona predmetom notárskej zápisnice, podľa potreby budú notárske zápisnice potrebné. V takom prípade sa uplatňujú predpisy, ktorými sa riadi vyhotovenie takýchto notárskych zápisníc a ich transkripcia.

Po uložení v kancelárii príslušného súdu sa záznam o mediácii môže použiť ako právny dokument na registráciu alebo vymazanie hypotéky v súlade s článkom 293 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

Písomným oznámením mediátora stranám o priebehu povinného počiatočného pojednávania alebo o súhlase s dobrovoľným využitím mediáčného konania ustanoveného v článku 5 sa pozastavuje premičacia lehota a lehota na uplatnenie nárokov a práv, pokiaľ sa už začali v súlade s ustanoveniami hmotného práva, ako aj procesné lehoty stanovené v článkoch 237 a 238 Občianskeho súdneho poriadku počas trvania mediáčného konania.

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 261, 262 a 263 Občianskeho zákonníka, premičania lehota a lehota na uplatnenie nárokov a práv podľa hmotného práva sa obnovuje dňom nasledujúcim po vyhotovení záznamu o nedosiahnutí dohody alebo dňom nasledujúcim po doručení vyhlásenia o odstúpení jednej strany od mediáčného konania druhej strane a mediátorovi, alebo dňom po dokončení alebo akomkoľvek ukončení mediáčného konania.

Súvisiace odkazy

[Aténska advokátska komora](#)

[Ministerstvo práce a sociálnych vecí](#)

[Ombudsman pre spotrebiteľov](#)

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

[Helénske centrum pre mediáciu a rozhodcovské konanie](#)

Posledná aktualizácia: 13/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [es](#)

Mediácia v krajinách EÚ - Španielsko

Jedným z javov, ktoré majú v posledných rokoch vplyv na výkon spravodlivosti v Španielsku, je nárast počtu súdnych sporov, ktorý ovplyvňuje hladké fungovanie systému súdnictva.

Z tohto dôvodu sa hľadajú alternatívne spôsoby riešenia konfliktov, ktoré sú účinnejšie ako súčasný model.

Mediácia predstavuje jeden z týchto spôsobov, podobne ako rozhodcovské konanie a zmierovacie konanie.

Na koho sa obrátiť?

Pozri informačný prehľad o tom, ako nájsť mediátora v Španielsku.

V akej oblasti je využitie mediácie prípustné alebo najbežnejšie?

Zákonom 5/2012 zo 6. júla 2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach sa transponovala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 do španielskych právnych predpisov. Týmto zákonom sa stanovuje minimálny rámec na vykonávanie mediácie bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia prijaté autonómnymi oblasťami.

Mediácia v pracovnoprávnej oblasti

Mediácia je veľmi bežná v pracovných sporoch. Niekedy je povinné pokúsiť sa o mediáciu, skôr než sa vec dostane pred súd. Predmetom mediácie sú zvyčajne kolektívne spory a v niektorých autonómnych oblastiach sa mediácia využíva aj pri individuálnych sporoch.

Autonómne oblasti majú orgány zamerané na mediáciu so špecializáciou na pracovnoprávne otázky. Na celoštátnej úrovni ponúka Medzikonfederčná služba pre mediáciu a rozhodcovské konanie (Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje – SIMA) bezplatnú službu mediácie v prípade sporov prekračujúcich právomoci orgánov [☞ autonómnych oblastí](#).

Zákomom 36/2011 o pracovných súdoch sa zavádza skutočná novinka vo forme všeobecného pravidla, že ku všetkým žiadam musí byť priložené osvedčenie o predchádzajúcom pokuse o zmirovací postup alebo mediáciu s využitím príslušnej správnej služby, teda služby pre mediáciu, rozhodcovské konania a zmirovacie postupy (SMAC), alebo orgánov vykonávajúcich tieto funkcie na základe kolektívnej dohody. Nasledujúci článok však obsahuje zoznam postupov, na ktoré sa táto požiadavka nevzťahuje.

Zákon 36/2011 obsahuje výslovný odkaz na mediáciu nielen počas predsúdneho zmirovacieho konania, ale aj počas súdneho konania.

Mediácia v občianskoprávnej a rodinnoprávnej oblasti

Zákon 5/2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach obsahuje možnosť informovať účastníkov konania pri predbežnom pojednávaní o tom, že majú možnosť využiť na vyriešenie sporu mediáciu, pričom súd môže s prihliadnutím na účel súdneho konania vyzvať účastníkov konania, aby sa pokúsili dosiahnuť dohodu, ktorá by znamenala ukončenie konania, alebo umožniť účastníkom konania požiadať o prerušenie, aby mohli využiť mediáciu alebo rozhodcovské konanie.

Zákon 5/2012 obsahuje zásadnú zmenu v tejto oblasti práva, lebo do občianskeho súdneho poriadku zavádza výslovný odkaz na mediáciu ako jeden z mimosúdnych spôsobov ukončenia konania.

V španielskom systéme je proces mediácie najviac štruktúrovaný a dosahuje maximálny rozvoj práve v oblasti rodinného práva.

Na celoštátnej úrovni je významným krokom vpred zákon 15/2005, lebo mediácia sa v ňom považuje za dobrovoľný alternatívny prostriedok riešenia rodinných sporov, pričom sloboda sa v ňom vníma ako jedna z najvyšších hodnôt španielskeho právneho systému. Stanovuje sa v ňom, že účastníci konania môžu kedykoľvek požiadať súd o prerušenie konania, aby mohli využiť rodinnú mediáciu a pokúsiť sa dosiahnuť spoločné riešenie sporných otázok.

V občianskom súdnom poriadku sa pre účastníkov konania ďalej stanovuje možnosť požiadať po vzájomnej dohode o prerušenie konania, aby mohli vykonať mediáciu, ale nevyžaduje sa v ňom, aby súd pozastavil proces *ab initio* a odkázal účastníkov konania na informačnú schôdzku, ani dokonca neobsahuje také odporúčanie.

Služby rodinnej mediácie sa medzi jednotlivými autonómnymi oblasťami značne líšia a v rámci jednej oblasti sa môžu líšiť aj medzi jednotlivými mestami. V niektorých autonómnych oblastiach ponúka tieto služby samotná oblasť (napríklad v Katalánsku), zatiaľ čo v iných ponúkajú služby rodinnej mediácie miestne orgány (*Ayuntamientos*).

Generálna rada súdnej moci (*Consejo General del Poder Judicial*) podporuje medičné iniciatívy rôznych súdov v Španielsku a dohliada na ne, a to za podpory autonómnych oblastí, univerzít, miestnych orgánov alebo združení.

Mediácia v trestnoprávnej oblasti

Mediácia v trestnoprávnej oblasti sa na jednej strane zameriava na reintegráciu páchateľa a na strane druhej na odškodnenie obeť.

V systéme justície mladistvých (od 14 do 18 rokov) je mediácia výslovne stanovená ako prostriedok na prevýchovu maloletej osoby. V tomto prípade mediáciu vykonávajú skupiny, ktoré podporujú orgán zodpovedný za stíhanie maloletých osôb (*Fiscalía de Menores*), ale môžu ju vykonávať aj organizácie autonómnych oblastí a iné orgány, napríklad združenia.

V systéme justície dospelých neexistujú žiadne ustanovenia o mediácii, aj keď v praxi sa v niektorých provinciách vykonáva na základe trestného zákonníka a trestného poriadku, ktoré umožňujú dohodu o vine a treste a zníženie trestu prostredníctvom nahradenia straty, ako aj podľa platných medzinárodných pravidiel.

Mediácia sa zvyčajne vykonáva v prípade menej závažných trestných činov, tzv. drobných trestných činov, hoci v závislosti od okolností je možná aj v prípade závažných trestných činov.

Pokiaľ ide o domáce násilie, ústavný zákon 1/2004 o komplexných ochranných opatreniach proti rodovo motivovanému násiliu výslovne zakazuje mediáciu v prípadoch týkajúcich sa rodovo motivovaného násillia. Stále sa však zvyšuje počet zástancov mediácie aj v tejto oblasti právneho systému, ktorí tvrdia, že vhodnosť mediácie má zmysel posudzovať v každom prípade samostatne. V správe Generálnej rady súdnej moci o násillí v rodine založenom na rodovej príslušnosti z roku 2001 sa v tejto súvislosti zdôrazňuje, že menšie trestné činy alebo trestné činy súvisiace s domácim násillím by sa mali postupovať občianskym súdom.

Generálna rada súdnej moci podporuje medičné iniciatívy, ktoré sa vykonávajú na miestnych trestných súdoch (*Juzgados de Instrucción*), trestných súdoch (*Juzgados de lo Pena*) a provinčných súdoch (*Audiencias Provinciales*), a dohliada na ne. Najvýznamnejšie pokusy z hľadiska rozsahu sa doteraz uskutočnili v Katalánsku a Baskicku.

Mediácia v oblasti sporového správneho konania

V zákone o sporovom správnom konaní sa výslovne neuvádza možnosť využiť alternatívne prostriedky riešenia sporov za podpory tretej strany, ale ani sa ich využitie nezakazuje.

Tento zákon obsahuje aj možnosť preskúmania zákonnosti činností správnej povahy inými prostriedkami, ktoré dopĺňajú súdne prostriedky, aby sa tak zabránilo podávaniu zbytočných žalôb a aby boli k dispozícii lacné a rýchle metódy riešenia početných sporov.

[☞ Portál týkajúci sa výkonu spravodlivosti](#) obsahuje informácie o súdnych orgánoch v občianskych, obchodných, trestných, rodinných a pracovných právnych systémoch, ktoré poskytujú súdne medičné služby, ako aj o rôznych mimosúdnych medičných službách poskytovaných prostredníctvom rôznych profesijných združení.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediáciu vo všeobecnosti vykonáva nezávislá tretia strana, ktorá je viazaná povinnosťou mlčanlivosti.

Účastníci konania sa za pomoci svojich advokátov môžu rozhodnúť pokúsiť sa o mediáciu a oznámiť to súdu, prípadne ich môže oslovit' súd, ak sa domnieva, že prípad je vhodný na mediáciu.

V trestnoprávnej oblasti sa zvyčajne najskôr nadviaže kontakt s páchateľom, a ak súhlasí, nadviaže sa kontakt s obeťou, aby sa začala mediácia.

Informácie a odborná príprava

V zákone 5/2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach sa stanovuje, že mediátor musí mať oficiálne vysokoškolské vzdelanie alebo vyššie odborné vzdelanie a osobitnú odbornú prípravu zameranú na vykonávanie mediácie, ktorú absolvoval v rámci jedného alebo viacerých osobitných kurzov vedených riadne akreditovanými inštitúciami a ktorá ho oprávňuje na vykonávanie mediáčnej činnosti kdekoľvek v krajine.

Iba niektoré zákony a predpisy v niektorých autonómnych oblastiach obsahujú ustanovenia o odbornej príprave nutnej na vykonávanie funkcie rodinného mediátora. Mediátor vo všeobecnosti musí mať vysokoškolské vzdelanie aspoň na úrovni diplomu a musí absolvovať 100 – 300 hodín odbornej prípravy konkrétne zameranej najmä na praktické vykonávanie mediácie.

Osobitnú odbornú prípravu v oblasti mediácie bežne ponúkajú univerzity a profesijné združenia, napríklad združenia psychologov či právnikov.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia spojená so súdom je vo všeobecnosti bezplatná.

Služby autonómnych oblastí a orgánu SIMA v pracovnoprávnej oblasti sú bezplatné.

Bezplatné sú spravidla aj služby orgánov, ktoré spolupracujú so súdmi v rodinnoprávnej oblasti. V Katalánsku sú náklady na mediačný proces regulované pre osoby, ktoré nedostávajú právnu pomoc.

V trestnoprávnej oblasti poskytujú štátne orgány bezplatnú mediáciu.

Okrem mediácie, ktorá je spojená so súdom, môžu účastníci konania využiť mediátora a zaplatiť mu slobodne dohodnutú cenu. Čo sa týka nákladov na mediáciu, v zákone 5/2012 sa výslovne stanovuje, že bez ohľadu na to, či sa mediácia skončí dohodou, alebo nie, náklady si rovným dielom rozdelia účastníci konania, pokiaľ sa nedohodnú inak.

V zákone 10/2012, ktorý upravuje niektoré poplatky v oblasti výkonu spravodlivosti a činnosť Národného ústavu pre toxikológiu a forenznú vedu, sa v záujme podpory mimosúdneho urovnávania sporov stanovuje, že ak sa pri mimosúdnom urovnaní ušetria niektoré náklady na poskytované služby, možno poplatok vrátiť.

Je možné vymáhať plnenie dohody uzavretej na základe mediácie?

V zákone 5/2012 sa stanovuje, že ak účastníci konania dosiahnu dohodu prostredníctvom mediačného konania, môžu túto dohodu formálne zaznamenať.

Ak sa má dohoda o mediácii uplatňovať v inom členskom štáte, okrem formálneho záznamu je potrebné splniť prípadné požiadavky medzinárodných dohovorov, ktorých je Španielsko zmluvnou stranou, a dodržiavať pravidlá Európskej únie.

Ak sa dosiahla dohoda prostredníctvom mediácie, ktorá sa uskutočnila po začiatku súdneho konania, účastníci konania musia požiadať súd o schválenie dohody podľa ustanovení občianskeho súdneho poriadku.

Možnosť vymáhať uplatňovanie dohody o mediácii závisí od slobodného konania účastníkov konania vo vzťahu k predmetu dohody.

Súvisiace odkazy

[SERVICIO INTERCONFEDERAL DE MEDIACIÓN Y ARBITRAJE DE ESPAÑA](#)

Posledná aktualizácia: 29/06/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno

zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Francúzsko

Prečo namiesto podania návrhu na súd neriešiť spor mediáciou? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, v rámci ktorého mediátor pomáha stranám dosiahnuť dohodu. Vo Francúzsku si vláda a odborníci uvedomujú výhody mediácie a zákonodarný orgán vo veľkej miere podporuje využívanie mediátora.

Na koho sa obrátiť?

Vo Francúzsku neexistuje ústredný alebo vládny orgán zodpovedný za právnu úpravu povolania mediátorov.

Neexistuje žiadne celoštátne oficiálne webové sídlo o mediácii. Na webovom sídle <https://www.justice.fr/régler-litiges-autrement/médiation> sa však aktualizuje rubrika o mediácii.

Každý odvolací súd zverejňuje zoznamy mediátorov v oblastiach občianskych, sociálnych a obchodných vecí na základe článku 8 zákona č. 2016-1547 z 18. novembra 2016 o modernizácii súdnictva 21. storočia. Tieto zoznamy určené v prvom rade pre informáciu sudcom sa sprístupňujú subjektom podliehajúcim súdnej právomoci všetkými prostriedkami. Sú dostupné najmä na webovom sídle príslušných odvolacích súdov.

V ktorých oblastiach možno využiť mediáciu, resp. v ktorých oblastiach sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu možno využiť v každom štádiu a vo všetkých oblastiach práva, výlučne v tých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje „záväzný verejný poriadok“.

Mediácia sa tak nemôže využiť so zámerom obísť záväzné predpisy týkajúce sa manželstva alebo rozvodu.

Mediácia sa vykonáva najmä v prípadoch:

susedských sporov,

ťažkostí pri vymáhaní pohľadávok,

problémov medzi vlastníkmi a nájomcami,

ťažkostí s manželským partnerom v súvislosti s právom styku s dieťaťom.

Aké pravidlá je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie

Zákonom č. 95-125 z 8. februára 1995 o organizácii súdov a občianskom, trestnom a správnom konaní sa do francúzskeho práva zaviedla mediácia v občianskoprávných veciach.

Nariadením vlády č. 2011/1540 zo 16. novembra 2011 sa transponovala smernica 2008/52/ES, v ktorej sa stanovuje rámec na podporu urovnania sporov strán formou zmiery prostredníctvom tretej osoby, ktorou je mediátor, pričom jej uplatňovanie sa rozširuje na cezhraničnú mediáciu a súčasne aj na vnútroštátnu mediáciu, okrem sporov, ktoré sa týkajú pracovných zmlúv a výsostného správneho práva.

Nariadením vlády zo 16. novembra 2011 sa takisto zmenil zákon z 8. februára 1995 s cieľom stanoviť všeobecný rámec mediácie. Vymedzil sa v ňom pojem mediácia, spresnili sa vlastnosti, ktorými sa musí vyznačovať mediátor, a pripomenula sa zásada dôvernosti mediácie, ktorá je nevyhnutná na úspešnosť tohto postupu.

Konvenčná mediácia:

Mediácia sa môže uskutočniť na podnet strán. Môže k nej dôjsť mimo akéhokoľvek podania návrhu na súd.

Strany, ktoré sa obrátili na súd, aby rozhodol v ich veci, však majú možnosť využiť spôsob urovnania sporu formou zmiery, najmä prostredníctvom mediátora.

Súdna mediácia:

Ak žaloba už bola podaná na súd, „sudca, ktorému bol postúpený spor, môže po získaní súhlasu strán určiť tretiu osobu, aby vypočula strany a porovnala ich názory s cieľom umožniť im nájsť riešenie konfliktu, ktorý ich stavia proti sebe“ (článok 131-1 Občianskeho súdneho poriadku).

V rodinných veciach v obmedzenej oblasti týkajúcej sa určenia výkonu rodičovských práv a povinností alebo predbežných opatrení vo veci rozvodu sudca môže takisto prikázať stranám, aby sa zúčastnili na informatívnom stretnutí o mediácii, ktoré je bezplatné a na ktoré sa nemôže vzťahovať nijaký osobitný postih (články 255 a 373-2-10 Občianskeho zákonníka).

Zákonom č. 2019-222 z 23. marca 2019 o plánovaní na roky 2018 – 2022 a reforme súdnictva sa zaviedla do článku 373-2-10 Občianskeho zákonníka

mediácia po súdnom konaní:

„Ak strany nedospjú k dohode, sudca sa snaží dospieť k ich zmiery.

S cieľom uľahčiť dosiahnutie konsenzuálneho výkonu rodičovských práv a povinností rodičmi sudca im môže navrhnúť opatrenie mediácie, pokiaľ nejde o obvinenie z násilia páchaného jedným rodičom na druhom rodičovi alebo na dieťati, po získaní ich súhlasu, a poveriť rodinného mediátora, aby ho vykonal, a to aj v konečnom rozhodnutí o podmienkach výkonu rodičovských práv a povinností.

Môže im takisto prikázať, pokiaľ nejde o obvinenie z násilia páchaného jedným rodičom na druhom rodičovi alebo na dieťati, aby sa stretli s rodinným mediátorom, ktorý ich bude informovať o účele a priebehu tohto opatrenia.“

„Povinná“ mediácia

Na základe nedávnych legislatívnych zmien sa do francúzskeho práva zaviedlo povinné využitie mediácie za určitých okolností.

Na základe článku 7 zákona č. 2016-1547 z 18. novembra 2016 o modernizácii súdnictva 21. storočia sa skúšobne zaviedla povinná predchádzajúca mediácia na jedenástich súdoch. Ukončenie tohto skúšobného uplatňovania pôvodne stanovené na koniec roku 2019 sa predĺžilo do 31. decembra 2020.

Osoby, ktoré chcú zmeniť rozhodnutie súdu v rodinných veciach alebo ustanovenie dohody schválenej súdom, sa musia, skôr než budú môcť opätovne predložiť návrh na súd, pokúsiť o rodinnú mediáciu, inak ich návrh nebude prijatý.

Príslušné návrhy sa týkajú:

obvyklého bydliska dieťaťa (detí),
práva styku a ubytovania,
prisievania na vzdelávanie a výživu maloletých detí,
rozhodnutí týkajúcich sa výkonu rodičovských práv a povinností.

Pokus o predchádzajúcu rodinnú mediáciu sa nevyžaduje v prípadoch:
násilia páchaného jedným rodičom na druhom rodičovi alebo na dieťati,
žiadosti o schválenie dohody medzi stranami,
iného legitímneho dôvodu na základe posúdenia súdom.

Zákomom č. 2019-222 z 23. marca 2019 o plánovaní na roky 2018 – 2022 a reforme súdnictva sa zaviedlo povinné využívanie niektorého spôsobu alternatívneho riešenia sporov, medzi ktoré patrí aj mediácia, pokiaľ je cieľom návrhu vyplatenie sumy, ktorá neprevyšuje 5 000 EUR, alebo sa týka susedského sporu. V takomto prípade musí podaniu návrhu na súd predchádzať podľa výberu strán buď pokus o zmier pod vedením súdneho zmierovateľa, pokus o mediáciu, alebo pokus o participatívny postup, lebo inak môže súd rozhodnúť *ex officio* o jeho neprípustnosti, pokiaľ nejde o štyri prípady stanovené zákonom:

ak aspoň jedna strana žiada o schválenie dohody,

keď je predchádzajúce využitie možnosti urovnania sporu formou zmierni nariadené zo strany autora rozhodnutia,

ak je nevyužitie jedného zo spôsobov urovnania sporu formou zmierni uvedených v prvom pododseku odôvodnené legitímnym dôvodom, najmä nedostupnosťou súdnych zmierovateľov v primeranej lehote,

ak sudca alebo správny orgán musí na základe osobitného ustanovenia pristúpiť k predchádzajúcej pokusu o zmier.

Regulácia mediácie

Na celoštátnej úrovni nejestvuje „etický kódex“ mediátorov.

Niektorí mediátori sa prostredníctvom svojho priameho členstva alebo prostredníctvom členstva organizácie, ktorá ich zamestnáva, opierajú o etické kódexy alebo charty vytvorené združeniami alebo federáciami.

„Zmluvné“ služby rodinnej mediácie, t. j. služby využívajúce verejné financovanie z poisťovní na vyplácanie rodinných dávok, zo sociálneho poistenia pre osoby pôsobiace v poľnohospodárstve a z ministerstva spravodlivosti, sa zaväzujú dodržiavať určité normy týkajúce sa fungovania a kvality služieb zapísaných do celoštátneho referenčného zoznamu.

V dekréte č. 2017-1457 z 9. októbra 2017 týkajúcom sa zoznamu mediátorov na odvolacom súde sú uvedené podmienky zápisu do týchto zoznamov. Je teda potrebné:

nebyť odsúdený, zbavený spôsobilosti alebo funkcie, ako je uvedené vo vestníku č. 2 registra trestov;

nespáchať skutky v rozpore s dobrou povestou, bezúhonnosťou a dobrými mravmi, v dôsledku ktorých sa prijali disciplinárne alebo správne sankcie vo forme zbavenia funkcie, výmazu, odvolania, odobratia schválenia alebo povolenia;

doložiť odbornú prípravu alebo prax, ktorými sa preukazuje schopnosť vykonávať mediáciu, a to pre fyzické osoby a pre právnické osoby: každá fyzická osoba, ktorá je členom právnickej osoby, ktorá zabezpečuje výkon opatrení mediácie, musí spĺňať podmienky stanovené pre fyzické osoby.

Informácie a odborná príprava

Za daného stavu francúzske pozitívne právo nestanovuje nijakú osobitnú odbornú prípravu potrebnú na výkon mediácie.

V rodinnej oblasti sa totiž dekrétom z 2. decembra 2003 a výnosom z 12. februára 2004 zaviedol štátny diplom rodinného mediátora (DEMF).

Získanie tohto diplomu nie je nevyhnutnou podmienkou výkonu rodinnej mediácie. Vyžaduje sa však na výkon činnosti v oblasti zmluvnej služby rodinnej mediácie.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mimosúdna alebo súdna mediácia je platená služba pre osoby, ktoré využili tento spôsob alternatívneho riešenia sporov.

Odmena mediátora môže spadať do súdnej pomoci, ako sa stanovuje v článkoch 118-9 a nasl. dekrétu č. 91-1266 z 19. decembra 1991. Nemôže však presiahnuť sumu 256 EUR za jednu stranu alebo 512 EUR za všetky strany.

V oblasti súdnej mediácie ju stanovuje sudca určujúci poplatky po splnení úkonu a po predložení rozpisu alebo výkazu výdavkov (článok 119 dekrétu č. 91-1266 z 19. decembra 1991). Sudca stanovuje výšku zálohy, ktorú musia strany zložiť, a výšku odmeny (články 131-6 a 131-13 Občianskeho súdneho poriadku). Keďže v právnych normách sa presne neurčuje sadzobník, jednotková cena za služby rodinnej mediácie je variabilná.

Služby, na ktoré sa vzťahuje verejné financovanie, sa zaväzujú dodržiavať sadzobník účasti rodín. Finančná účasť na ťarchu strán za každé zasadnutie mediácie a na osobu predstavuje 2 EUR až 131 EUR v závislosti od príjmov.

Vykonateľnosť dohody, ktorá je výsledkom mediácie

Ak strany dospejú k dohode, je pre nich záväzná ako každá iná zmluva.

Ak sa dohoda nedosiahne v priebehu konania, podľa článku 1565 Občianskeho súdneho poriadku možno dohodu predložiť na účely vykonateľnosti na schválenie sudcovi príslušnému rozhodovať o spore v danej veci.

Ak sa mediácia využije v rámci súdneho konania, podľa článku 131-12 Občianskeho súdneho poriadku sudca, ktorému bol spor predložený, schvaľuje na žiadosť strán dohodu, ktorú mu predložila.

V článku L. 111-3, 1 poriadku občianskeho exekučného konania sa stanovuje, že nútený výkon rozhodnutia predstavujú dohody vychádzajúce zo súdnej alebo mimosúdnej mediácie, ktorým všeobecne alebo správne súdy prisúdia vykonateľnosť.

Posledná aktualizácia: 17/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vláda Chorvátskej republiky prostredníctvom ministerstva spravodlivosti poskytuje výraznú podporu (legislatívnu, finančnú, technickú) rozvoju a propagácii mediácie, ktorá sa stala jednou z dôležitých súčastí stratégie reformy súdnictva.

Súdna a mimosúdna mediácia

Mediácia sa môže uskutočniť na všetkých riadnych a špecializovaných súdoch prvého a druhého stupňa (na obecných, okresných a obchodných súdoch a na Najvyššom obchodnom súde) vo všetkých fázach konania, a teda aj v priebehu odvolacieho konania. Mediáciu vykonáva výlučne sudca príslušného súdu, ktorý je vyškolený v oblasti mediácie a ktorý je uvedený v zozname súdnych mediátorov stanovenom predsedom súdu prostredníctvom každoročného priradenia úloh. Súdny mediátor nikdy nevykonáva mediáciu v spore, v ktorom bol určený ako sudca.

Mimosúdnu mediáciu už mnoho rokov veľmi úspešne vykonávajú medičné centrá v rámci Chorvátskej hospodárskej komory, Chorvátskej obchodnej a remeselnej komory a Chorvátskeho združenia zamestnávateľov, ako aj Chorvátske združenie pre mediáciu, Chorvátska advokátska komora, Chorvátsky úrad pre poisťovníctvo a Úrad pre sociálne partnerstvo vlády Chorvátskej republiky. Mediácia s vybranými mediátormi sa však môže uskutočňovať aj mimo týchto centier.

Podľa zákona o mediácii (*Narodne novine* – úradný vestník Chorvátskej republiky – č. 18/11) a Pravidiel registra mediátorov a akreditačných noriem pre medičné inštitúcie a mediátorov (NN, č. 59/11) vedie register mediátorov ministerstvo spravodlivosti.

Komisia pre alternatívne riešenie sporov

Ministerstvo spravodlivosti zriadilo a vymenovalo Komisiu pre alternatívne riešenie sporov, ktorá sa skladá z predstaviteľov súdov, prokuratúry, Úradu pre sociálne partnerstvo vlády Chorvátskej republiky, Chorvátskej hospodárskej komory, Chorvátskeho združenia zamestnávateľov, Chorvátskej obchodnej a remeselnej komory a ministerstva spravodlivosti.

Mandátom komisie je monitorovať rozvoj alternatívneho riešenia sporov, monitorovať plnenie jestvujúcich programov a navrhovať opatrenia na podporu rozvoja alternatívneho riešenia sporov. Mandát komisie zahŕňa aj poskytovanie stanovísk a odpovedí na otázky patriace do jej pôsobnosti.

Na zasadnutí Komisie pre alternatívne riešenie sporov 26. novembra 2009 bol prijatý etický kódex mediátorov.

Legislatívny rámec

Mediácia ako prostriedok riešenia sporov bola prvýkrát upravená osobitným právnym predpisom – zákonom o mediácii (NN, č. 163/03, ktorý nadobudol účinnosť 24. októbra 2003), do ktorého sa zapracovali niektoré základné zásady obsiahnuté v odporúčaní Rady Európy o mediácii v občianskych a obchodných veciach a v takzvanej Zelenej knihe o alternatívnom riešení sporov v občianskom a obchodnom práve Európskej únie. Zákon bol zmenený v roku 2009 a na začiatku roku 2011 bol prijatý nový zákon o mediácii (NN, č. 18/11), ktorý nadobudol účinnosť v plnom rozsahu v deň vstupu Chorvátskej republiky do Európskej únie.

Okrem zákona o mediácii, ktorý je najdôležitejší, existujú aj ďalšie zákony čiastočne upravujúce túto oblasť, ako aj vykonávacie predpisy zabezpečujúce uplatňovanie zákona.

Proces mediácie

Proces mediácie sa začína návrhom jednej strany sporu, ktorý druhá strana prijme, spoločným návrhom oboch strán na priateľské riešenie sporu alebo návrhom tretej strany (napr. sudcu v priebehu súdneho konania).

Mediátori sú osoby alebo viacero osôb, ktoré na základe dohody medzi stranami vykonávajú mediáciu. Mediátori musia byť vyškolení (odborné poznatky a zručnosti mediátora sú jedným z rozhodujúcich prvkov úspešnej mediácie) a musia priebežne absolvovať odbornú prípravu. Pri organizovaní a vykonávaní odbornej prípravy mediátorov má mimoriadny význam Súdna akadémia.

Mediácia sa vykonáva na základe dohody oboch strán. Mediátor v priebehu mediácie zabezpečuje spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie so stranami.

Mediátor sa v procese mediácie môže stretnúť s každou stranou samostatne, a pokiaľ sa strany nedohodli inak, mediátor môže poskytnúť informácie a údaje získané od jednej strany druhej strane len na základe súhlasu prvej strany. Mediátor sa môže podieľať na vypracúvaní návrhu urovnania a dávať odporúčania v súvislosti s jeho obsahom.

Urovanie dosiahnuté mediáciou je záväzná pre strany, ktoré ho podpísali. Ak strany v rámci urovnania prijali určité záväzky, musia ich včas vykonať.

Urovanie dosiahnuté mediáciou je vymáhateľný dokument, ak obsahuje záväzok, ktorý sa musí vykonať a v súvislosti s ktorým strany môžu dosiahnuť kompromis, a ak obsahuje vyhlásenie o priamom povolení vymáhania (doložku o vymáhateľnosti).

Pokiaľ sa strany nedohodli inak, každá strana nesie vlastné náklady, pričom náklady na mediáciu nesú strany v rovnakej miere alebo v súlade s osobitným zákonom alebo pravidlami medičných inštitúcií.

Podľa väčšiny odborníkov v oblasti mediácie je na mediáciu vhodný každý spor týkajúci sa práv, s ktorými môžu strany voľne nakladať, pričom strany sporu by sa takmer vždy mali nabádať, aby spor vyriešili priateľsky. Mediácia je vhodná najmä v sporoch podnikov (teda v obchodných sporoch), ako aj v cezhraničných sporoch (jedna zo strán má domicil alebo obvyklý pobyt v členskom štáte Európskej únie) v občianskych a obchodných veciach. Treba poznamenať, že cezhraničné spory nezahŕňajú colné, daňové ani správne konania, ani spory týkajúce sa zodpovednosti štátu za konanie alebo nekonanie pri výkone moci.

Ďalšie odkazy

 [Ako nájsť mediátora](#)

 [Ďalšie informácie](#)

Posledná aktualizácia: 20/07/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Taliansko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície Taliansku si uvedomujú výhody mediácie.

1. Koho je potrebné kontaktovať?

Na základe vládneho nariadenia (*decreto legislativo*) č. 28/2010 sa v Taliansku zaviedla medičná prax v občianskoprávných a obchodných veciach. Jedná sa o mimosúdne riešenie sporov týkajúcich sa prevoditeľných práv.

Mediáciu vykonávajú verejné alebo súkromné medičné subjekty zaregistrované v príslušnom registri (*registro degli organismi di mediazione*), ktorý spravuje ministerstvo spravodlivosti.

Na webových stránkach ministerstva spravodlivosti (<https://www.giustizia.it/giustizia>) je zverejnený register akreditovaných medičných subjektov.

Záujemca môže teda kontaktovať konkrétny medičný subjekt a využiť služby jeho členov. Ďalšie informácie je možné získať priamo od príslušného medičného subjektu.

2. V akých oblastiach je využitie mediácie prípustné a/alebo najbežnejšie?

Služby mediálnych subjektov je možné využiť na mimosúdne riešenie všetkých sporov v občianskoprávných a obchodných veciach, ktoré sa týkajú prevoditeľných práv (*diritti disponibili*). V Taliansku nie je mediácia povinná, avšak môže ju ako vhodné riešenie navrhnúť sudca alebo môže byť vyžadovaná v zmluve, ktorú medzi sebou strany uzatvorili.

3. Existujú zvláštne pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať?

Pravidlá týkajúce sa mediácie v občianskoprávných a obchodných veciach sú v súčasnosti stanovené vládny nariadením č. 28/2010 a ministerským nariadením (*decreto ministeriale*) č. 180/2010.

4. Odborné vzdelávanie

Mediátorom sa môže stať osoba, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v čl. 4 ods. 3 písm. b) ministerského nariadenia čl. 180/2010. Predovšetkým musí: predložiť minimálne bakalársky vysokoškolský diplom (*diploma di laurea universitaria triennale*), prípadne musí byť členom profesného združenia alebo organizácie, musí absolvovať špecifické odborné vzdelávanie a minimálne dvojročné aktualizáčnne odborné vzdelávanie v inštitúcii schválenej ministerstvom spravodlivosti; počas dvoch rokov aktualizáčného vzdelávania sa musí ako asistovaný štážiista zúčastniť aspoň na dvadsiatich mediáciách.

Pokiaľ ide o inštitúcie poskytujúce odborné vzdelávanie, ktoré vydávajú inštitúcie potvrdzujúce, že mediátor dokončil požadovaný vzdelávaci kurz, ide o verejné alebo súkromné subjekty, akreditované ministerstvom spravodlivosti po splnení príslušných požiadaviek.

5. Koľko stojí mediácia?

Ustanovenia čl. 16 ministerského nariadenia č. 180/2010 uvádzajú kritériá na určenie poplatku za mediáciu (*indennità di mediazione*), ktorý zahŕňa náklady na začatie mediáčného konania a na samotnú mediáciu.

Konkrétne sumy sú uvedené v tabuľke A prílohy nariadenia. Tieto sumy sa líšia v závislosti od hodnoty sporu.

6. Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Článok 12 vládneho nariadenia čl. 28/2010 ustanovuje, že zápis z dohody, ktorého obsah neodporuje verejnému poriadku alebo platným zákonom, musí byť na žiadosť jednej zo strán schválený predsedom súdu (*presidente del Tribunale*), v ktorého obvode sídli mediáčny subjekt. Pokiaľ ide o cezhraničné riešenie sporov (pozri článok 2 smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/52/ES), schvaľuje zápis predseda súdu, v ktorého obvode dôjde k vykonaniu dohody. Schválený zápis predstavuje exekučný titul pre exekúciu na peňažné plnenie (*espropriazione forzata*), exekúciu na nepeňažné plnenie (*esecuzione in forma specifica*) a registráciu súdnej hypotéky (*ipoteca giudiziale*).

7. Je prístup k databáze mediátorov bezplatný?

V súčasnosti neexistuje verejná databáza mediátorov; ministerstvo však pravidelne uverejňuje zoznam mediálnych subjektov, pri ktorých sú registrovaní jednotliví mediátori. Konkrétne informácie o mediátoroch registrovaných pri jednotlivých mediálnych subjektoch je možné na požiadanie získať v kancelárii ministerstva spravodlivosti, ktorá vykonáva dohľad na mediáčnymi subjektmi, a je možné ju kontaktovať prostredníctvom webových stránok ministerstva.

Posledná aktualizácia: 18/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[el\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Cyprus

Koho kontaktovať?

V prípade záujmu o informácie o mediácii na Cypre kontaktujte [\[gr\]](#) právneho zástupcu registrovaného na Cypre.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu možno využiť na vyriešenie akýchkoľvek sporov pod podmienkou, že zainteresované strany s tým súhlasia.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Na rozdiel od iných foriem alternatívneho riešenia sporov (arbitráž), neexistujú žiadne zákony osobitne upravujúce proces mediácie, a teda žiadne pravidlá, ktoré treba dodržiavať pri mediácii.

Poznámka: Návrh zákona o špecifickej otázke mediácie v rodinnoprávných veciach bol predložený snemovni reprezentantov (Βουλή των Αντιπροσώπων) a v súčasnosti sa o ňom rokuje.

Aké sú náklady na mediáciu?

Pre mediáciu nie sú stanovené fixné trovy, závisia v podstate od zložitosti veci a postavenia mediátora.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

Výsledkom mediácie nie je rozsudok, ktorý možno vymôcť rovnako ako rozsudok súdu.

Posledná aktualizácia: 11/04/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[lv\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Lotyšsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Lotyšsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Používanie mediácie pri riešení občianskoprávných sporov je v Lotyšsku momentálne vo svojej prvej fáze. Neexistuje centrálny orgán zodpovedný za reguláciu profesie mediátora.

Mediācijas padome (Mediačná rada)

[\[lv\]](#) Mediācijas padome je organizácia, ktorá bola založená 25. júla 2011 a združuje mnoho subjektov registrovaných v Lotyšsku činných v oblasti mediácie. Medzi jej ciele patrí vytvoriť spoločné normy pre odbornú prípravu mediátorov a zaviesť certifikáciu programov odbornej prípravy, vypracovať a prijať Kódex správania certifikovaných mediátorov a takisto týchto mediátorov zastupovať a vyjadrovať ich názory na celoštátne a miestne inštitúcie, na iné orgány a úradníkov a poskytovať stanovisko, pokiaľ ide o legislatívu a právne postupy v oblasti mediácie

Mediačnú radu založili tieto asociácie:

Mediācija un ADR (Mediácia a ADR)

Integrētā mediācija Latvijā (Integrovanā mediācija v Lotyšsku)

Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs) [Integrācija pre spoločnosť (Centrum pomoci obetiam)]

Komermediatoru asociācija (Asociācija mediātorov v obchode)

Mediācija un ADR (Mediācija a ADR)

📄 **Organizācija „Mediācija a ADR“** bola založenā 7. aprīla 2005. Jej cieľom je:

podporovať v Lotyšsku postupné zavádzanie a aplikāciju alternatīvnych metód riešenia sporov (ADR) (mediācija, zmierenie, neutrálne hodnotenie skutočností, posudzovanie, arbitráž atď.),

účast' na procesoch vytvárania politiky: napr. v pracovných skupinách vytvorených verejnými orgánmi,

podporovať zlepšovanie noriem profesionality členov a poskytovanie najvyšších možných noriem mediácie a služieb ADR,

zabezpečenie profesionality ADR s cieľom dosiahnuť spoločné ciele,

spolupracovať s medzinárodnými organizáciami a ostatnými fyzickými a právnickými osobami.

Organizācija radí stranām zapojeným do sporu a ich zástupcom, čo sa týka výberu odborníka, a zároveň organizuje prednášky a semināry o mediácii a ADR.

Niektorí členovia tejto organizácie školia mediátorov špecializujúcich sa na občianskoprávne a trestné prípady. Členovia získali zručnosti v oblasti vyjednávania a mediácie v Lotyšsku aj v zahraničí so skúsenými mediátormi a osobami riešiacimi konflikt zo Spojených štátov, Spojeného kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko a iných krajín.

Integrētā mediācija Latvijā (Integrovanā mediācija v Lotyšsku)

Organizācija 📄 **Integrētā mediācija Latvijā** (IMLV) bola založenā 10. augusta 2007. Jej víziou je spoločnosť, ktorá úspešne riadi riešenie sporov, keď sú rovnocenne prezentované záujmy všetkých strán a proces riešenia sporov je humánny, nestranný a založený na spolupráci. IMVL bola ustanovenā v úzkej spolupráci s organizāciou Integrovanā mediācija (Integrierte Mediation) v Nemecku. Spolupráca sa plānuje v oblasti vzdelávania, rozvíjania zručností, kontroly, zavádzania mediāčných služieb a prijímania dobrých postupov.

Cieľom IMVL je podporovať rozvoj mediácie na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni integrāciou do procesu riešenia sporov v inštitúciách a organizāciách a zároveň integrāciou do práce odborníkov a do spoločnosti všeobecne.

Na dosiahnutie tohto cieľa si IMVL stanovila tieto úlohy:

podporovať a rozvíjať myšlienku integrovanej mediácie v Lotyšsku ako aktuálnu a vysoko kvalitnú formu riešenia sporov,

podporovať spoluprácu medzi odborníkmi, organizáciami a inštitúciami,

definovať a podporiť koncepty a výhody integrovanej mediácie,

informovať a vzdelávať spoločnosť o konceptoch a možnostiach integrovanej mediácie,

informovať širšiu verejnosť o úspechoch integrovanej mediácie,

zorganizovať odbornú prípravu o mediácii a jej potenciáli integrácie do činností v rôznych oblastiach,

vykonávať štúdie a prieskumy.

Organizācija IMLV spája zástupcov rôznych profesií, vrátane mediátorov, ktorých cieľom je integrovať zručnosti s mediāciou do ich práce a podporovať verejné povedomie o mediácii ako úspešnej možnosti riešenia sporov.

Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs) [Integrācija pre spoločnosť (Centrum pomoci obetiam)]

📄 **Centrum pomoci obetiam** pri asociácii Integrācija pre spoločnosť začalo fungovať v roku 2003. Jej hlavným cieľom je pomoc obetiam trestných činov. Od roku 2004 pre túto organizāciju pracuje dvadsať mediátorov, ktorí využívajú svoje znalosti mediāčných postupov pri riešení občianskoprávných a správno-právných sporov.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediāciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediācija využíva najčastejšie?

Mediācija je povolenā v mnohých oblastiach. Je pravdepodobné, že najčastejšie sa používa v občianskoprávných sporoch, ktoré vyplývajú z rodinného práva, a obchodných právnych vzťahoch.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Rozhodnutie o využití mediácie je dobrovoľné.

Mediācija nie je podmienkou pre spustenie alebo začiatok inej fázy určitých typov súdnych procesov.

Neexistujú žiadne špecifické pravidlá alebo kódexy správania, ktoré by riadili činnosti mediátorov.

Informácie a odborná príprava

Internetové stránky venované mediácii: 📄 <http://www.mediacija.lv>.

Organizācija Mediācija a ADR a Integrācija pre spoločnosť disponujú školiteľmi, ktorí vedú základné kurzy mediácie pre budúcich mediátorov a kurzy na získanie základných kompetencií na riešenie sporov v profesijnej aj osobnej oblasti.

Aké sú náklady na mediāciu?

Mediācija pri riešení občianskoprávných sporov nie je poskytovaná bezplatne. Náklady na mediāciu závisia od viacerých faktorov: kvalifikácie a skúsenosti mediátora, zložitosti sporu, počtu požadovaných mediāčných stretnutí a od iných faktorov.

V prípadoch vzťahujúcich sa na záujmy a práva detí však Rada zahraničných a zmierovacích záležitostí súdu pre siroty v Rige (*Rīgas Bāriņtiesas Ārlietu un samierināšanas pārvalde*) poskytuje bezplatnú službu občanom mesta Riga. Spory sa vzťahujú najmä na vyživovaciu povinnosť, usporiadanie bydliska dieťaťa, práv na jeho navštevovanie, opatrovanie a výchovu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútitel'ná?

V 📄 **smernici 2008/52/ES** sa požaduje, aby sporové strany mohli požiadať o vykonateľnosť písomnej dohody vyplývajúcej z mediácie. Členské štáty oznámia Komisii súdy a iné orgány príslušné prijímať takéto žiadosti.

Lotyšsko túto informāciju ešte nezverejnilo.

Odkazy

📄 [Mediācija.lv](http://www.mediacija.lv)

Poslednā aktualizācija: 04/10/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediācija v krajinách EÚ - Litva

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranām sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Litve si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Za mediáciu (tarpininkavimas) nie je zodpovedný žiadny centralizovaný ani vládny orgán a Litva jeho vytvorenie neplánuje.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Zmierovacia mediácia (taikinamasis tarpininkavimas) sa môže využívať v občianskoprávných sporoch (t. j. v sporoch, v ktorých rozhoduje súd so všeobecnou právomocou prostredníctvom občianskoprávneho konania).

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediáciu upravuje **zákon o zmierovacej mediácii v občianskoprávných sporoch** (Civilinių ginčių taikinamojo tarpininkavimo įstatymas). Podľa tohto zákona je rozhodnutie o využití mediácie dobrovoľné. Mediátori nemusia dodržiavať žiadne osobitné predpisy, ako napríklad kódex správania.

Informácie a odborná príprava

Zatiaľ sa nezaviedol žiadny celoštátny program odbornej prípravy. Odbornú prípravu však zabezpečuje centrum odbornej prípravy **Ministerstva spravodlivosti** (Teisingumo ministerija) a súkromné orgány. Súkromné orgány nie sú regulované.

Aké sú náklady na mediáciu?

Podľa zákona o zmierovacej mediácii v občianskoprávných sporoch sa zmierovacia mediácia môže poskytovať za odmenu alebo bezplatne. Ak sa poskytuje za odmenu, konanie sa môže začať až vtedy, keď sa mediátor písomne dohodne s obidvoma stranami sporu na sume, ktorá sa zaplatí, a spôsobe platby.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

☞ **Smernica 2008/52/ES** umožňuje tým, ktorí sa sporu zúčastňujú, požiadať o to, aby písomná dohoda, ktorá vyplýva z mediácie, bola vynútiteľná. Členské štáty oznámia túto skutočnosť súdom a iným orgánom spôsobilým prijímať takéto žiadosti.

Podľa zákona o zmierovacej mediácii v občianskoprávných sporoch vyberú strany sporu príslušný súd. Môže to byť okresný súd v mieste bydliska alebo sídla jednej zo strán sporu.

Posledná aktualizácia: 18/02/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Luxembursko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o alternatívnu formu riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Luxemburskom veľkovevodstve si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Za reguláciu činnosti mediátorov nie je zodpovedný žiadny ústredný orgán.

Okrem mediácie v osobitných sektoroch (banky, poisťovne atď.) a okrem ☞ **ombudsmana**, ktorý má na starosti mediáciu v správnych veciach, a ☞ **Výboru pre ochranu práv detí** (*Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner*) sa mediácii venujú tieto právnické združenia:

☞ **Luxemburské združenie mediácie a akreditovaných mediátorov** (*Association luxembourgeoise de la médiation et des médiateurs agréés* – ALMA, nezisková organizácia),

☞ **Centrum pre občiansku a obchodnú mediáciu** (*Centre de médiation civile et commerciale* – CMCC),

☞ **Centrum pre mediáciu** (*Centre de médiation*, nezisková organizácia),

☞ **Centrum pre sociálnu a rodinnú mediáciu** (*Centre de médiation Socio-Familiale*, ktoré spravuje nadácia Pro Familia).

V ktorých oblastiach je využitie mediácie prípustné a/alebo najbežnejšie?

Mediácia je prípustná hlavne:

v správnych veciach,

v trestných veciach,

v rodinných veciach,

v obchodných veciach,

vo veciach týkajúcich sa susedských sporov.

Hlavnými charakteristikami **mediácie v občianskych a obchodných veciach** je jej konsenzuálna povaha, dôvernosť konania, ako aj nezávislosť, nestrannosť a kvalifikácia mediátora. Mediácia sa môže týkať celého sporu alebo len niektorej jeho časti. Patrí sem tak mediácia na základe dohody, ako aj súdna mediácia, pričom významnú rolu zohráva rodinná mediácia.

V rámci **mediácie na základe dohody** (*médiation conventionnelle*) môže každá strana nezávisle od akéhokoľvek súdneho alebo arbitrážneho konania navrhnúť druhej strane alebo ostatným stranám, aby využili mediáciu, a to v ktorejkoľvek fáze súdneho konania, pokiaľ o veci nezačal rokovať súd.

V rámci **mediácie na súde** (*médiation en justice*), t. j. takzvanej súdnej mediácie (*médiation judiciaire*) už bol občianskoprávny, obchodnoprávny alebo rodinný spor predložený súdu, ktorý môže kedykoľvek pristúpiť k súdnej mediácii, pokiaľ sa nezačalo rokovať o veci. To sa nevzťahuje na prípady na kasačnom súde a konania o predbežných opatreniach. Sudca môže strany k mediácii vyzvať z vlastnej iniciatívy alebo na spoločnú žiadosť strán o mediáciu, mediácia je však v každom prípade možná len so súhlasom strán. Ak sa sudcovi predloží spor zasahujúci do oblasti rodinného práva, pričom tu ide len o určitý počet vymedzených prípadov, sudca môže stranám navrhnúť mediáciu a nariadiť bezplatné informačné stretnutie, na ktorom sa vysvetlia zásady, postup a účinky mediácie.

V **trestných veciach** môže štátny prokurátor za určitých podmienok predtým, ako rozhodne začať trestné stíhanie, rozhodnúť, že využije mediáciu, ak:

by toto opatrenie mohlo zaistiť nápravu ujmy spôsobenej obeti, alebo

by mohlo ukončiť ťažkosti, ktoré vznikli v dôsledku porušenia predpisov, alebo

by mohlo prispieť k rehabilitácii páchateľa.

Využitie mediácie nebráni tomu, aby sa neskôr prijalo rozhodnutie začať súdne stíhanie, najmä ak neboli dodržané podmienky mediácie.

Existujú osobitné predpisy, ktorými je potrebné sa riadiť?

Využitie mediácie je úplne dobrovoľné.

Mediáciu v správnych veciach a mediáciu v trestných veciach, ako aj takzvané sektorové mediácie upravujú osobitné právne predpisy.

Informácie a odborná príprava

Mediátor pre trestné veci

☞ **Zákonom zo 6. mája 1999** a ☞ **nariadením veľkovevodstva z 31. mája 1999** sa zaviedol režim mediácie v trestných veciach. Štátny prokurátor môže predtým, ako rozhodne začať trestné stíhanie, rozhodnúť, že využije mediáciu, ak by toto opatrenie podľa neho mohlo zaistiť nápravu ujmy spôsobenej obeti, ukončiť ťažkosti, ktoré vznikli v dôsledku porušenia predpisov, alebo prispieť k rehabilitácii páchateľa. Keď štátny prokurátor rozhodne o využití mediácie v trestnej veci, môže určiť ktorúkoľvek osobu akreditovanú na tieto účely, aby pôsobila ako mediátor.

Pokiaľ ide o akreditáciu:

Osoba, ktorá by chcela získať akreditáciu ako mediátor pre trestné veci, o ňu požiada ministerstvo spravodlivosti, ktoré o tejto žiadosti rozhodne potom, ako požiada o stanovisko štátneho generálneho prokurátora.

Mediátor pre občianske a obchodné veci

 Zákonom z 24. februára 2012 sa vytvoril vnútroštátny právny rámec pre mediáciu v občianskych a obchodných veciach v podobe novej hlavy nového občianskeho súdneho poriadku. Luxembursko prostredníctvom tohto zákona transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach. Prevzalo zásady stanovené v smernici v súvislosti s cezhraničnými spormi a uplatňuje ich na vnútroštátne spory. Zákon je doplnený o **nariadenie veľkovojsvodstva z 25. júna 2012, ktorým sa stanovuje postup akreditácie do funkcie akreditovaného súdneho a rodinného mediátora, povinná osobitná odborná príprava v oblasti mediácie a organizácia bezplatného informačného stretnutia**. Mediátor je tretia osoba, ktorá má za úlohu vypočúť strany spolu a v prípade potreby osobitne, aby strany našli riešenie svojho sporu. Stranám nevnučuje riešenie, ale ich vyzýva k tomu, aby sa dohodli na mimosúdnom riešení.

Súdnu mediáciu a rodinnú mediáciu môže zabezpečovať akreditovaný alebo neakreditovaný mediátor. Akreditovaný mediátor je fyzická osoba, ktorú na tieto účely akreditoval minister spravodlivosti.

V prípade mediácie na základe dohody a v prípade cezhraničného sporu sa strany môžu obrátiť na neakreditovaného mediátora.

Pokiaľ ide o akreditáciu:

Minister spravodlivosti je príslušným orgánom na udeľovanie akreditácií mediátorom. V občianskych a obchodných veciach mediátor nepotrebuje akreditáciu na výkon mediácie na základe dohody.

Akákoľvek fyzická osoba môže požiadať o akreditáciu, ak spĺňa podmienky stanovené zákonom z 24. februára 2012, ktorým sa mediácia v občianskych a obchodných veciach zahrnila do nového občianskeho súdneho poriadku, ako aj podmienky uvedené v nariadení veľkovojsvodstva z 25. júna 2012, ktorým sa stanovuje postup akreditácie do funkcie súdneho a rodinného mediátora, program osobitnej odbornej prípravy v oblasti mediácie a organizácia bezplatného informačného stretnutia.

Podľa uvedenej smernice 2008/52/ES a článku 1251-3 ods. 1 tretieho pododseku zákona z 24. februára 2012 o mediácii je poskytovateľ služieb mediácie, ktorý spĺňa ekvivalentné alebo v zásade porovnateľné kritériá na akreditáciu v inom členskom štáte Európskej únie, oslobodený od povinnosti získať akreditáciu v Luxemburskom veľkovojsvodstve.

Akreditácia sa udeľuje na neobmedzené obdobie.

V článku 1251-3 ods. 2 nového občianskeho súdneho poriadku a v uvedenom nariadení veľkovojsvodstva z 25. júna 2012 sú vymenované kumulatívne podmienky, ktoré musia splniť fyzické osoby, ktoré chcú získať akreditáciu:

príslušná osoba musí poskytnúť záruky bezúhonnosti, kvalifikácie, odbornej prípravy, nezávislosti a nestrannosti,

príslušná osoba musí predložiť výpis z luxemburského registra trestov alebo podobný doklad, ktorý vydali príslušné orgány krajiny pobytu, v ktorej mal žiadateľ pobyť posledných päť rokov,

príslušná osoba nesmie byť zbavená svojich občianskych práv a výkonu politických práv,

príslušná osoba musí mať absolvovanú odbornú prípravu v oblasti mediácie, ktorú doloží:

buď magisterským diplomom v oblasti mediácie z Luxemburskej univerzity alebo univerzity, inštitúcie vysokoškolského vzdelávania alebo inej vzdelávacej ustanovizne na rovnakej úrovni vzdelania, zodpovedajúcim právnym, regulačným alebo správnym ustanoveniam členského štátu Európskej únie, alebo trojročnou odbornou praxou doplnenou o „osobitnú odbornú prípravu v oblasti mediácie“, ktorá je stanovená v článku 2 uvedeného nariadenia veľkovojsvodstva z 25. júna 2012,

alebo odbornou prípravou v oblasti mediácie uznanou v členskom štáte Únie.

Luxemburská univerzita ponúka osobitný **program odbornej prípravy (magisterské štúdium) v oblasti mediácie**.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia sa často poskytuje bezplatne. Ak sa poskytuje za odmenu, je to zreteľne uvedené.

V rámci **mediácie na základe dohody** sú odmeny mediátorov stanovené voľne. V tomto prípade strany znášajú poplatky a odmeny rovnakým dielom, pokiaľ sa nerozhodnú inak.

V rámci **súdnej a rodinnej mediácie** sú odmeny stanovené nariadením veľkovojsvodstva.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Je dôležité poznamenať, že dohody, ktoré sú výsledkom **občianskej a obchodnej mediácie**, majú rovnaký účinok ako súdne rozhodnutie. Tieto dohody sú bez ohľadu na to, či boli uzatvorené v inom členskom štáte Európskej únie alebo na vnútroštátnej úrovni, vykonateľné v rámci Európskej únie podľa uvedenej smernice 2008/52/ES. Keď príslušný sudca potvrdí dohodu alebo jej časť, dohoda sa stáva vykonateľnou.

Smernica je do vnútroštátnych právnych predpisov transponovaná zákonom z 24. februára 2012, ktorý mediáciu stavia na rovnakú úroveň ako existujúce súdne postupy.

Súvisiace odkazy

 [Ministerstvo spravodlivosti](#)

 [Luxemburské združenie mediácie a akreditovaných mediátorov \(ALMA, nezisková organizácia\)](#)

 [Centrum pre občiansku a obchodnú mediáciu \(CMCC\)](#)

 [Centrum pre občiansku a obchodnú mediáciu \(CMCC, nezisková organizácia\)](#)

 [Centrum pre mediáciu \(nezisková organizácia\)](#)

 [Centrum pre sociálnu a rodinnú mediáciu](#)

Posledná aktualizácia: 14/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov:

Mediácia v krajinách EÚ - Maďarsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov (alternatív vitarendezés), keď mediátor (közvetítő) pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Maďarsku si uvedomujú výhody mediácie.

Na koho sa obrátiť?

Podľa zákona 2002 LV o mediácii (a közvetítői tevékenységéről szóló 2002. évi LV. törvény) je za registráciu mediátorov a právnických osôb zamestnávajúcich mediátorov zodpovedné Ministerstvo verejnej správy a spravodlivosti (Közgazgatási és Igazságügyi Minisztérium).

Databáza mediátorov a právnických osôb zamestnávajúcich mediátorov je dostupná na webovej stránke [Ministerstva verejnej správy a spravodlivosti](#).

Pre používateľov sú dostupné všeobecné informácie a v databáze je možné vyhľadávať podľa mena, jazykových znalostí, oblasti činnosti a adresy mediátorov. V prípade právnických osôb je možné vyhľadávať podľa mena, okresu a skráteného mena.

Na tej istej [webovej lokalite](#) nájdete registračné formuláre pre mediátorov a právnické osoby, ktoré zamestnávajú mediátorov

Medzi mimovládne združenia, ktoré pracujú v oblasti mediácie, okrem iného patria:

[Národné združenie pre mediáciu](#) (Országos Mediációs Egyesület) a

oddelenie pre mediáciu a právnu koordináciu Obchodnej a priemyselnej komory v Budapešti (a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Mediációs és Jogi Koordinációs Osztálya).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Zákon LV z roku 2002 o mediácii sa uplatňuje na civilné spory, vylučuje však mediáciu v konaniach týkajúcich sa uverejnenia opravy podľa zákona o slobode tlače, preskúmania rozhodnutia správneho orgánu, úpravy výkonu rodičovských práv, určenia otcovstva a pôvodu. Mediácia nie je možná v ani v konaniach o porušení ústavných práv a slobôd a v prípade exekučných konaní.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je dobrovoľné, má však určité výhody vzhľadom na **zákon o poplatkoch** (az illetékekről szóló törvény) a **občiansky súdny poriadok** (polgári perrendtartás).

Ak strany využijú mediáciu po prvom pojednávaní a dosiahnutú dohodu uzná predsedajúci sudca, platí sa len polovica uplatniteľných poplatkov. Od tejto zníženej sumy možno odpočítať aj odmenu mediátorovi + daň (nie však viac ako 50 000 forintov). Jediným obmedzením je, že konečná výška poplatku nesmie byť nižšia ako 30 % pôvodného poplatku. Toto zníženie sa neuplatňuje, ak zákon mediáciu neumožňuje.

Ak strany sporu využijú mediáciu pred začatím občianskoprávneho konania (a ku konaniu napriek tomu dôjde), sú povinné zaplatiť iba sumu zníženú o odmenu mediátorovi + daň (zníženie predstavuje maximálne 50 000 forintov). Konečný poplatok však nemôže byť menší ako 50 % pôvodného poplatku. Toto zníženie nie je možné, ak zákon v danej veci mediáciu neumožňuje a ak sa strany sporu obrátia na súd napriek tomu, že v dôsledku mediácie došlo k dohode (okrem zaistenia vykonávania dohody, ak nedochádza k jej dobrovoľnému plneniu).

Činnosť mediátorov neupravuje žiadny národný kódex správania. Väčšina mediačných asociácií sa však riadi Európskym kódexom správania pre mediátorov.

V prípade pracovnoprávnych sporov existuje špeciálny kódex správania, ktorý vypracovala Služba pre arbitráž a mediáciu v pracovnoprávnych sporoch (Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat).

Niektoré súdy umožňujú účastníkom bez poplatkov využiť mediáciu aj v už prebiehajúcich konaniach.. Podrobné pravidlá a zoznam súdov, ktoré takúto mediáciu ponúkajú, sú k dispozícii na centrálnej internetovej stránke maďarských súdov (http://birosag.hu/engine.aspx?page=Birosag_showcontent&content=Birosagi_kozvetites)

page=Birosag_showcontent&content=Birosagi_kozvetites)

Informácie a odborná príprava

Pre oblasť mediácie alebo pre národný orgán odborného vzdelávania pre mediátorov nie sú k dispozícii žiadne internetové stránky v angličtine.

[Webová stránka o mediácii](#) je dostupná len v maďarčine.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná – odmena je predmetom dohody medzi mediátorom a účastníkmi sporu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Podľa smernice 2008/52/ES musia mať účastníci možnosť požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vyhlásený za vykonateľný. Členské štáty oznámia Komisii, na ktoré vnútroštátne súdy alebo iné orgány sa možno s takouto žiadosťou obrátiť.

V Maďarsku je možné, aby účastníci vyhlásili obsah dohody dosiahnutý prostredníctvom mediácie za vykonateľný. Môžu požiadať súd o začlenenie tejto dohody do zmluvy, ktorý má potvrdiť súd, alebo notára požiadať o vyhotovenie notárskej zápisnice, čím sa dohoda stane vykonateľnou.

Súvisiace odkazy

[Webová lokalita Registra maďarských mediátorov](#)

Posledná aktualizácia: 06/04/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [mt](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Malta

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha sporiacim sa stranám dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície na Malte si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Vládny orgán zodpovedný za mediáciu na Malte je Maltské mediačné centrum, ktoré bolo zriadené na základe kapitoly 474 [zákona o mediácii z roku 2004](#). Mediačné centrum poskytuje fórum, na ktoré sa sporiace strany môžu obrátiť (alebo im môže byť odporúčené) s cieľom vyriešiť vzájomný spor pomocou mediátora.

Centrum môžete kontaktovať prostredníctvom jeho tajomníka na adrese **Malta Mediation Centre**, Palazzo Laparelli, South Street, Valletta VLT 1100.

Môžete takisto zatelefonovať na telefónne číslo +35621251110 alebo poslať e-mail na: mediation.mjha@gov.mt

Centrum poskytuje sporiacim sa stranám zoznam centrom riadne certifikovaných mediátorov a vyžaduje, aby si tieto strany zo zoznamu zvolili vzájomne prijateľného mediátora.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prijateľný spôsob riešenia sporov v občianskoprávnych, rodinnoprávnych, sociálnoprávnych, obchodnoprávnych a pracovnoprávnych záležitostiach.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia je dobrovoľný proces. Účastníci akéhokoľvek konania však môžu spoločne požiadať súd o odročenie konania po dobu, kým sa budú pokúšať urovnať svoj spor formou mediácie. Súd môže odročiť konanie z vlastnej iniciatívy po dobu trvania procesu a navrhnúť stranám, aby sa pokúsili urovnať svoj spor cestou mediácie. Treba však poznamenať, že mediácia je povinná v rodinnoprávnych prípadoch, najmä pokiaľ ide o prípady týkajúce sa odluky manželov, úpravu styku s deťmi, zverenie detí do starostlivosti a opateru a výživné na deti a/alebo manžela/-ku.

Maltské mediačné centrum disponuje **etickým kódexom**, ktorý musia mediátori počas mediačného konania dodržiavať.

Kódex obsahuje inherentné opatrenia, ktoré treba dodržiavať. Uvádza napríklad, že **správna rada** centra je oprávnená prijať disciplinárne opatrenia proti mediátorovi, ktorý sa správa v rozpore s kódexom alebo ktorý nedodržiava zásady správania uvedené v kódexe, a ak sa dokáže, že niektorý z mediátorov porušil niektoré z ustanovení kódexu alebo sa správal nevhodným spôsobom, bude vyčiarknutý zo zoznamu mediátorov na také dlhé obdobie, ako uzná správna rada za vhodné.

Informácie a odborná príprava

Maltské mediálne centrum príležitostne organizuje školiace kurzy pre mediátorov. Prvý takýto kurz mediálnych schopností sa konal v júli 2008. Ďalší kurz zameraný na poskytovanie školení mediálnych schopností s dôrazom na psychologické, sociálne a právne hľadiská odluky manželov sa konal 16. – 18. apríla 2009.

Aké sú náklady na mediáciu?

Sadzbu odmeny mediátora upravujú nariadenia 2 a 4 právneho oznámenia 309 z roku 2008.

Pri rodinnej mediácii si strany buď môžu zvoliť ľubovoľného mediátora (zo zoznamu certifikovaných mediátorov) a znášať tak trovy mediácie sami, alebo im mediátora vyberie **súdny tajomník**, podľa poradia zo zoznamu poskytnutého mediálnym centrom. V takom prípade znáša trovy mediácie súd.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútitelne?

Podľa [smernice 2008/52/ES](#) musí byť stranám umožnené požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný.

Členské štáty oznámia Komisii súdy alebo iné orgány, ktoré sú príslušné na prijímanie takýchto žiadostí.

Pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy zákona o mediácii na Malte z roku 2004, zamerané na zapracovanie uvedeného ustanovenia, sú v súčasnosti v príprave.

Súvisiace odkazy

[Maltské mediálne centrum](#)

[Zákon o mediácii na Malte z roku 2004](#)

[Smernica 2008/52/ES](#)

Posledná aktualizácia: 19/08/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Holandsko

Prostredníctvom mediácie strany urovnávajú svoj spor spoločne pod vedením nezávislého mediátora. Tento typ mimosúdneho urovnávania sporov prináša veľa výhod. V mnohých prípadoch sa mediácia vyžaduje pre nedostatok času, pričom sa tak umožní vyhnúť sa dlhému a nákladnému súdnemu konaniu.

Mediácia rovnako pomáha udržiavať vzťah medzi spornými stranami, ktoré spolupracujú na hľadaní riešenia.

Koho kontaktovať?

V Holandsku existuje viacero registrov mediátorov. [Holandská federácia mediátorov](#) (*Mediatorsfederatie Nederland*,) spravuje [register mediátorov](#) (v minulosti známy ako register mediátorov NMI). Holandská federácia mediátorov je federácia zastupujúca združenia mediátorov v Holandsku. Do jej registra sú zapísaní iba mediátori, ktorí spĺňajú starostlivo posudzované normy kvality. Holandská vláda používa normy Holandskej federácie mediátorov ako základ pre register mediátorov, ktorí pracujú v rámci systému právnej pomoci ([register Rady pre právnu pomoc](#) (*Raad voor Rechtsbijstand*)). K dispozícii je aj [medzinárodný register ARS](#).

Adresa Holandskej federácie mediátorov:

Westblaak 140

3012 KM Rotterdam

Poštová adresa:

PO Box 21499

3001 AL Rotterdam

Telefónne číslo: +31 102012344

Email: info@mediatorsfederatien.nl

V ktorých oblastiach je využitie mediácie prípustné a/alebo najbežnejšie?

Mediácia sa využíva v mnohých oblastiach, pričom najčastejšie sa využíva v oblasti občianskoprávných a verejnoprávných konaní. Využitie mediácie je už niekoľko rokov možné aj v trestnoprávných konaniach.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Rozhodnutie o využití mediácie je dobrovoľné. Zákomom sa nevyžaduje, aby strany sporu podpísali dohodu o mediácii, ktorá obsahuje klauzuly pokrývajúce náležitosti ako mlčanlivosť a zastúpenie strán sporu. Podľa [nariadenia o mediácii Holandskej federácie mediátorov z roku 2017](#) (*Mediationreglement 2017*), však strany sporu, ktoré sa rozhodnú využiť služby mediátora Holandskej federácie mediátorov, musia dohodu o mediácii podpísať.

Mediátori Holandskej federácie mediátorov sa musia riadiť etickým kódexom mediátora Holandskej federácie mediátorov a dodržiavať nariadenie o mediácii.

Klient, ktorý je nespokojný s prácou mediátora, môže podať sťažnosť u Nadácie pre kvalitu mediátorov (*Stichting Kwaliteit Mediators*).

Informácie a odborná príprava

Na zápis do registra mediátorov sú mediátori povinní zúčastniť sa osvedčeného základného kurzu odbornej prípravy v oblasti mediácie, úspešne vykonať teoretickú skúšku a predložiť osvedčenie o dobrom správaní (*Verklaring Omtrent het Gedrag*).

Zároveň musia každé tri roky svoje vedomosti pravidelne obnovovať plnením určitých požiadaviek. Konkrétnejšie ide o zvládnutie minimálneho počtu deviatich mediálnych konaní v celkovom trvaní aspoň 36 hodín každé tri roky. Rovnako musia úspešne uzavrieť aspoň dve mediálne konania v celkovom trvaní aspoň osem hodín každý rok. Minimálne tri z týchto deviatich mediálnych konaní, ktoré musia zvládnuť každé tri roky, sa musia uzavrieť písomnou dohodou a najviac tri z nich sa môžu uskutočniť v spolupráci viacerých mediátorov. Zároveň musia mediátori získať 48 bodov (ako hodnotenie výkonu v rámci odbornej prípravy) každé tri roky. Niektoré z týchto bodov je potrebné získať prostredníctvom účasti na cvičeniach vo forme partnerskej diskusie. Mediátori sa rovnako musia zúčastniť partnerského hodnotenia každé tri roky. Partnerské hodnotenie je opatrenie na kontrolu kvality a zahŕňa nezávislé a nestranné partnerské posúdenie toho, či služby mediátora spĺňajú priemerné normy kvality, ktoré možno očakávať od odborníka. Inými slovami, mediátori zapísaní do zoznamu Holandského registra mediátorov podliehajú prísnyim požiadavkám kvality.

Aké sú náklady na mediáciu?

Rôzni mediátori si môžu účtovať rôzne hodinové sadzby. Sadzby môžu byť ovplyvnené faktormi ako skúsenosti mediátora, odborné zázemie či odborné zameranie. Pred začatím mediálneho konania je teda rozumné opýtať sa mediátora, akú hodinovú sadzbu si účtuje a aké ďalšie náklady môžu vzniknúť. Mediátor vždy musí očakávané náklady presne uviesť. Výška nákladov na mediáciu závisí aj od trvania mediálneho konania a počtu konzultácií s mediátorom. Mediátor si priemerne účtuje 150 EUR za hodinu (bez DPH).

V prípade, že si nemôžete dovoliť uhradiť náklady na mediátora, pri splnení určitých kritérií môžete mať nárok na právnu pomoc. Ak máte nárok na právnu pomoc, uhradíte iba príspevok na úhradu nákladov podľa výšky vášho príjmu.

Kliknite [sem](#) pre viac informácií o nákladoch na mediáciu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Zákon umožňuje sporným stranám požadovať, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný.

Súvisiace odkazy

[Holandská federácia mediátorov](#)

[Náklady na mediáciu](#)

[Nariadenie o mediácii Holandskej federácie mediátorov z roku 2017](#)

Posledná aktualizácia: 14/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Rakúsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o alternatívny postup riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu.

Koho kontaktovať?

Spolkové ministerstvo spravodlivosti vedie [zoznam registrovaných mediátorov](#). Všetci mediátori uvedení v tomto zozname absolvovali špeciálnu odbornú prípravu.

Neexistuje žiadny centralizovaný orgán, ktorý by bol zodpovedný za medičné služby.

Existujú aj profesionálne združenia, ktoré ponúkajú medičné služby a niekoľko mimovládnych organizácií, ktoré mediátorom ponúkajú podporu.

Kedy sa rozhodnúť pre mediáciu?

V občianskoprávných veciach sa mediácia môže využiť na vyriešenie sporov, v ktorých by inak rozhodli všeobecné sudy. Strany sporu sa pre mediáciu môžu rozhodnúť dobrovoľne, aby dospeli k vlastnému riešeniu sporu.

V prípade niektorých sporov medzi susedmi je potrebné skôr, než sa vec môže predložiť na súd, pokúsiť sa najprv o mimosúdne vyriešenie sporu. Spor je možné mimosúdne vyriešiť prostredníctvom postúpenia záležitosti zmierovacej rade, usilovania sa o urovnanie sporu na okresnom súde ešte pred začatím súdneho procesu (proces známy ako „*prätorischer Vergleich*“) alebo prostredníctvom mediácie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré treba dodržiavať?

Pre mediátorov neexistujú žiadne osobitné pravidlá ani kódex správania. Mediátori nie sú zaregistrovaní ako špecialisti na určitú oblasť, napríklad na spory týkajúce sa rodinného práva, medicíny alebo výstavby, avšak bližšie informácie o oblastiach, v ktorých zaregistrovaný mediátor pôsobí, sa môžu uviesť osobitne.

Každý, kto absolvoval osobitnú odbornú prípravu a kto spĺňa príslušné [požiadavky](#), môže byť zapísaný ako registrovaný mediátor. Neexistujú žiadne právne obmedzenia týkajúce sa toho, kto môže používať profesionálne označenie „mediátor“.

Informácie a odborná príprava

Doplňujúce informácie vrátane podrobností o odbornej príprave a požiadavkách na registráciu mediátorov v Rakúsku je možné nájsť [tu](#). Dané informácie sú dostupné len v nemčine.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná.

Na poplatkoch za mediáciu sa dohodnú strany sporu so súkromným mediátorom.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

V súlade so [smernicou 2008/52/ES](#) musí byť stranám sporu umožnené požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Členské štáty oznámia, ktoré sudy alebo iné orgány sú zodpovedné za prijímanie takýchto žiadostí.

V Rakúsku je obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný len vtedy, ak má dohoda formu urovnania (*Vergleich*) pred súdom alebo formu notárskej listiny spisanej pred notárom.

Posledná aktualizácia: 17/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pl](#) bola nedávno

zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Poľsko

Namiesto súdneho konania je možné pokúsiť sa vyriešiť spor prostredníctvom mediácie. Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Poľsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho by sme mali kontaktovať?

V roku 2010 bol v rámci ministerstva spravodlivosti vytvorený útvar zodpovedný za otázky mediácie, ktoré v súčasnosti funguje ako **oddelenie pre obeť trestných činov a podpory mediácie (Wydział ds. Pokrzywdzonych Przystępstwem i ds. Promocji Mediacji)** v rámci sekcie pre medzinárodnú spoluprácu a ľudské práva. Informácie o mediácii možno nájsť na [webovej lokalite ministerstva spravodlivosti \(Ministerstwo Sprawiedliwosci\)](#).

V posledných rokoch venuje ministerstvo spravodlivosti mimoriadnu pozornosť otázkam, ktoré sa týkajú rozvoja a popularizácie mediácie a iných foriem alternatívneho riešenia sporov (ADR) v Poľsku a zvyšovania efektívnosti systému súdnictva a jeho dostupnosti pre obyvateľov.

V roku 2010 vznikla na základe iniciatívy ministerstva **sieť koordinátorov mediácie**.

V súčasnosti existuje 120 koordinátorov (sudcov, súdnych úradníkov a mediátorov) na ôsmich odvolacích súdoch, všetkých okresných súdoch a šiestich krajských súdoch.

Pokiaľ ide o poradenstvo a stanoviská, ministerstvo spravodlivosti spolupracuje so **Spoločnou radou pre alternatívne riešenie sporov a konfliktov (Społeczna Rada ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów)** („rada pre ADR“ – e-mail: adr_rada@ms.gov.pl), ktorá zohráva dôležitú úlohu v oblasti propagácie myšlienky mediácie a komunikácie medzi vládou, súdmi a mediátormi.

Prvýkrát bola zvolaná 1. augusta 2005 nariadením ministra ako jeho poradný orgán pre všeobecné otázky týkajúce sa alternatívneho riešenia sporov a konfliktov. Medzi dosiahnuté ciele počas prvého obdobia činnosti rady patria tieto dokumenty:

📄 [Etický kódex poľských mediátorov \(Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich\)](#) (máj 2008).

📄 [Štandardy odbornej prípravy mediátorov \(Standardy Szkolenia Mediatorów\)](#) (október 2007).

📄 [Štandardy vedenia procesu mediácie a mediačného konania \(Standardy Prowadzenia Mediacji i Postępowania Mediacyjnego\)](#) (jún 2006).

Rada pre ADR bola vymenovaná na druhé funkčné obdobie nariadením ministra spravodlivosti z 3. apríla 2009 (zmenené nariadením ministra spravodlivosti z 1. júla 2011). Najdôležitejším dokumentom, ktorý počas tohto funkčného obdobia rada pripravila, sú 📄 [Východiská pre systémové zmeny \(Założenia do zmian systemowych\)](#) (marec 2012).

Rada v súčasnosti pozostáva z 23 predstaviteľov z oblasti vedy a skúsených mediátorov, ako aj zástupcov mimovládnych organizácií, akademickej obce a vlády.

Najdôležitejšou úlohou rady je vypracúvať odporúčania týkajúce sa pravidiel fungovania vnútroštátneho systému alternatívneho riešenie sporov, ako aj:

prispôbenie systému ADR požiadavkám právnych predpisov EÚ,

rozvoj jednotného modelu mediácie v poľskom právnom systéme,

podpora štandardov mediačného konania,

propagácia mechanizmov ADR ako riešenia konfliktov medzi pracovníkmi súdnictva, orgánmi presadzovania práva a na verejnosti,

vytvárania inštitucionálneho prostredia pre rozvoj jednotlivých foriem ADR,

ďalšie projekty *ad hoc* zamerané na rozvoj mediácie v Poľsku.

Existuje aj veľký počet mimovládnych organizácií a spoločností, ktoré majú dôležitú úlohu pri podpore mediácie a určovaní vnútorných štandardov. Tieto organizácie stanovujú vlastné pravidlá týkajúce sa odbornej prípravy, požiadaviek, ktoré musia spĺňať kandidáti na mediátorov, spôsobov mediácie, etických noriem a dobrej odbornej praxe. Tieto pravidlá majú interný charakter a sú určené len mediátorom, ktorí sú členmi týchto organizácií.

Najväčšie združenia sú:

📄 [Poľské centrum pre mediáciu \(Polskie Centrum Mediacji\)](#),

📄 [Združenie rodinných mediátorov \(Stowarzyszenie Mediatorów Rodziny\)](#),

📄 [Poľské združenie mediátorov \(Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów\)](#),

📄 [Centrum pre mediáciu Partners Polska \(Centrum Mediacji Partners Polska\)](#),

📄 [Poľské združenie pre arbitráž \(Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego\)](#),

Dolnosliezské centrum pre mediáciu (Dolnośląski Ośrodek Mediacji).

Aj profesné združenia uskutočňujú činnosť na podporu mediácie. Sú to:

📄 [Centrum pre mediáciu pri najvyššej rade advokátov \(Centrum Mediacyjne przy Naczelnej Radzie Adwokackiej\)](#).

📄 [Centrum pre hospodársku mediáciu pri štátnej advokátskej komore \(Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych\)](#).

Centrá pre mediáciu pri niektorých krajských advokátskych komorách (Okręgowa Izba Radców Prawnych)

Centrá pre mediáciu pri niektorých krajských notárskych komorách (Okręgowa Rada Notarialna)

Mimovládne organizácie v rámci rozsahu svojej pôsobnosti a univerzity môžu viesť zoznamy stálych mediátorov (*stały mediator*). Informácie o zoznamoch a centrách sa poskytujú predsedom okresných súdov. Zoznamy mediátorov v trestnoprávných veciach a veciach týkajúcich sa maloletých vedú predsedovia okresných súdov.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Spory možno riešiť prostredníctvom mediácie v mnohých oblastiach. Podľa poľského práva sa mediácia môže využiť pri týchto veciach:

občianskoprávných,

obchodných,

pracovnoprávných,

rodinnoprávných,

týkajúcich sa maloletých,

trestnoprávných,

správnych.

Podrobné informácie o mediácii možno nájsť v 📄 [brožúrach a letákoch, ktoré vydáva a distribuuje ministerstvo spravodlivosti](#).

V súčasnosti sa mediácia najviac využíva v trestnoprávných a občianskoprávných veciach. V rokoch 2011 – 2012 bol zaznamenaný významný nárast mediácie v rodinných a obchodných veciach.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia je dobrovoľný spôsob riešenia sporov a konfliktov a vykonáva sa na základe:

mediačnej dohody (**mimosúdna mediácia**)

rozhodnutie súdu o použití mediácie (**mediácia stanovená súdom**).

Ak si strany mediátora nevyberú, súd je oprávnený určiť mediátora, ktorý sa zúčastní konania, zo zoznamu osôb s príslušnou kvalifikáciou. V trestnoprávných veciach a veciach týkajúcich sa maloletých mediátora určí súd.

Mediácia sa riadi okrem iného občianskym súdnym poriadkom, trestným poriadkom, zákonom o konaniach týkajúcich sa maloletých a zákonom o súdnych trovách v občianskoprávných veciach. Okrem toho boli prijaté podzákonné právne predpisy, ktoré podrobne upravujú mediačné konanie v jednotlivých veciach.

Pokiaľ ide o **maloletých** v nariadení sa stanovujú:

podmienky, ktoré musia spĺňať inštitúcie a osoby oprávnené viesť mediačné konanie,

registrácia inštitúcií a osôb oprávnených viesť mediačné konanie,

odborná príprava mediátorov,

rozsah a podmienky prístupu mediátora k spisu,

forma a rozsah správy o pokroku a výsledku mediačného konania.

V nariadení o **trestnoprávných veciach** sa stanovujú:

podmienky, ktoré musia spĺňať inštitúcie a osoby oprávnené viesť mediačné konanie,

spôsob určenia a odvolania inštitúcií a osôb oprávnených viesť mediačné konanie,

rozsah a podmienky prístupu inštitúcií a osôb oprávnených viesť mediačné konanie k spisu,

spôsob a postup mediačného konania.

V **rodinnoprávných veciach** sa na mediátorov uplatňujú ďalšie požiadavky, ktoré sa týkajú ich vzdelania a skúseností (psychológia, pedagogika, sociológia alebo právo, ako aj praktické schopnosti viesť mediáciu v rodinnoprávných veciach).

Vo vykonávanom nariadení sa stanovuje výška odmeny a refundácia výdavkov mediátorov v občianskoprávných konaniach (pozri – Aké sú náklady mediácie?)

Informácie a odborná príprava

Základné informácie o mediácii v Poľsku možno nájsť na [webovej lokalite ministerstva spravodlivosti](#) okrem iného vrátane: výtahov z právnych nástrojov týkajúcich sa mediácie, medzinárodných právnych nástrojov týkajúcich sa mediácie a [dokumentov a odporúčaní, ktoré vypracovala rada pre ADR](#), ako aj elektronické verzie plagátov na podporu myšlienky mediácie. [Uverejňujú sa takisto aktuálne informácie o činnosti na podporu mediácie](#) a činnosti na vnútroštátnej a regionálnej úrovni v súvislosti s Medzinárodným dňom riešenia konfliktov. Na webovej lokalite sa takisto nachádzajú [informácie, preklady právnych predpisov a príklady dobrej praxe z iných štátov](#).

Otázky mediácie sú predmetom školení v rámci všeobecnej odbornej prípravy právnikov, prokurátorov a sudcov a sú tiež súčasťou školení pre prokurátorov a sudcov na [štátnej škole súdnictva a prokuratúry \(Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury\)](#).

Na objednávku ministerstva spravodlivosti sa pre koordinátorov mediácie uskutočnila odborná príprava s cieľom pripraviť ich budúce úlohy v týchto oblastiach: komunikácia, tím manažment a práca s mediátormi.

Mediátori si vyberajú z kurzov, ktoré ponúkajú centrá pre mediáciu, univerzity a iné subjekty.

Ministerstvo spravodlivosti vedie štatistiku o mediácii, ktorá zahŕňa:

počet rozhodnutí súdu o použití mediácie,

počet dosiahnutých dohôd,

podmienky dohôd (v prípade mediácie v trestnoprávných veciach a veciach týkajúcich sa maloletých),

počet mimosúdnych mediačných konaní (v prípade občianskoprávných vecí).

V súvislosti s činnosťou na základe projektov v rokoch 2010 – 2011 sa na súdoch, miestnych policajných okrskoch a v mediačných centrách distribuovali usmernenia, letáky a brožúry s informáciami o rôznych typoch mediácie a ich praktickom využití. Takisto sa uskutočnila kampaň v televíznom a rádiovom vysielaní a na bilbordoch s cieľom informovať širokú verejnosť o mediácii. Ministerstvo spravodlivosti pravidelne aktualizuje a distribuuje brožúry, letáky a oznámenia pripojené k procesným dokumentom a plagáty, ktoré sú takisto bezplatne dostupné na webovej lokalite ministerstva.

Poľsko už päť rokov oslavuje Medzinárodný deň riešenia konfliktov a ministerstvo spravodlivosti organizuje na túto tému vnútroštatnú konferenciu. Okrem toho sa pri tejto príležitosti v mnohých mestách organizujú menšie konferencie, podujatia, semináre a diskusie na regionálnej a miestnej úrovni.

Aké sú náklady mediácie?

Informácie o mediácii distribuuje ministerstvo spravodlivosti bezplatne. [Výskum](#) preukazuje, že mediácia je nákladovo efektívnejšia než súdne konanie.

V trestnoprávných veciach a vo veciach týkajúcich sa maloletých **strany nehradia náklady mediácie** – tieto náklady sú kryté zo štátnych zdrojov. V oných typoch vecí je **vo všeobecnosti odmena** predmetom dohody medzi mediátorom a stranami. Mediátor však môže súhlasiť s vedením mediácie *pro bono*.

V občianskoprávných veciach hradia náklady jednotlivé strany. Strany, v prípade, že sa nedohodnú inak, hradia náklady v rovnej miere. Pokiaľ ide o mediačné konanie na základe rozhodnutia súdu, výška odmeny mediátora je v nemajetkových sporoch 60 PLN (cca. 15 EUR) za prvé mediačné stretnutie a 25 PLN (cca. 6 EUR) za každé ďalšie stretnutie. Ak sa konanie týka majetku, odmena mediátora je 1 % hodnoty predmetu sporu (nie menej než 30 PLN (cca. 7,5 EUR) a nie viac než 1 000 PLN (cca. 250 EUR). Mediátor je takisto oprávnený na náhradu výdavkov (napr. za poštovné, telefón a prenájom priestorov). DPH sa takisto počíta k nákladom.

Ak je výsledkom mediácie dosiahnutie dohody, 75 % súdnych poplatkov sa uhradí strane, ktorá vec predložila súdu. Vo veciach rozvodu a rozluky sa hradí 100 % poplatkov.

V prípade mimosúdnej mediácie stanovuje odmenu mediátora a náhradu výdavkov centrum pre mediáciu alebo sa na nich dohodnú strany a mediátor pred začatím mediácie. Strany nemožno zbaviť povinnosti úhrady nákladov na mediáciu, ani v prípade, že nemusia hradiť súdne poplatky. Mediátor sa v oboch typoch mediácie (na základe rozhodnutia súdu, mimosúdna) môže vzdať nároku na odmenu.

Možno dohodu, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhať?

V občianskoprávných veciach v prípade, že strany dosiahli dohodu, je táto dohoda pripojená k zápisnici. Mediátor informuje strany, že podpísaním dohody súhlasia s jej predložením na schválenie súdu. Mediátor postúpi zápisnicu s dohodou súdu a kópiu zápisnice zašle stranám. Súd bezodkladne začne konanie s cieľom schváliť mediačnú dohodu alebo vydať vyhlásenie o jej vykonateľnosti. Súd odmietne schválenie dohody alebo vyhlásenie jej vykonateľnosti v celku alebo sčasti, ak je dohoda nezgodná s právom alebo s dobrými obyčajmi, jej zámerom je obísť zákon, je nezrozumiteľná alebo proti záujmom zamestnanca. Mediačná dohoda, ktorú schválil súd a vyhlásil ju za vykonateľnú, je právoplatná, rovnocenná s dohodou pred súdom a možno ju vymáhať.

Rodinnoprávne záležitosti, na ktoré sa vzťahuje dohoda, sa môžu týkať dohody manželov, stanovenia podmienok rozluky, rodičovských práv, kontaktov s deťmi, rodinných potrieb, výživného a takisto majetku a bývania. Po rozluke rodičov alebo manželov sa možno dohodnúť na otázkach týkajúcich sa pasu, vzdelania dieťaťa, kontaktov s rodinou a správy majetku dieťaťa.

V občianskoprávných veciach začatie mediácie prerušuje premlčaciu lehotu.

V trestnoprávných veciach a vo veciach týkajúcich sa maloletých dohoda, ktorá sa dosiahne mediáciou, nenahrádza rozsudok súdu a pre súd nie je

záväzná, avšak súd by mal jej obsah zohľadniť v záverečnom vyhlásení. Podmienky dohody môžu zahŕňať: oficiálne ospravedlnenie, kompenzáciu za hmotnú a nehmotnú škodu, verejnoprospešné práce, povinnosti voči poškodenému, povinnosti voči spoločnosti a iné.

Posledná aktualizácia: 26/09/2014

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Portugalsko

Mediácia je jedným z mechanizmov alternatívneho riešenia sporov (ARS) v Portugalsku spolu s rozhodcovským konaním a súdnym konaním vo veci s nízkou hodnotou sporu (*judgados de paz* – zmierovacie súdy). V zákone č.º 29/2013 z 19. apríla 2013 (ďalej len „zákon o mediácii“) sa stanovuje vnútroštatný rámec mediácie ako jedného z mechanizmov ARS. V uvedenom zákone sa stanovujú všeobecné zásady uplatniteľné na mediáciu v Portugalsku (bez ohľadu na povahu sporu, ktorý je predmetom mediácie), ako aj právne normy vzťahujúce sa na občianskoprávnu a obchodnú mediáciu, mediátorov a verejnú mediáciu. V zákone o mediácii je uvedené toto vymedzenie pojmov:

„mediácia“ je spôsob alternatívneho riešenia sporov vykonávaný verejnými alebo súkromnými subjektmi, pri ktorom sa najmenej dve strany sporu usilujú dobrovoľne dosiahnuť dohodu s pomocou mediátora,

„mediátor“ je nestranná a nezávislá tretia strana bez právomoci ukladať spôsob konania stranám, ktoré sa na mediácii zúčastňujú, ktorá im pomáha dosiahnuť konečnú dohodu o spornej veci.

Povaha mediácie a mediačné dohody

Rozhodnutie o využití mediácie je úplne **dobrovoľné**. Mediačné konanie je **dôverné**. Od tejto dôvery možno upustiť len na základe výhrady verejného poriadku (predovšetkým s cieľom chrániť blaho dieťaťa) alebo ak je ohrozená telesná alebo duševná nedotknuteľnosť osoby, prípadne ak je to potrebné na uplatnenie alebo presadenie dohody, ku ktorej strany dospeli mediáciou, a to len v rozsahu, ktorý je v praxi nevyhnutný na ochranu zainteresovaných strán. Obsah mediálnych stretnutí **nemožno využiť ako dôkaz** na súde.

Dohoda, ku ktorej sa dospelo mediáciou, je **vykonateľná**:

ak sa týka sporu, ktorý môže byť predmetom mediácie, a v právnych predpisoch sa nevyžaduje ratifikácia súdom;

ak sú strany spôsobilé uzavrieť takúto dohodu;

ak sa k nej dospelo mediáciou, ktorá sa vykonávala za podmienok stanovených právnymi predpismi;

ak jej obsahom nedochádza k porušeniu verejného poriadku;

ak sa na nej podieľal mediátor uvedený na zozname mediátorov ministerstva spravodlivosti. Tento zoznam je k dispozícii [tu](#).

Mediačná dohoda, ku ktorej sa dospelo mediáciou v inom členskom štáte EÚ a ktorá je v súlade s uvedenými písmenami a) a d), je vykonateľná, ak je zároveň vykonateľná v rámci právneho systému uvedenej krajiny.

Oblasti, v ktorých je uplatnenie mediácie prípustné a najčastejšie využívané

Mediácia je prípustná v občianskoprávných, obchodných, rodinných, pracovnoprávných a trestných veciach. V posledných troch uvedených oblastiach funguje systém verejnej mediácie, pričom v každej oblasti sa uplatňujú špecifické pravidlá.

Na zmierovacích súdoch (*julgados de paz*) je k dispozícii mediačná služba, ktorá je príslušná vykonávať mediáciu všetkých sporov, ktoré môžu byť predmetom mediácie, a to aj keď nepatria do právomoci *julgados de paz*.

Postavenie mediátorov

V zákone o mediácii sa v rámci osobitnej kapitoly stanovujú práva a povinnosti mediátorov (články 23 až 29). Mediátori musia konať aj v súlade s [Európskym kódexom správania pre mediátorov](#).

Odbornú prípravu mediátorov nezabezpečuje verejný subjekt; ich odbornú prípravu zabezpečujú súkromné subjekty, ktoré osvedčuje generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku (*Direção Geral da Política de Justiça*) v súlade s ministerskou vykonávacou vyhláškou (*Portaria*) č. 345/2013 z 27. novembra 2013.

Náklady na mediáciu

Za využitie **verejnej mediačnej služby v rodinných veciach** každá zúčastnená strana zaplatí 50 EUR okrem týchto situácií:

ak bola poskytnutá právna pomoc,

ak bola vec postúpená na mediáciu rozhodnutím súdneho orgánu podľa článku 24 právneho rámca pre občianskoprávne konanie týkajúce sa poručníctva (*Regime Geral do Processo Tutelar Cível*),

ak na žiadosť strán alebo s ich súhlasom bola vec postúpená na mediáciu rozhodnutím súdneho orgánu alebo komisiou pre ochranu detí a mládeže v rámci prebiehajúceho konania na ochranu dieťaťa.

Využitie **verejnej mediačnej služby v trestných veciach** je bezplatné.

Za využitie **verejnej mediačnej služby v pracovnoprávných veciach** každá zúčastnená strana zaplatí poplatok 50 EUR bez toho, aby bolo dotknuté poskytovanie právnej pomoci.

Popri uvedených poplatkoch za využitie verejných mediálnych služieb si **poplatky účtujú aj mediátori registrovaní na poskytovanie týchto služieb**; výška poplatkov je fixná, ale závisí od toho, či sa dosiahne dohoda a aké opatrenia boli prijaté na dosiahnutie dohody.

V prípade **mediácie na *julgados de paz***, ak sa dosiahne dohoda, každá strana zaplatí poplatok 25 EUR.

Náklady na súkromnú mediáciu určuje mediátor, ktorého si strany vybrali.

Ďalšie užitočné informácie

Vládny orgán zodpovedný za reguláciu verejnej mediácie je Generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku (DGPJ) prostredníctvom Úradu pre alternatívne riešenie sporov (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios*, GRAL). [Generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku](#). DGPJ neposkytuje informácie o tom, ako nájsť mediátora, vedie však [zoznamy mediátorov v rámci verejných mediálnych služieb](#). Podľa právnych predpisov o verejnej mediácii po prijatí rozhodnutia o využití mediácie sa mediátor vyberie automaticky.

Posledná aktualizácia: 25/01/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Rumunsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Rumunsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

[Rada pre mediáciu](#) založená v súlade so Zákonom č. 192/2006 o mediácii, je zodpovedná za kontrolu mediácie v Rumunsku. Je to autonómna právnická osoba, ktorá koná vo verejnom záujme a jej sídlo je v Bukurešti.

Zákon č. 192/2006 stanovuje právny rámec pre začatie mediácie, v rámci ktorého sa vykonáva profesia mediácie.

Členovia Rady pre mediáciu sú volení mediátormi a schvaľuje ich [Ministerstvo spravodlivosti Rumunska](#).

Medzi hlavné povinnosti **Rady pre mediáciu** patrí prijímanie rozhodnutí v týchto oblastiach:

stanovovanie **odborných noriem** v oblasti mediácie na základe osvedčených medzinárodných postupov a dohľad nad ich dodržiavaním zo strany odborníkov;

schvaľovanie mediátorov a spravovanie a aktualizácia zoznamu mediátorov;

schvaľovanie odborných osnov pre mediátorov;

prijímanie etického a deontologického kódexu pre oprávnených mediátorov, ako aj nariadení týkajúcich sa ich disciplinárnej zodpovednosti;

prijímanie **nariadenia** o organizácii a fungovaní Rady pre mediáciu;

vypracovanie **návrhov** na zmenu alebo harmonizáciu právnych predpisov o mediácii.

Kontaktné údaje [Rady pre mediáciu](#):

Adresa: Cuza Vodă Street, 64, sektor 4, Bukurešť

Telefón: 004 021 315 25 28; 004 021 330 25 60; 004 021 330 25 61

Fax: 004 021 330 25 28

E-Mail addresses: secretariat@cmediere.ro , Consiliul_de_mediere@yahoo.com

Národný register profesionálnych združení mediátorov

[Rada pre mediáciu](#) založila [Národný register profesionálnych združení mediátorov](#). Tento register obsahuje zoznam mimovládnych organizácií, ktoré podporujú mediáciu a zastupuje záujmy profesionálnych mediátorov.

Nižšie sa nachádza **zoznam profesionálnych združení**, ktoré pôsobia v oblasti poskytovania mediálnych služieb:

- [📄 Bukureštská asociácia mediátorov](#) (Asociația Mediatorilor București)
Centrum pre mediáciu v meste Turda (Asociația Centrul de Mediere Turda)
Asociácia komory mediátorov v meste Vaslui (Asociația Camera Mediatorilor Vaslui)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Vaslui](#) (Centrul de Mediere Vaslui)
Asociácia mediátorov v meste Galati (Asociația Mediatorilor Galați)
Asociácia komory mediátorov v meste Iasi (Asociația Camera Mediatorilor Iași)
Centrum pre mediáciu a verejnú bezpečnosť (Centrul de Mediere și Securitate Comunitară Iasi)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Craiova](#) (Centrul de Mediere Craiova)
- [📄 Asociácia centra pre mediáciu v meste Kluž](#) (Asociația Centrul de Mediere Cluj)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Neamt](#) (Centrul de Mediere Neamt)
Centrum pre mediáciu v meste Sibiu (Centrul de Mediere Sibiu)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Constanta](#) (Centrul de Mediere Constanta)
Centrum pre mediáciu v meste Alba (Centrul de Mediere Alba)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Temešvár](#) (Centrul de Mediere Timisoara)
Centrum pre mediáciu a arbitráž v meste Maramures (Centrul de Mediere și Arbitraj Maramures)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Bacau](#) (Centrul de Mediere Bacau)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Călărași](#) (Centrul de Mediere Calarasi)
- [📄 Centrum pre mediáciu v meste Ialomița](#) (Centrul de Mediere Ialomita)

Panel mediátorov

V súlade s článkom 12 zákona č. 192/2006 sú **oprávnení mediátori registrovaní v „Paneli mediátorov“**, ktorý riadi [📄 Rada pre mediáciu](#) a ktorý je uverejnený v Rumunskom úradnom vestníku, časť I.

„Panel mediátorov“ je dostupný aj na oficiálnej webovej stránke [📄 Rady pre mediáciu](#) a [📄 ministerstva spravodlivosti](#).

Zoznam **oprávnených mediátorov** obsahuje informácie o:

- ich členstve v profesijných združeníach,
- inštitúcii, na ktorej promovali,
- odborných programoch v oblasti mediácie, na ktorých sa zúčastnili,
- cudzích jazykoch, v ktorých poskytujú mediálne služby,
- ich kontaktných údajoch.

Osoby so záujmom o vyriešenie sporu prostredníctvom mediácie môžu kontaktovať mediátora v priebehu 1 mesiaca od dátumu uverejnenia „panelu mediátorov“ v priestoroch súdu a na webovej stránke ministerstva spravodlivosti.

Rada pre mediáciu je zo zákona povinná pravidelne aktualizovať – minimálne raz ročne – **Panel (zoznam) mediátorov** a oznámiť túto aktualizáciu súdom, orgánom miestnej samosprávy a ministerstvu spravodlivosti.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Článok 2 zákona č. 192/2006 umožňuje stranám sporu využiť mediáciu v **sporoch týkajúcich sa občianskoprávných alebo trestnoprávných záležitostí, rodinných záležitostí** a ostatných oblastí práva, ktoré podliehajú právnym ustanoveniam. **Spotrebiteľské spory** a ostatné **spory, ktoré sú predmetom renunciačných práv**, je takisto možné vyriešiť prostredníctvom mediácie. Záležitosti týkajúce sa osobných práv a nerenunciačných práv nemôžu byť predmetom mediácie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Rozhodnutie o využití mediácie je **dobrovoľné**. Strany nie sú povinné využiť mediálne služby a pre mediáciu sa môžu rozhodnúť v ktoromkoľvek štádiu. Inými slovami, strany si môžu kedykoľvek slobodne zvoliť iné spôsoby riešenia sporu: súdne konanie, arbitráž. Zainteresované strany môžu kontaktovať mediátora pred začatím súdneho konania, ako aj počas neho.

Rôzne vnútroštátne právne ustanovenia v oblasti mediácie zaväzujú sudcov, aby v niektorých prípadoch **informovali strany sporu o možnosti mediácie a jej výhodách**. V ostatných prípadoch sa ponúkne niekoľko **finančných stimulov** stranám sporu, ktoré sa rozhodli pre mediáciu alebo iné postupy alternatívneho riešenia sporov.

17. februára 2007 [📄 Rada pre mediáciu](#) schválila **Etický a deontologický kódex** pre mediátorov. Tento kódex je záväzný pre všetkých mediátorov vrátane panela mediátorov.

Informácie a odborná príprava

Webová stránka [📄 Rady pre mediáciu](#) je hlavným zdrojom informácií o mediácii v Rumunsku.

Odborné vzdelávanie v oblasti mediácie zabezpečuje len súkromný sektor, [📄 Rada pre mediáciu](#) je však zodpovedná za poskytovanie oprávnenia poskytovateľom odborných kurzov s cieľom zabezpečiť, aby všetky kurzy ponúkali odborné vzdelávanie s rovnakými štandardmi.

Na oficiálnej webovej stránke [📄 Rady pre mediáciu](#) sa nachádza aj zoznam **poskytovateľov odbornej prípravy**.

Vzdelávacie kurzy prebiehajú v pravidelných intervaloch. V súčasnosti existuje jeden odborný program, ktorý predstavuje **úvodný odborný kurz pre mediátorov** (80 hodín). Tento program má vytýčené učebné ciele, zručnosti, ktorými má účastník disponovať po skončení programu a metódy hodnotenia. 8 poskytovateľov schválených Radou pre mediáciu je zodpovedných za vypracovanie podporného materiálu a cvičení podľa rámca stanoveného v národnom vzdelávacom programe.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná; **výška platby** je predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a stranami sporu.

Miestne ani vnútroštátne orgány v súčasnosti neposkytujú žiadnu právnu alebo finančnú podporu na poskytovanie mediálnych služieb.

Je vymáhateľná dohoda, ktorá je výsledkom mediácie?

[📄 Smerica 2008/52/ES](#) poskytuje možnosť žiadať vymáhanie obsahu písomnej dohody vyplývajúcej z mediácie. Členské štáty informujú Komisiu o súdoch alebo iných orgánoch príslušných prijímať takéto žiadosti.

Rumunsko túto informáciu ešte nezverejnilo.

Posledná aktualizácia: 10/06/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#) [si](#).

Mediácia v krajinách EÚ - Slovinsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Slovinsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

V súlade so zákonom o alternatívnom riešení sporov v súdnych veciach (ZARSSV, Úradný vestník Slovenskej republiky č. 97/09 a 40/12 – ZUJF), ktorý bol prijatý 19. novembra a nadobudol účinnosť 15. júna 2010, musia sudy prvého a druhého stupňa prijať a uviesť do účinnosti program alternatívneho riešenia sporov s cieľom umožniť stranám alternatívny spôsob riešenia sporov v obchodných, pracovných, rodinných a iných občianskoprávných veciach. V rámci tohto programu musia sudy umožniť stranám okrem alternatívneho riešenia sporov aj využitie mediácie.

Ministerstvo spravodlivosti a verejnej správy vedie [centrálny register mediátorov](#), ktorí pôsobia na súdoch v rámci programov alternatívneho riešenia sporov.

V oblasti mediácie je aktívnych niekoľko mimovládnych organizácií:

[Slovinská asociácia mediátorov](#) ([zoznam mediátorov](#)),

[Centrum pre mediáciu pri centre právnych informácií](#),

[Slovinská asociácia mediačných organizácií – MEDIOS](#) ([zoznam mediátorov](#)).

Rada pre alternatívne riešenie sporov pôsobí pod záštitou ministerstva spravodlivosti a verejnej správy. Táto rada bola založená v marci 2009 a predstavuje centralizovaný, nezávislý a odborný orgán ministerstva, ktorý plní koordinačnú a poradnú úlohu.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Využitie mediácie je prípustné vo veciach občianskoprávných, rodinnoprávných, obchodnoprávných, pracovnoprávných a v iných veciach v súvislosti s majetkom so zreteľom na predmet sporu, s ktorým je možné nakladať a ktorý môžu strany urovnať. Mediácia je prípustná aj v iných veciach, pokiaľ to nevyklučuje zákon.

Mediácia sa bežnejšie využíva v občianskoprávných, rodinnoprávných a obchodnoprávných veciach.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je dobrovoľné. Zákon o mediácii v oblasti občianskoprávných a obchodnoprávných vecí (ZMOOPV, Úradný vestník Slovenskej republiky č. 56/08) sa vzťahuje na mediáciu vo všeobecnosti, t. j. na mediáciu spojenú so súdnymi konaniami, a na mimosúdnu mediáciu. Zákon stanovuje len základné pravidlá pre mediačné postupy, ktoré sa inak riadia samoregulačnými mechanizmami. Zákon napríklad stanovuje, kedy sa mediácia začína a končí, osobu vymenúvajúcu mediátora, základné pravidlá správania mediátora, formu dohody o riešení sporu, ako zabezpečiť, že sa táto dohoda bude môcť presadiť atď. Strany sa môžu od ustanovení zákona odkloniť, s výnimkou ustanovení, ktoré upravujú zásadu nestrannosti mediátora a vplyv mediácie na preklúziu a premlčaciu lehotu.

Slovinská asociácia mediátorov prijala [kódex správania pre mediátorov](#), ten sa však sťahuje len na členov asociácie.

Informácie a odborná príprava

Relevantné informácie o mediácii a o tom, ako kontaktovať mediátora, nájdete na webových stránkach rôznych mimovládnych organizácií. Patria medzi ne:

[Slovinská asociácia mediátorov](#),

[Slovinská asociácia mediačných organizácií – MEDIOS](#),

[Centrum pre mediáciu pri centre právnych informácií](#).

Obornú prípravu mediátorov zabezpečujú rôzne mimovládne organizácie a [súdne školiace centrum](#) na ministerstve spravodlivosti a verejnej správy.

Aké sú náklady na mediáciu?

V súčasnosti je súdna mediácia, ktorá sa vedie v súlade so ZARSSV v rámci sporov vznikajúcich zo vzťahov medzi rodičmi a deťmi a v rámci pracovnoprávných sporov z dôvodu ukončenia pracovného pomeru, pre všetky strany bezplatná. Strany platia len za svojich právnikov. V rámci všetkých ostatných sporov, s výnimkou obchodnoprávných sporov, za prvé tri hodiny mediácie hradí poplatky za mediátora súd.

Súkromné organizácie si za mediáciu účtujú rôzne poplatky.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

Dohoda vyplývajúca z mediácie nie je priamo vynúiteľná. Strany sa však môžu dohodnúť na tom, že dohoda o urovaní sporu bude mať formu priamo uplatniteľnej notárskej zápisnice, súdneho vyrovnania alebo rozhodcovského výroku na základe vyrovnania.

Súvisiace odkazy

[Slovinská asociácia mediátorov](#),

[Centrum pre mediáciu pri centre právnych informácií](#),

[Slovinská asociácia mediačných organizácií – MEDIOS](#).

Posledná aktualizácia: 23/03/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Slovensko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Slovenskej republike si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Na webovej stránke [Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky](#) sa nachádza [sekcia venovaná mediácii](#), ktorá je dostupná len v slovenskom jazyku.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mechanizmy mediácie sú opísané v zákone č. 420/2004 Z.z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje: výkon mediácie,

základné princípy mediácie a organizáciu a účinky mediácie.

Tento zákon sa vzťahuje na spory, ktoré vznikajú z občianskoprávných vzťahov, rodinnoprávných vzťahov, obchodných záväzkových vzťahov a pracovnoprávných vzťahov.

Mediácia je mimosúdna činnosť, pri ktorej osoby zúčastnené na mediácii pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z ich zmluvného vzťahu alebo iného právneho vzťahu. Je to postup, pri ktorom dve alebo viac strán sporu riešia spor pomocou mediátora.

Podľa § 170 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov: " Ak je to možné a účelné, súd sa pokúsi o vyriešenie sporu zmiernom, prípadne stranám odporučí, aby sa o zmier pokúsili mediáciou. "

Informácie a odborná príprava

V sekcii o [mediácii](#) na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sa uvádzajú informácie o mediácii v slovenskom jazyku. Viac informácií sa nachádza na webovej stránke [Európskej justičnej siete](#).

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia je platená služba. Odmena mediátora sa stanovuje individuálne a obvykle je založená na hodinovej sadzbe alebo paušálnom poplatku. Mediácia je podnikateľská činnosť a nie sú vopred stanovené náklady.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

[Smerica 2008/52/ES](#) umožňuje osobám zúčastneným na spore požiadať, aby písomná dohoda vyplývajúca z mediácie bola vynútiteľná. Členské štáty to oznámia súdom a iným orgánom, ktoré sú kompetentné na doručenie takýchto žiadostí.

Mediácia na Slovensku je neformálny, dobrovoľný a dôverný proces riešenia sporov mimo súdu prostredníctvom mediátora. Cieľom mediácie je dosiahnuť dohodu, ktorá je pre obidve strany prijateľná.

Dohoda, ktorá vznikla ako výsledok mediácie, musí byť v písomnej forme. Uplatňuje sa najmä na strany zúčastnené na dohode a je pre ne záväzná. Na základe tejto dohody môže oprávnená strana podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie, ak je táto dohoda:

spísaná vo forme notárskej zápisnice,

schválená ako zmier pred súdom, rozhodcovským orgánom.

Ak sa nedosiahla dohoda v rámci mediácie, vec sa môže riešiť súdnou cestou.

Súvisiace odkazy

[Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky](#)

Posledná aktualizácia: 27/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v krajinách EÚ - Fínsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci posobiaci v oblasti justície vo Fínsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Za celkové riadenie, usmerňovanie a dozor nad mediáciou v trestných veciach a v určitých občianskoprávných veciach nesie zodpovednosť ministerstvo sociálnych vecí. Oblastné úrady zdravotníctva sú povinné zabezpečiť dostupnosť mediačných služieb a ich riadne zavedenie vo všetkých častiach krajiny. Viac informácií o mediácii nájdete na webovej stránke [Národného inštitútu pre zdravie a sociálnu starostlivosť](#) (THL).

Mediačné služby na súdoch riadia okresné sudy. Okresné sudy môžu rozhodnúť o začatí mediácie v občianskoprávných sporoch. Účelom mediácie je pomôcť stranám, ktoré vedú spor, nájsť riešenie, ktoré je akceptovateľné pre obe strany. Preto výsledky dosiahnuté pomocou mediácie sú vo všeobecnosti vo väčšej miere založené na tom, čo je za daných okolností primerané, namiesto toho, aby sa zakladali na striktnom uplatnení práva. Ďalšie informácie o okresných súdoch sú uvedené na [webovej stránke finskeho ministerstva spravodlivosti](#). Takisto je k dispozícii [brožúra o súdnej mediácii](#).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa využíva ako v občianskoprávných, tak aj v trestných veciach.

Mediácia sa najčastejšie využíva v občianskoprávných sporoch, predovšetkým v menších občianskoprávných sporoch. Nie všetky spory však musia podliehať mediácii spojenej so súdom. Spotrebiteľskými spormi sa napríklad môže zaoberať poradca pre spotrebiteľov a **Rada pre spotrebiteľské sťažnosti**. V trestných veciach sa však uplatňuje zvláštny postup mediácie.

Pri občianskoprávných veciach a sporoch, ktoré sú predkladané všeobecným súdom, je možné použiť mediáciu, tak ako je to uvedené v štatúte o mediáciách spojených so súdmi (zákon č. 663/2005). Cieľom mediácií spojených so súdmi je priateľské urovanie sporov. Predpokladmi pre mediácie spojené so súdmi je to, aby vec bola prístupná pre mediáciu a aby mediácia bola vo svetle nárokov strán vhodným prostriedkom. Jedna alebo obe strany sporu môžu vypracovať písomnú žiadosť, predtým ako sa obrátia na súd. Táto žiadosť musí byť predložená v písomnej podobe a musí obsahovať predmet sporu a odlišné názory strán. Okrem toho je potrebné predložiť dôvody, prečo je daná vec prístupná pre mediáciu.

Zmier (mediácia) sa tiež dá využiť v občianskoprávných veciach, v rámci ktorých aspoň jedna strana vystupuje ako fyzická osoba. Občianskoprávne veci s výnimkou tých, ktoré sa týkajú nárokov na odškodnenie obete trestného činu, je možné riešiť zmiernom len vtedy, ak ide o menej dôležitý spor, berúc do úvahy predmet a nároky, ktoré boli v rámci tohto sporu predložené. To, čo štatút ustanovuje ohľadom zmiernom v trestných veciach, sa primerane týka aj zmiernom v občianskoprávných veciach.

Zmier je možné využiť vtedy, keď strany osobne a dobrovoľne prejavili súhlas so zmiernom. Musia byť schopné pochopiť jeho význam a riešenia, ku ktorým sa dospeje prostredníctvom zmiernom. Čiže predtým, ako budú strany súhlasiť so zmiernom, musia mať svoje práva vo vzťahu ku zmiernom a musí im byť vysvetlená ich pozícia v rámci zmiernom. Každá strana má právo kedykoľvek počas zmiernomacieho konania stiahnuť svoj súhlas.

Maloleté osoby musia prejsť svoj súhlas so zmiernom osobne. Okrem toho je na účasť maloletej osoby na zmiernom potrebný súhlas opatrovníka alebo iného právneho zástupcu. Dospelé osoby, ktoré sú právne nespôsobilé, sa môžu zmiernom zúčastniť vtedy, ak chápu význam prípadu a ak predložili svoj osobný súhlas s týmto procesom.

Zmier je možné použiť pri trestných činoch, ktoré sa vyhodnocujú ako činy, ktoré je možné riešiť v rámci zmiernom, berúc do úvahy charakter a spôsob trestného činu, vzťah medzi podozrivým a obeťou a iné otázky spojené s trestným činom ako takým. Trestné činy, v rámci ktorých vystupujú maloleté obeť, nesmú byť predmetom zmiernom vtedy, ak obeť potrebuje zvláštnu ochranu z dôvodu charakteru trestného činu alebo z dôvodu jej veku.

Mediačné kancelárie prijímajú žiadosti o mediáciu a počas mediácie spolupracujú s rôznymi orgánmi. Každý prípad mediácie je pridelený dobrovoľnému mediátorovi, ktorý je vybraný z odborníkov, ktorí pracujú v mediačnej kancelárii. Mediátori preberajú prípady mediácie a s nimi spojené praktické úlohy v spolupráci s mediačnou kanceláriou. Pracovníci kancelárie usmerňujú mediátorov a dozerajú na nich počas ich práce.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Pokiaľ ide o trestné veci, zmier je možné vykonať len medzi stranami, ktoré osobne a dobrovoľne prejavili svoj súhlas so zmiernom a ktoré sú schopné pochopiť jeho význam a riešenia, ku ktorým sa dospeje prostredníctvom zmiernom. V civilných veciach (v mediácii spojenej so súdom) je na začatie mediácie potrebný súhlas všetkých strán.

Vo Fínsku existuje vnútroštátny etický kódex pre mediátorov spolu s odvetvovými etickými kódexmi pre mediátorov (napr. podľa oblastí špecializácie, ako napríklad mediátori pre rodinné právo, zdravotníctvo, stavebníctvo).

Informácie a odborná príprava

Brožúra o súdnej mediácii spojenej so súdmi sa nachádza na webovej stránke [fínskeho ministerstva spravodlivosti](#).

Národný inštitút pre zdravie a sociálnu starostlivosť (THL) organizuje odbornú prípravu mediátorov.

Tento inštitút okrem toho zhromažďuje štatistické informácie o mediácii v trestných a občianskoprávných veciach, monitoruje a vykonáva prieskum aktivít spojených s mediáciou a koordinuje úsilie o rozvoj v tejto oblasti. Túto prácu podporuje **Poradný výbor pre mediáciu v trestných a v občianskoprávných veciach**.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia v trestných veciach je bezplatnou službou. Umožňuje obeti trestného činu a páchateľovi stretnúť sa prostredníctvom nestranného mediátora s cieľom prediskutovať duševné a materiálne škody spôsobené obeti a dohodnúť sa na opatreniach na odčinenie ujmy (zákon č. 1016/2005).

Pre zainteresované strany predstavuje mediácia nižšie náklady než náklady spojené so súdnym procesom. Každá strana znáša svoje vlastné náklady a nie je povinná hradiť náklady oponenta. Ak si to strany prajú, môžu využiť služby právneho poradcu. Strana môže tiež požiadať kanceláriu právnej pomoci o právnu pomoc.

Pokiaľ ide o súdnu mediáciu, ako mediátor vystupuje sudca okresného súdu. V skutočnosti je mediácia v rámci sporov jednou z bežných úloh sudcu. Ak si prípad vyžaduje zvláštne poznatky z určitej oblasti, mediátor môže so súhlasom strán zapojiť do prípadu asistenta, ktorého sadzby platia strany.

Za súdnu mediáciu sa platí poplatok, rovnako ako za všetky ostatné veci, ktorými sa zaoberá súd.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

Podľa smernice 2008/52/ES musí byť stranám umožnené požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Členské štáty informujú Komisiu, ktoré súdy alebo iné orgány sú príslušné na prijímanie takýchto žiadostí.

Fínsko tieto informácie ešte neoznámilo.

Súvisiace odkazy

[brožúra o súdnej mediácii](#), [webová stránka o mediácii \(Národný inštitút pre zdravie a sociálnu starostlivosť \(THL\)\)](#)

Posledná aktualizácia: 09/02/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [SV](#).

Mediácia v krajinách EÚ - Švédsko

Ak sa nachádzate v občianskoprávnom spore, prečo sa ho namiesto súdneho konania nepokúsite vyriešiť prostredníctvom mediácie? Mediácia je forma alternatívneho riešenia sporov, prostredníctvom ktorej mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície vo Švédsku si uvedomujú výhody mediácie. Mediáciu je možné využiť aj v trestnoprávných veciach, avšak nepredstavuje sankciu za trestný čin a nikdy nemôže nahradiť trestné konanie. Účelom mediácie v trestnoprávných veciach je umožniť páchateľovi lepšie pochopiť dôsledky trestného činu a obeti poskytnúť príležitosť prekonať danú skúsenosť.

Mediácia v občianskoprávných veciach

Koho kontaktovať?

Neexistuje žiadny ústredný orgán, ktorý by reguloval výkon profesie mediátora. Informácie o mediácii je však možné získať na Národnej správe súdov ([Domstolsverket](#)). Národná správa súdov zostavila zoznam osôb, ktoré vyjadrili ochotu vykonávať súdnu mediáciu. Zoznam je možné nájsť na stránke <http://www.domstol.se/>.

V obchodných veciach vykonávajú činnosť v oblasti mediácie Štokholmská obchodná komora ([Stockholms handelskammare](#)) a Obchodná komora západného Švédska ([Västsvenska industri- och handelskammaren](#)).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná vo viacerých oblastiach, ale najčastejšie sa využíva v občianskoprávných veciach.

Na mediátora je možné sa obrátiť aj počas súdneho konania.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je úplne dobrovoľné. Neexistujú žiadne osobitné predpisy, ako napríklad etický kódex pre mediátorov.

Informácie a odborná príprava

Neexistujú žiadne osobitné informácie o odbornej príprave v oblasti mediácie a žiadny národný vzdelávací orgán pre mediátorov.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná, odmena je predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a stranami sporu. Náklady na mediáciu sa delia rovnakým dielom medzi strany sporu.

Mediácia v trestnoprávných veciach

Koho kontaktovať?

Od 1. januára 2008 sa od všetkých miestnych orgánov vo Švédsku vyžaduje, aby ponúkli mediáciu v prípadoch, keď trestný čin spáchala osoba mladšia ako 21 rokov. Opýtať sa páchateľa, či má záujem o účasť na mediácii, môže buď polícia alebo miestny orgán.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu môžu využiť páchatelia bez ohľadu na vek a v ktorejkoľvek fáze súdneho konania. Zákon o mediácii nestanovuje žiadnu hornú vekovú hranicu, ale od 1. januára 2008 sa od všetkých miestnych orgánov vo Švédsku vyžaduje, aby ponúkli mediáciu v prípadoch, keď trestný čin spáchala osoba mladšia ako 21 rokov.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia nie je súčasťou trestu. Pri mediácii platia nasledujúce podmienky:

musí byť dobrovoľná pre obe strany,

trestný čin musí byť nahlásený na políciu a páchateľ musí priznať vinu,

mediácia musí byť primeraná vzhľadom k okolnostiam.

Informácie a odborná príprava

Zákon vyžaduje, aby osoby určené ako mediátori boli spôsobilé a čestné. Zároveň musia byť nestranné.

Ďalšie informácie o mediácii je možné získať od miestnych orgánov alebo od Národnej rady pre prevenciu trestných činov (Brottsförebyggande rådet).

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia je bezplatná pre obeť aj pre páchatela.

Posledná aktualizácia: 09/11/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Anglicko a Wales

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď nestranný mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Anglicku a vo Walese si uvedomujú výhody mediácie a vo vhodných prípadoch sú odhodlaní presadzovať a využívať mediáciu na riešenie sporov ako alternatívnu možnosť namiesto riešenia sporov súdnou cestou. **Váš prípad môže byť oprávnený na financovanie prostredníctvom právnej pomoci (podlieha jej v prípade, že spĺňa bežné kvalifikačné kritériá).**

Koho kontaktovať?

Ministerstvo spravodlivosti zodpovedá za metodiku mediácie v občianskoprávných a rodinných veciach vrátane ich presadzovania, keďže sa týkajú len Anglicka a Walesu.

Občianskoprávna mediácia

Aby bolo možné zabezpečiť kvalitu súdom postúpenej mediácie v občianskoprávných sporoch (s výnimkou rodinných sporov v jurisdikcii Anglicka a Walesu), ministerstvo spravodlivosti a Súdna služba Jej Veličenstva (HMCTS) stanovili dva postupy mediácie v občianskoprávných veciach, prostredníctvom ktorých môžu strany sporu vyriešiť spory v závislosti od hodnoty nároku. Útvary pre mediáciu vo veciach s nízkou hodnotou sporu je služba poskytovaná a riadená Súdnu službou Jej Veličenstva, pokiaľ ide o prípady patriace do skupiny prípadov s nízkou hodnotou sporu, obvykle sú to prípady s hodnotou nižšou ako 10 000 GBP. Pokiaľ ide o prípady s vyššou hodnotou sporu, t. j. nad 10 000 GBP, ministerstvo spravodlivosti spolupracuje s [Radou pre občianskoprávnu mediáciu](#) (CMC) s cieľom zaviesť akreditačný systém, prostredníctvom ktorého môžu organizácie poskytujúce mediáciu požiadať o zaradenie do registra občianskoprávnej mediácie, pričom súdy môžu vo vhodných prípadoch odkázať strany sporu na tieto organizácie. CMC je organizáciou, ktorá zastupuje poskytovateľov občianskoprávnej a obchodnej mediácie.

Mediácia v rodinných veciach

Pokiaľ ide o rodinné spory, mediácia je samoregulačná, pozostávajúca z niekoľkých členských organizácií alebo akreditačných orgánov, ku ktorým sú mediátori pridružení. Tieto orgány sa spojili a vytvorili [Radu pre mediáciu v oblasti rodiny](#) (Family Mediation Council – FMC), aby bolo možné zosúladiť štandardy v rámci rodinnej mediácie. Ďalšou funkciou FMC je zastupovať jej zakladajúce členské organizácie a poskytovateľov mediácie vo všeobecnosti v rámci styku tejto profesie s vládou.

FMC je mimovládny orgánom a medzi svojimi členskými organizáciami, ktoré sú všetky mimovládnymi organizáciami/združeniami a zakladateľskými členmi FMC, zohráva ústrednú úlohu. Najprominentnejšími sú:

ADR Group,

Family Mediators Association,

National Family Mediation,

College of Family Mediators,

Resolution,

The Law Society

Vláda v súčasnosti nemá v pláne vytvoriť regulačný orgán v súvislosti s občianskoprávnou mediáciou a mediáciou v oblasti rodiny.

Akreditovaného občianskoprávneho mediátora nájdete v registri občianskoprávnej mediácie, ktorý je k dispozícii na webovej stránke [justície](#). V registri môžete vyhľadať miestneho poskytovateľa mediácie a náklady na mediáciu počítané na základe fixného poplatku v závislosti od hodnoty sporu. Pre strany sporu, ktoré si nemôžu dovoliť zaplatiť náklady spojené s mediáciou a sú oprávnené, je k dispozícii bezplatná mediácia, ktorú poskytuje organizácia LawWorks. Organizáciu LawWorks môžete kontaktovať na čísle **01483 216 815** alebo prostredníctvom webovej stránky [organizácie LawWorks](#).

Vyhľadávača služieb mediácie sa nachádza na každej webovej stránke GovUK (predtým známej ako DirectGov) v časti [na vyhľadávanie služieb mediácie v oblasti rodiny](#). Upozorňujeme, že už neexistuje poradenská linka pre mediáciu v oblasti rodiny.

Viac informácií o právnej pomoci vrátane informácie o tom, či ste oprávnení na poskytnutie právnej pomoci nájdete na novej informačnej službe o právnej pomoci na webovej stránke Gov.UK v časti [na zistenie oprávnenosti na právnu pomoc](#).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa využíva na riešenie mnohých každodenných občianskoprávných a obchodných sporov – vrátane problémov týkajúcich sa bývania, obchodných sporov, sporov na pracovisku, vecí s nízkou hodnotou sporu, pohľadávok, pohraničných sporov, pracovnoprávných sporov, zmluvných sporov, poranení osôb a sporov týkajúcich sa nedbanlivosti, ako aj komunitných sporov, ako sú problémy súvisiace s rušením alebo obťažovaním.

Mediácia sa takisto môže využívať v súvislosti s rodinnými spormi vrátane rozvodu, zániku manželstva, zániku registrovaného partnerstva, uplatňovania zákona o ochrane detí vrátane kontaktu a pobytu. Nevzťahuje sa len na bývalých partnerov či manželov. Napríklad starí rodičia by mohli využiť rodinnú mediáciu na pomoc pri dosahovaní dohody o opatreniach na ďalšie udržiavanie vzťahu so svojimi vnúčatami.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Postup pre občianskoprávnu mediáciu

Občianskoprávna mediácia sa neradiť žiadnym zákonom a nie je predpokladom pre súdne konania. Strany v občianskoprávných sporoch sú povinné predtým, ako pôjdu na súd, zvážiť možnosť mediácie.

Pravidlá občianskoprávneho súdneho konania (civil procedure rules – CPR) upravujú prax a postup, ktorý sa musí dodržať v rámci občianskoprávných rozhodnutí odvolacieho súdu, Najvyššieho súdu a krajských súdov. CPR má procesný kódex, ktorého hlavným cieľom je pomôcť súdom vyriešiť prípady spravodlivým spôsobom. Časť tohto hlavného cieľa požaduje od súdov, aby prípad riešili aktívne, preto sa zúčastneným stranám odporúča, aby využili alternatívne riešenie sporov, ak to súd pokladá za vhodné a ak uľahčí využitie takéhoto postupu.

Hoci mediácia je úplne dobrovoľná, pravidlá občianskoprávneho súdneho konania stanovujú faktory, ktoré sa majú vziať do úvahy v súvislosti s určením výšky trov. Súd je povinný prihliadnuť na vynaložené úsilie, ak nejaké bolo vynaložené, pred konaním a počas konania, aby bolo možné spor vyriešiť.

Následne, ak strana, ktorá vyhrala spor, predtým odmietla prijateľnú ponuku mediácie, sudca môže rozhodnúť o tom, že strana, ktorá spor prehrala, nebude musieť zaplatiť trovy strany, ktorá súd vyhrala.

Postup pre mediáciu v oblasti rodiny

V súčasnosti je mediácia v oblasti rodiny úplne dobrovoľným procesom. Od apríla 2011 všetci navrhovatelia (nie len tí, ktorým sa poskytuje verejné financovanie) musia zväziť využitie možnosti mediácie prostredníctvom účasti na informačnom stretnutí týkajúcom sa mediácie a posúdenia jej vhodnosti (Mediation information and assessment meeting – MIAM) pred tým, ako podajú žalobu na súde [predbežného protokolu predsedu](#). Stretnutia by sa mal zúčastniť aj potenciálny odporca, ak bol k tomu vyzvaný. Pokiaľ žiadateľ postúpi vec na súd, mal by spolu so žiadosťou predložiť formulár FM1 na preukázanie toho, že je oslobodený od účasti na stretnutí MIAM, že sa stretnutia MIAM zúčastnil a že sa usúdilo, že mediácia nie je vhodným riešením, alebo že sa zúčastnil mediácie, ktorá bola neúspešná, alebo že nebolo možné vyriešiť všetky spory.

V reakcii na odporúčanie zo správy s názvom Preskúmanie spravodlivosti v rodinných veciach, vláda vo februári 2013 doplnila ustanovenie do návrhu zákona na ochranu detí a rodín s cieľom posilniť súčasné očakávanie účasti na informačnom stretnutí týkajúcom sa mediácie a posúdenia jej vhodnosti (MIAM) na právnu požiadavku (s obmedzenými výnimkami, napríklad keď existujú dôkazy o domácom násilí).

Predkladanie formulára FM1 spolu so žiadosťou, ako je uvedené vyššie, bude tiež právnou požiadavkou. Nadobudnutie účinnosti návrhu zákona a vykonanie ustanovení sa predpokladá na jar v roku 2014.

Podobne ako **predpisy občianskoprávneho konania**, aj **predpisy rodinného konania** (vyčerpávajúci súbor pravidiel, ktoré sa týkajú súdneho postupu) presadzujú využívanie metód alternatívneho riešenia sporov (ARS).

Udržiavanie odborných štandardov

Pre mediátorov v Anglicku a vo Walese neexistuje žiaden celoštátny etický kódex. Ale aby mediátor v oblasti občianskoprávnej mediácie získal akreditáciu od CMC, musí dodržiavať [Etický kódex EÚ](#), ktorý sa používa ako model. Táto profesia je samoregulačná a vláda nehrá žiadnu úlohu pri presadzovaní dodržiavania akéhokoľvek dobrovoľného kódexu.

Všetci zakladajúci členovia FMC sú povinní zabezpečiť, aby ich členovia (poskytovatelia mediácie v oblasti rodiny) dodržiavali [Etický kódex FMC](#).

Informácie a odborná príprava

Informácie o občianskoprávnej mediácii, službách a cenách sú k dispozícii na webovej stránke vlády na adrese [ministerstva spravodlivosti](#):

občianskoprávna mediácia

Register občianskoprávnej mediácie poskytuje nástroj na vyhľadávanie, pomocou ktorého je možné nájsť mediátora, ktorý je schopný poskytnúť služby v oblasti mediácie v mieste, ktoré stranám sporu vyhovuje. Webová stránka CMC a webové stránky organizácií poskytovateľov CMC ponúkajú viac informácií o mediácii a službách v oblasti mediácie.

Vyhľadávač služby v oblasti občianskoprávnej mediácie poskytuje nástroj na vyhľadávanie, pomocou ktorého je možné nájsť mediátora v miestnej oblasti používateľa. Webové stránky členských organizácií FMC poskytujú viac informácií o službách v oblasti mediácie.

Pre občianskoprávných mediátorov v Anglicku a vo Walese neexistuje žiaden štátny orgán odbornej prípravy. Občianskoprávni mediátori sa vzdelávajú v súkromnom sektore, ktorý sa reguluje sám. Táto profesia sa reguluje sama a zaoberá sa odborným vzdelávaním svojich členov.

Mediátori v oblasti rodiny pochádzajú z rôznych prostredí vrátane právnického, terapeutického či z prostredia sociálnych služieb. Neexistuje žiadna zákonná požiadavka na to, aby absolvovali špeciálne odborné vzdelávanie. Rôzne členské/ akreditačné organizácie majú svoje vlastné súbory štandardov zameraných na odborné vzdelávanie a profesiu, ktoré obsahujú požiadavky odborného vzdelávania. Od mediátorov, ktorí majú v zmluve zahrnuté poskytovanie verejne financovanej mediácie, sa očakáva, že dosiahnu určitú vysokú úroveň akreditácie a odborného vzdelania na výkon úvodného informačného stretnutia týkajúceho sa mediácie a posúdenia jej vhodnosti (MIAM) a výkon mediácie.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu sa líšia v závislosti od poskytovateľa mediácie a štát ich zvyčajne nereguluje. V občianskoprávných veciach sa náklady na mediáciu odvíjajú od hodnoty sporného prípadu a času potrebného na podstúpenie procesu mediácie. Sadzby za poskytovanie mediácie poskytované prostredníctvom online registra občianskoprávnej mediácie sú k dispozícii na webovej stránke justície. Charitatívna organizácia LawWorks poskytuje bezplatnú mediáciu osobám, ktoré si ju z finančných dôvodov nemôžu dovoliť. Organizáciu LawWorks môžete kontaktovať na čísle 01483216815 alebo prostredníctvom webovej stránky [organizácie LawWorks o mediácii](#).

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

V [smernici 2008/52/ES](#) vykonanej v Spojenom kráľovstve podľa právnych predpisov týkajúcich sa cezhraničnej mediácie z roku 2011 (smernica EÚ) (SI 2011 č. 1133) sa stranám cezhraničného sporu, v ktorom jedna zo strán má v čase sporu bydlisko v členskom štáte, umožňuje požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Členské štáty informujú Komisiu, ktoré súdy alebo iné orgány sú príslušné na prijímanie takýchto žiadostí.

Informácie o príslušných súdoch pre Anglicko a Wales sú k dispozícii na webovej stránke [Súdnej služby Jej Veličenstva](#).

Strany občianskoprávneho sporu podaného na súd, ktoré dospeli k dohode prostredníctvom mediácie, môžu požiadať súd, aby ich dohodu schválil sudca. Po schválení sudcom sa dohoda stáva právne záväzným a vykonateľným „súdnym súhlasom“, pokiaľ je súd spokojný s primeranosťou dosiahnutej dohody. Strany rodinného sporu, ktoré medzi sebou dosiahli dohodu prostredníctvom svojich solicitorov alebo mediácie, môžu súd požiadať o to, aby ich dohodu zmenil na právne záväzný súdny súhlas, pokiaľ je súd spokojný s primeranosťou predmetnej dohody. S väčšou pravdepodobnosťou sa to bude vzťahovať na finančnú dohodu než na dohody týkajúce sa detí.

Súvisiace prepojenia

[Rada pre občianskoprávnu mediáciu](#), [Rada pre mediáciu v oblasti rodiny](#), [Online register pre občianskoprávnu mediáciu](#), [Vyhľadávač služieb mediácie v oblasti rodiny](#), [Etický kódex EÚ pre mediátorov](#), [Etický kódex FMC](#), [Mediácia organizácie LawWorks](#)

Posledná aktualizácia: 13/06/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Mediácia v krajinách EÚ - Severné Írsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Severnom Írsku si uvedomujú výhody mediácie.

V Severnom Írsku nie je žiadne ministerstvo zodpovedné za mediáciu. Existujú však organizácie, ktoré poskytujú mechanizmy mediácie a poradenstva.

Koho kontaktovať?

[Asociácia právnych poradcov Severného Írska](#) vyvinula alternatívnu [službu riešenia sporov](#) na poskytovanie mediálnych služieb pri riešení sporov.

Služba nie je vymedzená len pre spory postúpené súdom, ale môže sa využiť v ktoromkoľvek štádiu sporu.

Službu riešenia sporov poskytuje senát právnych poradcov a advokátov, ktorí sú výškolení a akreditovaní, aby konali ako mediátori v mene účastníkov sporu.

Iné dobrovoľné organizácie, ako sú [Relate](#) a [Barnardos](#), poskytujú určité poradenské a mediálne služby pri rodinných problémoch. [Agentúra pre pracovné vzťahy](#) ponúka arbitrážny mechanizmus na riešenie sporov týkajúcich sa zamestnania.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Hlavnými oblasťami sú občianskoprávne/obchodné spory a mediácia pri riešení rodinných sporov, sporov na pracovisku a sporov v komunite.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

V rámci právneho systému Severného Írska neexistuje pri súdoch žiadny systém mediácie. Súdny však pravdepodobne povolia odročenie súdneho konania, ak existuje šanca, že mediácia by mohla problém vyriešiť — [Súdna služba Severného Írska](#)

Pravidlá a postupy pre služby riešenia sporov stanovuje [Asociácia právnych poradcov Severného Írska](#).

Informácie a odborná príprava

Senát právnych poradcov a advokátov, ktorí tvoria senát na riešenie sporov, absolvoval odbornú prípravu a je akreditovaný Asociáciou právnych poradcov.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu sa líšia v závislosti od poskytovateľa a neupravuje ich štát.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

Dohoda dosiahnutá mediáciou a podpísaná účastníkmi sporu sa bude akceptovať rovnako, ako vyriešenie súdnej žaloby súdmi. V prípade, ak nebola podaná žaloba na súde, môže byť vymáhateľná ako záväzná zmluva medzi účastníkmi sporu.

Súvisiace odkazy

[Asociácia právnych poradcov Severného Írska](#)

[Služba riešenia sporov](#)

[Relate](#)

[Barnardos](#)

[Agentúra pre pracovné vzťahy](#)

Posledná aktualizácia: 06/03/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v krajinách EÚ - Škótsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Škótsku si uvedomujú výhody mediácie.

V rámci Spojeného kráľovstva má škótska jurisdikcia špecifickú organizáciu a ustanovenia o mediácii.

Koho kontaktovať?

Zodpovednosť za politiku mediácie v Škótsku nesie sekcia právneho systému Riaditeľstva škótskej vlády pre ústavu, právo a súdy.

Dôležité adresy pri mediácii:

Škótska mediálna sieť (Scottish mediation network - SMN), 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

SACRO (Safeguarding Communities Reducing Offending), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN

Škótska sieť pre komunitnú mediáciu (Scottish community mediation network), 21 Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE. Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu možno využiť vo všetkých oblastiach práva. Bežne sa používa pri riešení rodinných konfliktov a susedských sporov. V čoraz väčšej miere sa mediácia využíva aj pri podnikateľských a obchodných nezhodách. Mediácia musí byť ponúknutá pri sporoch týkajúcich sa **potreby dodatočnej podpory** a zmierenie musí byť umožnené pri **nárokoch týkajúcich sa diskriminácie na základe zdravotného postihnutia**.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Vznikajúce povolanie mediátora v Škótsku nemá záväzný regulačný rámec. Nie je ani podmienkou začatia určitých typov súdnych konaní. Mediácia je úplne dobrovoľná.

Pre mediáciu však v Škótsku existuje **kódex správania**. Tento kódex zohľadňuje rôzne oblasti špecializácie: ako je napríklad rodinné právo, medicína a stavebníctvo. Škótska vláda podporuje prácu (SMN) a rozvíjanie [Škótskeho mediálneho registra \(SMR\)](#). Všetci členovia SMN musia dodržiavať kódex správania platný pre mediáciu v Škótsku. Mediátori a mediálne služby uvedené v SMR môžu spĺňať aj vyššie štandardy. Prístup na internetové stránky oboch týchto iniciatív je bezplatný a dobre využívaný, a ak mediátori chcú byť uvedení na týchto stránkach, musia dodržiavať kódex správania.

Ako získate prístup k informáciám o mediácii?

Informácie o mediácii sú k dispozícii na internetovej stránke [Scottish Mediation Network \(SMN\)](#) a informácie o tom, ako nájsť mediátora v Škótsku poskytuje [Scottish Mediation Register](#) (Škótsky mediálny register – SMR). Obe tieto internetové stránky sú prístupné širokej verejnosti a ponúkajú bezplatný prístup ku všetkým informáciám.

[Škótsky mediálny register](#) je nezávislým registrom mediátorov a mediálnych služieb. Táto internetová stránka umožňuje bezplatný prístup k informáciám o ľuďoch, ktorí vykonávajú všetky druhy mediácie. Správcom registra je [Škótska mediálna sieť](#).

Mediátori aktualizujú údaje na tejto stránke aspoň raz ročne.

Cieľom škótskeho mediálneho registra je uistiť ľudí o profesionálnej kvalite mediátorov, ktorých si vyberú, potvrdením, že spĺňajú minimálne štandardy. Tieto [štandardy](#) stanovuje nezávislá Rada pre štandardy ([Standards Board](#)). Mediátori, ktorí sú uvedení v SMR, sa môžu nazývať „mediátor registrovaný v škótskom mediálnom registri“ ([Scottish Mediation Registered Mediator](#)) a pri svojom mene môžu používať logo SMR.

Keď [regulačná organizácia](#) potvrdí, že mediátor spĺňa štandardy organizácie pre ďalší sektor, môže byť vedľa jeho zápisu v registri uvedená aj dodatočná „značka“ danej organizácie.

Informácie a odborná príprava

Od roku 2004 poskytuje sieť SMN na svojej stránke **„mapu mediácie“**. Spôsob prezentovania informácií bol niekoľkokrát vylepšený – čo financovala škótska vláda. Odkaz na túto stránku je uvádzaný na množstve letákov a internetových stránok. V súčasnosti bola prepojená so Škótskym mediálnym registrom, aby zabezpečila jedno miesto pre dopyt pri hľadaní kvalifikovaného mediátora.

Kancelária SNM prijíma aj telefonické otázky, ktoré sú presmerované vhodným mediálnym službám.

SMR uvádza kvalifikácie mediátorov, aby boli strany pri výbere mediátora lepšie informované.

V Škótsku sú zavedené **programy odbornej prípravy** pre rôzne sféry mediácie. Všetky programy majú minimálne 30 hodín a mali by zahŕňať odbornú prípravu týkajúcu sa:

princípov a vykonávania mediácie,
fáz procesu mediácie,
etiky a hodnôt mediácie,
právnych súvislostí sporov (ak existujú),
komunikačných schopností užitočných pri mediácii,
vyjednávacích zručností a ich uplatňovania,
vplyvov sporu a spôsobov jeho riadenia,
rôznorodosti.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu sa líšia v závislosti od poskytovateľa a nie sú regulované štátom.

Mediácia je pre jednotlivých používateľov vo všeobecnosti **bezplatná**, pokiaľ ide o spor týkajúci sa konfliktov kvôli deťom, susedské nezhody a nezhody na úrovni komunity, potreby dodatočnej podpory a zmierenia v prípade diskriminácie na základe zdravotného znevýhodnenia.

Poplatky za súkromných mediátorov sa pohybujú od 200 GBP do 2 000 GBP alebo viac na deň.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

 Smernica 2008/52/ES umožňuje stranám zúčastneným v spore požadovať, aby bola vymáhateľná písomná dohoda, ktorá je výsledkom mediácie.

Členské štáty to oznámia súdom a iným orgánom kompetentným prijímať takéto žiadosti.

Súvisiace odkazy

 [Škótska mediálna sieť \(Scottish Mediation Network\)](#), [Škótsky mediálny register \(Scottish Mediation Register\)](#), [Štandardy \(Standards\)](#), [Škótska mediácia \(Scottish Mediation\): Registrovaní mediátori \(Registered Mediators\)](#), [Regulačná organizácia \(Regulating organisation\)](#)

Posledná aktualizácia: 11/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.